

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht

Onderwerp	Wijzigingsbesluit flora- en fauna-activiteit	Datum	10 september 2026
Zaaknummer	Z-PU-2026-001888	Team	Vergunningverlening Natuur en Landschap
Briefnummer	D-PU-2026-00024342	Van	Servicebureau
Referentie	-	Telefoonnr.	030 258 91 11
Ontvangstdatum	3 augustus 2026	E-mail	servicebureau@provincie-utrecht.nl
Bijlage(n)	1. Oorspronkelijke omgevingsvergunning met zaaknummer Z-PU-2025 002062 2. Geconsolideerde versie SMP-vergunning. -		

Dit besluit betreft een ambtshalve wijziging van de verleende omgevingsvergunning in het kader van de Omgevingswet voor een flora- en fauna-activiteit voor de woonkernen De Bilt, Bilthoven, Groenekan, Westbroek, Maartensdijk en Hollandsche Rading binnen de gemeente De Bilt (hierna: het plangebied). De verleende omgevingsvergunning heeft zaaknummer Z-PU-2025-002062 en briefnummer D-PU-2026-00000733 en hebben we verleend op 25 juni 2026.

Het verzoek tot wijziging van de omgevingsvergunning hebben we ontvangen op 3 augustus 2026 en geregistreerd onder het zaaknummer Z-PU-2026-001888.

1. Besluit

We hebben besloten, onder voorwaarde van aanvullende voorschriften, de voorschriften 5d, 17, 25, 26, 32, 35, 75, 76 en 87 en de monitoringsplanning van de verleende omgevingsvergunning van 25 juni 2026 met zaaknummer Z-PU-2025-002062 en briefnummer D-PU-2026-00000733 te wijzigen.

Ambtelijke wijzigingen

Wij hebben besloten om ambtshalve de bovengenoemde voorschriften en planning uit de omgevingsvergunning van 25 juni 2026 (zie bijlage 1 van dit besluit) te verduidelijken en te wijzigen. Hieronder wordt toegelicht om welke termen en voorschriften dit gaat.

Voorschrift 5d van de verleende omgevingsvergunning wordt vervangen door:

5. In het geval de gemeente De Bilt vergunninggebruiker gebruik laat maken van de vergunning, zorgt de gemeente De Bilt ervoor dat de volgende gegevens geregistreerd worden.
 - d. De projectlocatie waar die activiteiten zullen worden verricht door de vergunninggebruiker. Indien zich op de projectlocatie een verblijfplaats met een bijzondere ecologische waarde zou kunnen bevinden, voegt de gemeente De Bilt indien nodig het (door de (ecoloog van de) gebruiker uitgevoerde) aanvullende onderzoek en de extra voorgeschreven maatregelen toe;

Voorschrift 17 van de verleende omgevingsvergunning wordt vervangen door:

17. Voor elk project wordt een ecologisch werkprotocol opgesteld met daarin ten minste de van toepassing zijnde voorschriften uit dit besluit en de soortspecifieke maatregelen uit dit SMP. De vergunninghouder kan hiervoor gebruikmaken van het werkprotocol dat is aangeleverd bij de oorspronkelijke vergunningaanvraag of van het uniforme ecologische werkprotocol (U-EWP) dat is opgesteld door de provincie Utrecht. Daarbij gelden de volgende voorwaarden:
 - a. Het werkprotocol bevat ten minste de volgende aspecten:
 - i. Omschrijving van het plangebied (inclusief kaart);
 - ii. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
 - iii. Mitigerende en compenserende maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
 - iv. De manier waarop omgegaan wordt met onverwacht aangetroffen (beschermde) soorten binnen het plangebied.
 - b. De vergunninghouder mag kiezen welke van de onder dit voorschrift bedoelde werkprotocollen wordt gebruikt. Daarbij gelden de volgende voorwaarden:
 - i. Wanneer de vergunninghouder gebruikmaakt of gaat maken van de door het bevoegd gezag geaccordeerde U-EWP's, die zijn opgesteld voor de SMP-vergunning, hoeft hiervoor geen wijziging van de bestaande vergunning te worden aangevraagd bij het bevoegd gezag. De vergunninghouder informeert het bevoegd gezag en de Omgevingsdienst Utrecht (ODU) via wnl@odu.nl ten minste vier weken voorafgaand aan de overstap naar de U-EWP's hierover;
 - ii. Indien de vergunninghouder besluit geen gebruik te maken van de U-EWP's, moet een wijziging van de bestaande SMP-vergunning worden aangevraagd voor een inhoudelijke beoordeling van de door de vergunninghouder gewenste ecologische werkprotocollen.
 - I. Een wijziging van de bestaande SMP-vergunning hoeft niet te worden aangevraagd indien de vergunninghouder volledig gebruik maakt van de werkprotocollen die bij de oorspronkelijke SMP-vergunningaanvraag zijn ingediend. De vergunninghouder informeert het bevoegd gezag en de Omgevingsdienst Utrecht (ODU) via wnl@odu.nl over de overstap ten minste vier weken voorafgaand aan deze overstap.
 - c. Bij gebruik van de U-EWP's geldt:
 - i. De vergunninghouder gebruikt altijd de meest actuele versie van het U-EWP die door het bevoegd gezag is geaccordeerd.

Voorschrift 25 van de verleende omgevingsvergunning wordt vervangen door:

25. Indien verstorende en/of vernietigende werkzaamheden dienen plaats te vinden binnen een beschermingszone van een bijzondere verblijfplaats van vleermuizen of bolwerken van nestlocaties van de vergunde vogelsoorten, wordt de werkwijze onder het ecologisch werkprotocol daar (automatisch) op aangepast, zodat wordt aangesloten op de werkwijze bij bijzondere verblijfplaatsen. Bij

werkzaamheden binnen de beschermingszone van deze verblijfplaatsen zal een maatwerkplan moeten worden opgesteld, zoals beschreven in voorschrift 26 tot en met 28.

- a. Als uit ecologisch onderzoek (volgens de meest recente onderzoeksprotocollen) blijkt dat de werkzaamheden de bijzondere nest-/verblijfplaats niet aantasten, hoeft geen maatwerkplan te worden opgesteld. In dat geval mag onder de standaardvoorwaarden van het SMP worden gewerkt.
- b. Als uit ecologisch onderzoek (volgens de meest recente onderzoeksprotocollen) blijkt dat de werkzaamheden de uitgezonderde nest-/verblijfplaats niet aantasten, hoeft geen vergunning te worden aangevraagd. In dat geval mag onder de standaardvoorwaarden van het SMP worden gewerkt. Indien niet kan worden uitgesloten dat de werkzaamheden de uitgezonderde nest-/verblijfplaats aantasten, moet een enkelvoudige vergunning voor flora-en-fauna activiteit worden aangevraagd.

Voorschrift 26 van de verleende omgevingsvergunning wordt vervangen door:

26. Indien sprake is van een soort-functie-combinatie binnen het SMP waarvoor maatwerk noodzakelijk is, wordt een maatwerkplan opgesteld door een deskundig ecooloog. Dit maatwerkplan moet ter goedkeuring worden voorgelegd aan en beoordeeld door de gemeente De Bilt. Soort-functie-combinaties die hier in ieder geval onder vallen zijn:
 - a. Een bolwerk of cluster van meer dan tien nestplaatsen van de huismus binnen een straal van 50 meter, gemeten vanaf het midden van de kolonie;
 - b. Een cluster van meer dan vijf nestplaatsen van de gierzwaluw binnen een straal van 50 meter, gemeten vanaf het midden van de kolonie;
 - c. Een kraamverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis.

Voorschrift 32 van de verleende omgevingsvergunning wordt vervangen door:

32. Indien de aanwezigheid van gierzwaluwnesten in het plangebied niet kan worden uitgesloten, dienen de werkzaamheden altijd buiten het broedseizoen van de gierzwaluw te worden uitgevoerd. Het broedseizoen loopt globaal van half april tot half augustus. Hiervan mag alleen worden afgeweken als uit ecologisch onderzoek (uitgevoerd volgens de meest recente onderzoeksprotocollen) blijkt dat er geen gierzwaluwnesten aanwezig zijn, of als sprake is van zwaarwegende redenen. Deze zwaarwegende redenen worden ter beoordeling voorgelegd aan de vergunninghouder, de gemeente De Bilt.

Voorschrift 35 van de verleende omgevingsvergunning wordt vervangen door:

35. Indien de aanwezigheid van vleermuizen in de bebouwing niet kan worden uitgesloten, dienen de werkzaamheden, afhankelijk van de functie van de bebouwing voor vleermuizen, buiten de kwetsbare perioden te worden uitgevoerd. Daarbij gelden de volgende kwetsbare perioden:
 - a. Kraamperiode van vleermuizen: 1 mei tot en met 1 augustus;
 - b. Winterrustperiode van vleermuizen: 1 november tot en met 1 april.Indien geen massawinterverblijfplaats of kraamverblijfplaats aanwezig is op de locatie, mogen de werkzaamheden ook tijdens deze perioden worden uitgevoerd, mits de locatie voorafgaand aan de werkzaamheden in de daarvoor geschikte periode natuurvrij is gemaakt en de benodigde alternatieve verblijfplaatsen, zoals beschreven in het SMP, zijn gerealiseerd.

Aan voorschriften 75 en 76 wordt de volgende voetnoot toegevoegd:

- Voor dit monitoringsonderdeel is een gefaseerde opzet mogelijk. Het jaar van onderzoek betreft voor dit onderdeel in feite het jaar van oplevering van het monitoringsresultaat.

Voorschrift 87 van de verleende omgevingsvergunning wordt vervangen door:

87. Als blijkt dat in de loop van de monitoringsperiode voor een specifieke soort-functiecombinatie een factor 5 aan voorzieningen is gerealiseerd ten opzichte van het aantal gemeentelijke compensatiemaatregelen met dezelfde soort-functiecombinatie, kan de controle van de functionaliteit van deze voorzieningen worden beëindigd.
- a. Indien blijkt dat de voorziening niet langer functioneert of ontbreekt, wordt deze onderhouden, of vervangen voor het eerstvolgende actieve kraam- of broedseizoen, en;
 - b. De controle, onderhoud of vervanging wordt geregistreerd. Een overzicht van de registratie wordt opgeleverd met de eerstvolgende monitoringsrapportage.

Verder hebben we een tekstuele aanpassing gedaan op pagina 16 van het besluit met zaaknummer Z-PU-2025-002062 en briefnummer D-PU-2026-00000733 van op 25 juni 2026. Op pagina 16 staat "Onbevestigde kraamverblijfplaatsen z". Deze zin is verwijderd uit het besluit.

Voor het overige deel blijft de verleende omgevingsvergunning, inclusief de bijbehorende voorschriften, zonder aanpassingen van toepassing.

Verder besluiten we dat de volgende stukken onderdeel uitmaken van dit wijzigingsbesluit, voor zover deze betrekking hebben op de soorten waarvoor de omgevingsvergunning is verleend en voor zover deze niet in strijd zijn met de aanvullende voorschriften:

- De verleende omgevingsvergunning met zaaknummer Z-PU-2025-002062 en briefnummer D-PU-2026-00000733 van op 25 juni 2026;
- "Zienswijze vergunning SMP De Bilt Z-PU-2025-002062", met kenmerk 2026-101495-20052 van 3 augustus 2026.

Zorgplicht en melden ongewoon voorval op grond van de Omgevingswet

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Ook de algemene zorgplicht uit de Omgevingswet en de specifieke zorgplicht uit het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) zijn, naast deze omgevingsvergunning, direct van toepassing op de binnen het plangebied uit te voeren flora- en fauna-activiteiten. In dit geval moet u zich houden aan de zorgplichten zoals bedoeld in artikel 1.6 van de Omgevingswet en artikel 11.27 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Ook dient u rekening te houden met het onverwijld melden van een ongewoon voorval als bedoeld in artikel 11.34 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Dit geldt als er tijdens de uitvoer van de flora- en fauna-activiteiten een gebeurtenis plaatsvindt die direct gevolgen heeft voor de natuur. In dat geval dient u direct contact op te nemen met de Omgevingsdienst Utrecht (ODU) op telefoonnummer 0800-0225510 (24/7 bereikbaar).

Hieronder kunt u lezen waarom we dit besluit genomen hebben.

2. Motivering van het besluit

2.1. Gevolgde procedure

We hebben het wijzigingsverzoek behandeld volgens afdeling 16.5 van de Omgevingswet en afdeling 4.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht.

2.2. Omschrijving wijziging

De gemeente De Bilt heeft een gebiedsgerichte omgevingsvergunning aangevraagd op basis van een SMP. De verleende omgevingsvergunning heeft betrekking op de bebouwde kom van de gemeente De Bilt en omvat de woonkernen De Bilt, Bilhoven, Groenekan, Westbroek, Maartensdijk en Hollandsche Rading.

De omgevingsvergunning is voor een periode van tien jaar aangevraagd voor de verbodsbepaling genoemd in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet, in samenhang met:

- Artikel 11.37, eerste lid, aanhef en onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor wat betreft de gierzwaluw (*Apus apus*), de huismus (*Passer domesticus*) en de huiszwaluw (*Delichon urbicum*);
- Artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder a, b en d, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor wat betreft de baardvleermuis (*Myotis mystacinus*), de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), de gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), de kleine dwergvleermuis (*Pipistrellus pygmaeus*), de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), de meervleermuis (*Myotis dasycneme*), de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en de tweekleurige vleermuis (*Vespertilio murinus*).

De ambtshalve wijziging wijzigt de voorschriften 5d, 17, 25, 26, 32, 35, 75, 76 en 87, monitoringsplanning en corrigeert een tekstuele fout in het besluit.

2.3 Alternatievenafweging

Ten aanzien van de beoordeling van de alternatieven zijn geen wijzigingen opgetreden ten opzichte van de oorspronkelijke ontheffing. De werkzaamheden zijn nog steeds locatiegebonden en de gekozen werkwijze en planning zijn ongewijzigd. Er is dan ook nog steeds geen bevredigend alternatief beschikbaar waarmee de doelstellingen van de werkzaamheden kunnen worden bereikt met minder negatieve gevolgen voor de beschermde soorten.

2.4 Belangenafweging

De oorspronkelijke ontheffing is afgegeven onder een belang ter bescherming van flora en fauna en in het belang van de volksgezondheid en een groot openbaar belang voor de gierzwaluw, de huismus en de huiszwaluw.

Voor de baardvleermuis, de gewone dwergvleermuis, de gewone grootoorvleermuis, de kleine dwergvleermuis, de laatvlieger, de meervleermuis, de ruige dwergvleermuis en de tweekleurige vleermuis is de omgevingsvergunning aangevraagd onder het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of de instandhouding van natuurlijke habitats, en in het belang van de volksgezondheid en andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De onderbouwing hiervoor was de verduurzaming, renovatie en het uitvoeren van onderhoudswerkzaamheden aan bebouwing in de gemeente en het behoud van de natuurlijke habitats van gebouwbewonende soorten,

alsmede het creëren van een ecologische plus voor deze soorten door het realiseren van een robuust netwerk van verblijfplaatsen.

Ondanks de wijzigingen in de voorschriften wordt de vergunning nog steeds aangevraagd onder bovengenoemde belangen. De wijzigingen brengen geen veranderingen ten opzichte van de belangenafweging met zich mee; de originele onderbouwing is nog steeds van toepassing.

2.5 Ecologische beoordeling

Ten aanzien van de ecologische beoordeling zijn er geen wijzigingen opgetreden ten opzichte van de oorspronkelijke ontheffing. De wijzigingen in dit besluit hebben geen gevolgen voor de ecologische beoordeling en de conclusies daaruit. De oorspronkelijke ecologische onderbouwing blijft van toepassing.

Op grond van artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht hebben wij ons verzekerd van de kwaliteit en zorgvuldigheid van het uitgevoerde ecologisch onderzoek naar de soorten waarvoor deze vergunning is verleend. Op basis van dit onderzoek en de in het SMP opgenomen mitigerende en compenserende maatregelen is geconcludeerd dat geen sprake is van een verslechtering van de staat van instandhouding van de gierzwaluw, de huismus en de huiszwaluw. Ook wordt geen afbreuk gedaan aan het streven om de populaties van de baardvleermuis, de gewone dwergvleermuis, de gewone grootoorvleermuis, de kleine dwergvleermuis, de laatvlieger, de meervleermuis, de ruige dwergvleermuis en de tweekleurige vleermuis binnen hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Binnen het SMP zijn voldoende maatregelen vastgelegd om de populaties van de in deze vergunning opgenomen soorten te behouden en de lokale staat van instandhouding waar mogelijk te verbeteren. De wijzigingen in dit besluit veranderen deze conclusie niet. De oorspronkelijke ecologische beoordeling en onderbouwing blijven daarom van toepassing.

2.3 Beoordeling wijzigingsverzoek

De wijzigingen van de voorschriften hebben op basis van voortschrijdend inzicht geen negatieve impact op de beschermde soorten. U heeft voldaan aan de voorwaarden voor een omgevingsvergunning op grond van de Omgevingswet voor een flora- en fauna-activiteit. Daarom worden de ambtelijke wijzigingen toegepast. We hebben de aanvullende en gewijzigde voorschriften opgenomen.

Om de leesbaarheid voor de praktijk te bevorderen hebben we de wijzigingen uit dit wijzigingsbesluit verwerkt in de omgevingsvergunning met zaaknummer Z-PU-2025-002062 van 25 juni 2026. Dit noemen wij de geconsolideerde versie van de SMP-vergunning. De geconsolideerde versie is opgenomen in bijlage 2 van dit besluit. Dit betreft geen officieel besluit, maar een samenvoeging van dit wijzigingsbesluit en het originele besluit.

3. Aanvullende informatie

3.1 Inwerkingtreding en verzending van dit besluit

Vanaf het moment dat dit besluit aan de aanvrager bekend gemaakt is, treedt dit besluit in werking.

Twee werkdagen na bekendmaking aan de aanvrager verschijnt dit besluit ook op www.officielebekendmakingen.nl.

De provincie hecht veel waarde aan een goede samenwerking en bevordert dat de verschillende overheidsinstanties zo veel mogelijk gecoördineerd optreden. Informatie-uitwisseling is daarom belangrijk.

We verzenden dit besluit aan gemeente De Bilt en een afschrift van dit besluit aan:

- Omgevingsdienst Utrecht (ODU).

3.2 Bezwaar indienen

Belanghebbenden kunnen bij Gedeputeerde Staten van Utrecht bezwaar indienen tegen dit besluit binnen 6 weken na de verzenddatum van dit besluit. De datum van ontvangst van het ondertekende bezwaarschrift bepaalt of het binnen deze termijn van 6 weken valt. We raden u daarom aan zo snel mogelijk het bezwaarschrift in te dienen.

U kunt op de volgende manieren een bezwaarschrift indienen:

- Via het formulier "Bezwaar maken tegen een beslissing van de provincie". U vindt dit formulier op www.provincie-utrecht.nl.
- Via een zelfgeschreven bezwaarschrift.

Kunt u nog niet precies aangeven waarom u bezwaar maakt, bijvoorbeeld omdat u hiervoor nog aanvullende informatie of advies nodig heeft? Dan kunt u in het bezwaarschrift-formulier c.q. het zelfgeschreven bezwaarschrift aangeven dat u pro forma bezwaar wilt maken. U kunt dan op een later moment aangeven waarom u bezwaar maakt. Verstuur deze aanvullende bezwaargronden per post binnen 4 weken nadat u het bezwaarschrift verstuurd heeft.

Print het ingevulde bezwaarschrift-formulier of het zelfgeschreven bezwaarschrift, onderteken het met een "natte handtekening" en stuur het inclusief eventuele bijlagen per post naar:

Provincie Utrecht
t.a.v. de secretaris van de Awb-adviescommissie
Postbus 80300
3508 TH Utrecht

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn geen kosten verbonden.

Let op: het indienen van een bezwaarschrift stelt de inwerkingtreding van het besluit niet uit. Vindt u het belangrijk dat een rechter met spoed kijkt naar de werking van het besluit, voordat Gedeputeerde Staten van Utrecht een beslissing nemen op uw bezwaarschrift? Dan heeft u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. Een voorlopige voorziening is een apart proces, naast het bezwaar. Het is een speciale maatregel zolang het bezwaar nog in behandeling is. De voorzieningenrechter kijkt in dat geval of er een spoedeisend belang is en komt met een uitspraak of de werkzaamheden op basis van het besluit wel of niet mogen starten of doorgaan. U moet op het moment dat u een voorlopige voorziening aanvraagt al wel een bezwaarschrift ingediend hebben. Het verzoek om een voorlopige voorziening stuurt u naar:

Voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland
Sector bestuursrecht
Postbus 16005
3500 DA Utrecht

Aan de behandeling van een voorlopige voorziening zijn kosten verbonden. Meer informatie hierover vindt u op www.rechtspraak.nl.

3.3 Andere toestemmingen

Het kan zijn dat u voor uw project ook andere ontheffingen, vergunningen of toestemmingen nodig heeft op grond van andere wetten of verordeningen. Kijk voor informatie op <https://omgevingswet.overheid.nl/home> of neem hierover contact op met uw gemeente, waterschap en/of uitvoeringsdienst.

Meer informatie

Heeft u hier een vraag over? Neem dan contact op met het team Vergunningverlening Natuur en Landschap via servicebureau@provincie-utrecht.nl. Of via het algemeen telefoonnummer van de provincie Utrecht (030 258 91 11, vraag naar het Servicebureau van het team Vergunningverlening Natuur en Landschap). Wanneer u contact opneemt, vermeld dan ons zaaknummer (dit zaaknummer vindt u bovenaan). Dan kunnen we u zo snel mogelijk helpen.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

 ValidSigned door M.E. Cox
op 10-09-2026

M.E. Cox, MSc
Teamleider Vergunningverlening Natuur
Domein Landelijke Leefomgeving

Bijlage 1: Oorspronkelijke vergunning met zaaknummer Z-PU-2025-002062 en briefnummer D-PU-2026-00000733

Deze is separaat bijgevoegd.

Bijlage 2: Geconsolideerde SMP-vergunning met maatwerkvoorschriften

Let op! Deze geconsolideerde versie van de vergunning is géén officieel document en wordt daarom ook niet ondertekend of geaccepteerd als officiële vergunning.

Gemeente de Bilt heeft een aanvraag ingediend voor een omgevingsvergunning in het kader van de Omgevingswet voor een flora- en fauna-activiteit. De aanvraag heeft betrekking op activiteiten op de woonkernen De Bilt, Bilthoven, Groenekan, Westbroek, Maartensdijk en Hollandsche Rading binnen de gemeente De Bilt (hierna: het plangebied) en heeft zaaknummer Z-PU-2025-002062.

1. Besluit

We hebben op basis van de Omgevingswet besloten:

- Een omgevingsvergunning te verlenen voor de verbodsbepaling die genoemd is in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet, in samenhang met artikel 11.37, eerste lid, aanhef en onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor zover dit betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen, van nesten, rustplaatsen of eieren van de gierzwaluw, de huismus en de huiszwaluw;
- Een omgevingsvergunning te verlenen voor de verbodsbepaling die genoemd is in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet, in samenhang met artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder a, onder b en onder d, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor zover dit betreft het opzettelijk doden, opzettelijk verstoren, en het beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de baardvleermuis, de gewone dwergvleermuis, de gewone grootoorvleermuis, de kleine dwergvleermuis, de laatvlieger, de meervleermuis, de ruige dwergvleermuis en de tweekleurige vleermuis.

We verlenen de omgevingsvergunning voor de periode van de verzenddatum van dit besluit tot en met 31 december 2036.

Aan deze omgevingsvergunning hebben we voorschriften verbonden. De voorschriften staan in bijlage 1 van dit besluit. De voorschriften moeten nageleefd worden en maken integraal deel uit van deze omgevingsvergunning.

We hebben op basis van de Omgevingswet besloten:

- Geen omgevingsvergunning te verlenen voor de verbodsbepaling die genoemd is in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet, in samenhang met artikel 11.37, eerste lid, aanhef en onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor zover dit betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen, van nesten, rustplaatsen of eieren van de boerenzwaluw, de spreeuw en de zwarte roodstaart;
- Geen omgevingsvergunning te verlenen voor de verbodsbepaling die genoemd is in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet, in samenhang met artikel 11.54, eerste lid, aanhef en onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor zover dit betreft het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen van de bunzing, de hermelijn, de wezel en de steenmarter.

De aantasting van de volgende kwetsbare verblijfplaatsen is uitgesloten van dit besluit en het Soortenmanagementplan (hierna: SMP) dat daar onderdeel van is:

- Massawinterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis;
- Grote (winter)verblijfplaatsen ≥ 5 individuen van de gewone grootoorvleermuis;
- Kraamverblijfplaatsen van
 - De laatvlieger;
 - De gewone grootoorvleermuis;
 - De tweekleurige vleermuis;
 - De meervleermuis;
- Mannenverblijven van de meervleermuis;
- Belangrijke (≥ 10 individuen) verblijfplaatsen van de kleine dwergvleermuis;
- Belangrijke (≥ 3 individuen) verblijfplaatsen van de baardvleermuis.

Voor deze combinatie van verblijfplaats en soort moet een separate omgevingsvergunning worden aangevraagd bij het bevoegd gezag.

Verder besluiten we dat de volgende stukken onderdeel uitmaken van de omgevingsvergunning, voor zover deze betrekking hebben op de soorten waarvoor de omgevingsvergunning is verleend en voor zover deze niet in strijd zijn met de voorschriften in bijlage 1 van dit besluit:

- "Soorten Management Plan Gemeente De Bilt", projectnummer: 2025-10514-14842, van 9 februari 2026 en de aanvullingen van 17 december 2025 en 6 februari 2026;
- "Nulmeting SMP gebouw bewonende soorten Gemeente De Bilt", projectnummer: 2024-101514-10609, van 30 januari 2026.

Zorgplicht en melden ongewoon voorval op grond van de Omgevingswet

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Ook de algemene zorgplicht uit de Omgevingswet en de specifieke zorgplicht uit het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) zijn, naast deze omgevingsvergunning, direct van toepassing op de binnen het plangebied uit te voeren flora- en fauna-activiteiten. In dit geval moet u zich houden aan de zorgplichten zoals bedoeld in artikel 1.6 van de Omgevingswet en artikel 11.27 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Ook dient u rekening te houden met het onverwijld melden van een ongewoon voorval als bedoeld in artikel 11.34 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Dit geldt als er tijdens de uitvoer van de flora- en fauna-activiteiten een gebeurtenis plaatsvindt die direct gevolgen heeft voor de natuur. In dat geval dient u direct contact op te nemen met de Omgevingsdienst Utrecht (ODU) op telefoonnummer 0800-0225510 (24/7 bereikbaar).

Hieronder kunt u lezen waarom we dit besluit genomen hebben.

2. Motivering van het besluit

2.1 Omschrijving van de aanvraag

De gemeente De Bilt (hierna: gemeente) vraagt een gebiedsgerichte omgevingsvergunning aan op basis van een Soortenmanagementplan (hierna: SMP). De aanvraag heeft betrekking op de bebouwde kom van de woonkernen De Bilt, Bilhoven, Groenekan, Westbroek, Maartensdijk en Hollandsche Rading.

De buurtschappen Achttienhoven en Achterwetering, het RIVM-terrein, het bungalowpark De Egelshoek en verspreid liggende (agrarische) bebouwing vallen buiten het SMP, omdat deze locaties vanwege hun beperkte toegankelijkheid of het geringe aantal gebouwen per hectare niet voldoende zijn onderzocht. De locatie van het plangebied is opgenomen in bijlage 2 van dit besluit. De exacte begrenzing is vastgelegd in de digitale SMP-beheersapplicatie.

Verder geldt het SMP voor een bepaald type gebouwen, namelijk grondgebonden en gestapelde gebouwen die over het algemeen een woon-, bedrijfs- of sociale functie hebben. Voorbeelden hiervan zijn woningen (en bijbehorende schuurtjes binnen de bebouwde kom én het plangebied van dit SMP), scholen, wooncomplexen, kantoorpanden, etc. Gebouwen en objecten die niet onder het SMP vallen, zijn onder andere agrarische bebouwing, agrarische schuren, bruggen, forten en zolders van grote gebouwen zoals landhuizen, kastelen, kloosters en kerken, etc.

U vraagt voor een periode van tien jaar een omgevingsvergunning voor de verbodsbepalingen genoemd in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet, in samenhang met:

- Artikel 11.37, eerste lid, aanhef en onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor wat betreft de gierzwaluw (*Apus apus*), de huismus (*Passer domesticus*) en de huiszwaluw (*Delichon urbicum*);
- Artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder a, onder b en onder d, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor wat betreft de baardvleermuis (*Myotis mystacinus*), de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), de gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), de kleine dwergvleermuis (*Pipistrellus pygmaeus*), de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), de meervleermuis (*Myotis dasycneme*), de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en de tweekleurige vleermuis (*Vespertilio murinus*).

U vraagt ook een omgevingsvergunning van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet, in samenhang met:

- Artikel 11.37, eerste lid, aanhef en onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor zover dit betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen, van nesten, rustplaatsen of eieren van de boerenzwaluw (*Hirundo rustica*), spreeuw (*Sturnus vulgaris*) en de zwarte roodstaart (*Phoenicurus ochruros*);
- Artikel 11.54, eerste lid, aanhef en onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor zover dit betreft het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen van de bunzing (*Mustela putorius*), de hermelijn (*Mustela erminea*), de wezel (*Mustela nivalis*) en de steenmarter (*Martes fiona*).

Uit de aangeleverde gegevens blijkt dat de (eventuele) aanwezigheid van de boerenzwaluw, de bunzing, de hermelijn en de wezel grotendeels buiten het plangebied van dit SMP ligt, namelijk buiten de bebouwde kom van de gemeente De Bilt. Dit besluit focust zich enkel op woonkernen binnen de bebouwde kom van gemeente De Bilt. De gebouwgebonden werkzaamheden die onder dit SMP vallen hebben daarmee in principe geen negatieve effecten op deze soorten. Daarom is het niet mogelijk om voor deze soorten en functies een gebiedsgerichte omgevingsvergunning af te geven.

Daarnaast zijn de boerenzwaluw, de spreeuw, de bunzing, de hermelijn, de wezel, de steenmarter en de zwarte roodstaart onvoldoende onderzocht tijdens de nulmeting om een goed beeld te krijgen van de aanwezigheid, het gebruik van het plangebied en eventuele (vaste) rust- en voortplantingsplaatsen. Het onderzoek bevat geen toereikende inventarisatiegegevens of ecologische effectenanalyse, waaruit met voldoende zekerheid belangrijke functies van deze soorten kunnen worden vastgesteld dan wel uitgesloten. Het onderzoek en de aangeleverde (ecologische) onderbouwing zijn onvoldoende om de omvang van mogelijke negatieve effecten

op de soorten te bepalen. Daarmee is het onderzoek onvoldoende om te kunnen beoordelen wat de gevolgen zijn van de werkzaamheden op de staat van instandhouding van de boerenwaluw, de spreeuw, de bunzing, de hermelijn, de wezel, de steenmarter en de zwarte roodstaart. Er dient voor deze soorten de gebruikelijke ecologische onderzoeksprocedure te worden doorlopen en, indien nodig, een separate omgevingsvergunning voor een flora en fauna-activiteit te worden aangevraagd bij het bevoegd gezag.

Gebruik van de vergunning

De gemeente De Bilt is als vergunninghouder verantwoordelijk voor de naleving van de voorschriften. Zij kan het gebruik van de omgevingsvergunning via een overeenkomst toestaan aan initiatiefnemers (hierna: vergunninggebruikers). De vergunninggebruikers voeren werkzaamheden binnen de reikwijdte van het SMP uit en houden zich aan de vergunningvoorschriften en de daarin opgenomen werkwijze en maatregelen.

Vergunninggebruikers rapporteren over de uitvoering en naleving ter controle aan de gemeente. De gemeente kan het gebruik van de vergunning weigeren of de overeenkomst intrekken indien niet volgens de SMP-voorschriften wordt gewerkt. De gemeente De Bilt houdt te allen tijde een actueel overzicht bij van de vergunninggebruikers en hun werkzaamheden en verstrekt dit desgevraagd aan het bevoegd gezag en de toezichthouder (ODU).

Werkzaamheden

Het SMP geldt voor een beperkt aantal ingrepen en soorten. Het gaat hierbij om de ingrepen die veel voorkomen in de gemeente zoals verduurzaming van de woningvoorraad. Voor de onderstaande werkzaamheden wordt een vergunning aangevraagd. Werkzaamheden die hier niet genoemd worden vallen buiten de generieke omgevingsvergunning. Hiervoor dient via de reguliere procedure een omgevingsvergunning te worden aangevraagd als de activiteit wel vergunningplichtig is.

Sloop en nieuwbouw

- Herontwikkeling

Verduurzaming gebouwen

- Isoleren van spouwmuren
- Isoleren binnenzijde dak
- Isoleren buitenzijde dak
- Isoleren van borstwering
- Isoleren buitenzijde buitenmuur
- Isoleren binnenzijde buitenmuur
- Plaatsing PV/PV T/zonneboiler

Renovatie van gebouwen

- Vervangen voegwerk
- Vervangen dakpannen/ overlagen plat dak
- Vervangen van boeiboorden, hemelwater afvoer, gevelbetimmering en/of windveren
- Vervangen kozijnen
- Vervangen spouwankers
- Vervangen of sloop van schoorsteen
- Vervangen of herstellen van loodslabben

Beheer en onderhoud aan gebouwen

- Partieel herstel voegwerk, dakpannen, boeiboorden, hemelwater afvoer; gevelbetimmering en/of windveren, houtrot etc.
- Schilderwerk, gevelreiniging, reiniging dakgoot

Verbouwen

- Vervangen of plaatsen dakkapel of dakraam
- Realiseren van op-, aan- of uitbouw

Overige

- Aanpassingen gebouwgebonden groenvoorzieningen
- Verwijderen tijdelijke mitigatie
- Plaatsing (vaste) steigers
- Calamiteiten

Onder 'aanpassingen gebouwgebonden groenvoorzieningen' wordt verstaan: groenvoorzieningen in de directe omgeving van gebouwen (binnen 1 meter van het gebouw), die ten behoeve van de in het besluit beschreven werkzaamheden aan gebouwen worden aangetast bij het uitvoeren van de werkzaamheden, of waar maatregelen moeten worden uitgevoerd.

Werkzaamheden die hier niet genoemd worden, maar die vergelijkbaar zijn met de beschreven werkzaamheden en met een vergelijkbare impact kunnen, onder bepaalde voorwaarden, onder het SMP worden uitgevoerd. Allereerst dient een deskundig ecooloog betrokken te worden. De deskundig ecooloog beoordeelt de ecologische impact van de werkzaamheden, waar vervolgens wordt gezocht naar aansluiting bij de vergunde werkzaamheden en het treffen van passende maatregelen. Deze ecologische beoordeling en de geplande werkzaamheden en maatregelen dienen, in de vorm van een maatwerkplan, altijd ter goedkeuring aan de gemeente De Bilt worden voorgelegd. De gemeente De Bilt beoordeelt de impact van de werkzaamheden en de voorgestelde maatregelen en beslist vervolgens of toestemming wordt verleend voor de uitvoering van de werkzaamheden.

Andere activiteiten vallen buiten de reikwijdte van dit SMP. Hiertoe behoren activiteiten die niet aan bebouwing gebonden zijn, maar ook werkzaamheden die te grote veranderingen in de omgeving met zich meebrengen, bijvoorbeeld de bouw van een nieuwe woonwijk (bijvoorbeeld op agrarisch terrein) en vernieuwing van groenvoorzieningen op buurtniveau. Voor deze en overige werkzaamheden moet de gebruikelijke ecologische onderzoeksprocedure worden doorlopen en, indien nodig, een separate omgevingsvergunning voor een flora en fauna-activiteit worden aangevraagd bij het bevoegd gezag.

Verder geldt het SMP voor een bepaald type gebouwen. De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van de bovengenoemde werkzaamheden aan grondgebonden en gestapelde gebouwen die over het algemeen een woon-, bedrijfs- of sociale functie hebben. Voorbeelden hiervan zijn woningen (en bijbehorende schuurtjes binnen de bebouwde kom én het plangebied van dit SMP), scholen, wooncomplexen, kantoorpanden, etc. Gebouwen en objecten die niet onder het SMP vallen zijn onder andere agrarische bebouwing, agrarische schuren, bruggen, forten en zolders van grote gebouwen zoals landhuizen, kastelen, kloosters en kerken, etc.

2.2 Gevolgde procedure

We hebben de aanvraag behandeld volgens afdeling 16.5 van de Omgevingswet en afdeling 4.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht. Op 17 december 2025, 6 februari en 9 februari 2026 heeft u de aanvraag aangevuld.

2.3 Toetsingskader

De gierzwaluw, de huismus en de huiszwaluw zijn beschermd op grond van artikel 11.37 van het Besluit activiteiten leefomgeving. De baardvleermuis, de gewone dwergvleermuis, de gewone grootoorvleermuis, de kleine dwergvleermuis, de laatvlieger, de meervleermuis, de ruige dwergvleermuis en de tweekleurige vleermuis zijn beschermd op grond van artikel 11.46 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Uitgangspunten van een generieke (gebiedsgerichte) omgevingsvergunning op basis van een SMP

In tegenstelling tot 'reguliere' omgevingsvergunningen wordt met een gebiedsgerichte omgevingsvergunning op voorhand toestemming verleend voor een onbepaald aantal werkzaamheden waarvan de specifieke details nog niet bekend zijn. Dit is mogelijk omdat voor het SMP met ecologisch onderzoek een groter gebied in beeld is gebracht waar de essentiële functies (zoals grote verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden) zich bevinden van de betreffende soorten.

Het uitgangspunt van een SMP is tevens dat door het nemen van (extra) maatregelen er een wezenlijke verbetering zal ontstaan voor de aanwezige beschermde soorten. Er worden als het ware ecologische verbeteringen gecreëerd waarbij de (mogelijke) knelpunten voor de soorten worden opgelost en ecologisch waardevolle kansen benut worden. Positieve maatregelen worden op basis van het SMP ook gerealiseerd bij werkzaamheden die zelfstandig beschouwd geen beschermde soorten raken, zoals natuurinclusieve nieuwbouw en natuurinclusieve renovatie op plekken die vóór deze ontwikkeling niet geschikt waren voor beschermde soorten.

Met de gebiedsgerichte omgevingsvergunning op basis van een SMP ontstaat, doordat maatregelen altijd en (bijna) overal worden getroffen, een gebiedsdekkende verbetering voor de soorten. Doordat de ecologische verbeteringen gelijk en voorafgaand aan (vooral ook kleinschalige) ruimtelijke ingrepen worden gerealiseerd, worden eventuele negatieve effecten vanuit die ingrepen (ruimschoots) ondervangen. Door de samenhangende en gebiedsdekkende beoordeling volgt het grote voordeel van een SMP ten opzichte van het afzonderlijk beoordelen van individuele aanvragen van omgevingsvergunningen voor (vooral ook kleinschalige) ruimtelijke ontwikkelingen.

2.4 Toetsing omgevingsvergunningsvoorwaarden

We kunnen de omgevingsvergunning alleen verlenen als voldaan is aan elk van de volgende voorwaarden:

- a) er bestaat geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- b) er is een geldig wettelijk belang dat zwaarder weegt dan het beschermingsbelang van de soorten (belangenafweging);
- c) de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de gierzwaluw, de huismus en de huiszwaluw en er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de baardvleermuis, de gewone dwergvleermuis, de gewone grootoorvleermuis, de kleine dwergvleermuis, de laatvlieger, de meervleermuis, de ruige dwergvleermuis en de tweekleurige vleermuis, in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan (ecologische beoordeling).

Hieronder leest u de toetsing en conclusies op deze voorwaarden.

a) Alternatievenafweging

Omschrijving van de alternatieven

U heeft onderzocht of er redelijke alternatieven zijn voor de ruimtelijke ingreep. U geeft hierover het volgende aan:

Locatie

Over de locatie geeft u in het SMP van 9 februari 2026 aan: "De aanvraag is specifiek voor de [bestaande] bebouwing van de kernen in de gemeente De Bilt. De activiteiten zijn gebonden aan deze bebouwing. Alternatieven in het kader van de locatie van uitvoering zijn niet van toepassing."

Werkwijze en inrichting

Over de werkwijze geeft u in het SMP van 9 februari 2026 aan: "Bij de nulmeting is gericht onderzoek gedaan naar de meest essentiële verblijfplaatsen van de verschillende gebouwbewonende soorten. Dit zijn de kraam- en winterverblijven van vleermuizen en kolonies/bolwerken van huismussen (10 nesten [of meer]) en gierzwaluwen (5 nesten [of meer]). Algemener verblijfplaatsen (zomer- en paarverblijven van vleermuizen en "losse" nesten van huismussen gierzwaluwen), die gezamenlijk nog steeds een belangrijk onderdeel uitmaken van het leefgebied en het netwerk van de beschermde soorten, zijn niet volledig onderzocht. In het SMP wordt ervan uitgegaan dat deze verblijfplaatsen in vrijwel alle gebouwen aanwezig kunnen zijn."

Daarnaast heeft u ook in kaart gebracht waar de clusters van huiszwaluwnesten zich bevinden in het plangebied.

Verder geeft u in het SMP aan: "Eén van de uitgangspunten van de werkwijze van het SMP is het realiseren van voorzieningen in elke woning waarmee, ten opzichte van reguliere compensatie, een overmaat aan voorzieningen wordt gerealiseerd. Dit draagt bij aan de ecologische plus. Deze werkwijze vergroot het potentiële leefgebied (aantal/verspreiding verblijfplaatsen) van de dieren en heeft daarmee een positieve invloed op de lokale populatie."

Daarnaast geeft u aan: "Bij werkzaamheden waarbij verblijfplaatsen [en/of nestlocaties] worden vernield, is het ongeschikt maken van gebouwen de meest gebruikte werkwijze. Verblijfplaatsen [en nestlocaties] worden afgesloten waarbij de dieren een uitvlucht mogelijkheid in één richting hebben, [namelijk alleen de verblijf-/nestplaats uit en meer de verblijf-/nestplaats in]. Door de dieren vervolgens voldoende tijd te geven om het gebouw te verlaten, kan een gebouw natuurvrij worden gemaakt. De werkzaamheden kunnen dan [uitgevoerd] worden met een minimale kans dat er nog dieren worden gedood of verstoord. Bij werkzaamheden die verblijfplaatsen [en nestlocaties] niet vernielen, is het belangrijk om de verblijfplaatsen [en nestlocaties] toegankelijk te houden. Afhankelijk van de activiteiten kan verstoring van dieren daarmee compleet voorkomen worden. In het 'steigerprotocol', [onderdeel van het ecologisch werkprotocol], zijn maatregelen opgenomen die de verblijfplaatsen [en nestlocaties] toegankelijk moeten houden."

Voor de vogelsoorten geeft u aan: "Bij werkzaamheden, waarbij nesten niet vernield worden, moet mogelijk nog wel rekening worden gehouden met het broedseizoen. In gebruik zijnde nesten mogen niet verstoord worden en gierzwaluwen moeten hun nestplaats kunnen bereiken (voldoende vliegruimte rond toegang) [tijdens de werkzaamheden].

Bij lichte werkzaamheden (...) moet nog wel rekening worden gehouden met het broedseizoen. Binnen de kerngebieden, worden dergelijke werkzaamheden buiten het broedseizoen uitgevoerd. Hiermee wordt voorkomen dat de populatie wordt aangetast.

Soms is het niet mogelijk om verblijfplaatsen [en nestlocaties] in hun geheel te mijden, bijvoorbeeld doordat een verblijfplaats [en nestlocaties] jaarrond gebruikt wordt of doordat de werkzaamheden te grootschalig zijn om in hun geheel buiten de kritische periode[n] uit te voeren. Er worden dan maatregelen getroffen die het doden van dieren moet voorkomen en de mate van verstoring tot een minimum moet beperken."

Een alternatieve werkwijze zou kunnen zijn om voor deze werkzaamheden een enkelvoudige vergunningaanvraag voor een flora-en-fauna-activiteit aan te vragen. Dat is echter een zeer tijdrovend en kostbaar traject voor relatief kleine ingrepen. U geeft aan: "Vanwege de doelstellingen van de Klimaatwet en de verduurzamingsopgave uit de Nationale prestatieafspraken voor woningen is het noodzakelijk het woningbestand en andere gebouwen te isoleren en te renoveren. Daar waar dat niet mogelijk is, wordt gekozen voor sloop en nieuwbouw. De verduurzamingswerkzaamheden moeten op een kosten-efficiënte wijze en volgens nu geldende normen voor isolatie en bouweisen uitgevoerd worden. De gemeente De Bilt kiest voor een aanpak die wordt gekenmerkt door eenvoud en doelmatigheid.

Het basisidee is dat er gebiedsdekkend-onderzoek wordt gedaan door de gemeente, waardoor het netwerk en de verspreiding van beschermde soorten in kaart gebracht kan worden. Hierdoor kunnen generieke maatregelen worden genomen voor individuele projecten. Individuele initiatieven die binnen de scope van het SMP vallen hoeven hierdoor niet meer jaarrond ecologisch onderzoek te laten uitvoeren waardoor er sneller en tegen lagere kosten kan worden voldaan aan de wettelijke verplichtingen voor flora- en fauna activiteiten.

Compensatie vindt per woning plaats, met aanvullingen gebaseerd op de aangetroffen (bijzondere) verblijfplaatsen. Hiermee blijven kritische functies in de gemeente behouden, maar worden ook verblijfplaatsen gecreëerd bij woningen waar deze in de huidige situatie niet zijn aangetroffen."

Daarnaast geeft u aan dat het niet onderhouden van de bebouwing geen haalbaar alternatief is, omdat daarmee het doel van de werkzaamheden niet wordt behaald: "Om haar sociale huurwoningen in stand te houden – zoals in de wet aan Woongroen is opgedragen –, is regulier planmatig onderhoud aan het casco van de woningen noodzakelijk. (...) Het achterwege laten van onderhoud van het casco leidt immers uiteindelijk tot een zodanige verslechtering van de woningen, dat deze onbewoonbaar worden en moeten worden gesloopt.

Werkzaamheden aan bestaande gebouwen niet uitvoeren (gebouwen handhaven als verblijfplaats voor dieren) en elders nieuwe bebouwing realiseren zou ecologisch gezien een goed alternatief zijn voor verblijfplaatsen [en nestlocaties] voor de dieren. Maar hiervoor is onvoldoende ruimte en leidt tot biotoop vernietiging. Daarnaast ontbreekt het maatschappelijk en financieel draagvlak voor deze werkwijze volledig; en is hiermee geen redelijk alternatief."

Planning

Over de planning geeft u in het SMP van 9 februari 2026 aan: "Bij het uitvoeren van werkzaamheden wordt rekening gehouden met de kritische perioden van aanwezige soorten (...):

- Kraamverblijven vleermuizen: 1 mei t/m 1 augustus
- Winterverblijven vleermuizen: 1 november t/m 1 april
- Nesten huismus: maart t/m augustus

- Nesten gierwaluw: half april t/m augustus

In de bovenstaande periode[n] worden werkzaamheden vermeden.

Moet binnen deze periode[n] gewerkt worden [dan] moet een ecooloog een ecologisch werkprotocol (EWP) opstellen. Hierin moet duidelijk worden onderbouwd waarom werkzaamheden in een kritische periode moeten worden uitgevoerd. Daarnaast moeten in het EWP de maatregelen worden beschreven waardoor de negatieve effecten worden gecompenseerd. Hierbij kan gedacht worden aan aanpassing van de routing, vroegtijdig plaatsen voorzieningen in de omgeving etc.

Verblijfplaatsen [en nestlocaties] die jaarrond in gebruik kunnen zijn, worden voorafgaand aan de werkzaamheden én in de minst kritische perioden, ongeschikt gemaakt. Binnen deze voorwaarden zijn er geen alternatieven waarbij de effecten kleiner zouden zijn.”

Beoordeling van de alternatieven

Locatie

Het doel van de aanvraag is het mogelijk maken van beheer, onderhoud, verduurzaming, renovatie en overige werkzaamheden aan bestaande bebouwing, zoals het realiseren van een uitbouw of het plaatsen van een dakkapel. Deze werkzaamheden zijn per definitie locatiegebonden. Zij kunnen uitsluitend worden uitgevoerd op de locatie waar de betreffende bebouwing zich bevindt. Het uitvoeren van deze werkzaamheden op een andere locatie is niet mogelijk, aangezien dit geen betrekking zou hebben op de bebouwing binnen de gemeente De Bilt.

Daarnaast geldt dat vergelijkbare bebouwing in andere gemeenten eveneens wordt beheerd, onderhouden en verduurzaamd. Gelet op het locatiegebonden karakter van de werkzaamheden is er geen redelijk alternatief beschikbaar voor het bereiken van de doelstellingen van de projecten.

Werkwijze en inrichting

Het doel van de aanvraag is het mogelijk maken van beheer, onderhoud, verduurzaming, renovatie en overige werkzaamheden aan bestaande bebouwing. Het uitvoeren van minder of geen werkzaamheden vormt geen reëel alternatief. In beide gevallen worden de verduurzamingsdoelstellingen niet behaald en bestaat het risico dat de bebouwing in verval raakt doordat noodzakelijk onderhoud uitblijft. Indien woningen hierdoor onbewoonbaar worden, zal sloop onvermijdelijk zijn. Dit leidt eveneens tot het verdwijnen van verblijfplaatsen en nestlocaties van beschermde soorten. Om deze redenen is het geen beter alternatief om minder of geen werkzaamheden uit te voeren.

Een ander alternatief is geen gebruik maken van een SMP, maar elk verduurzamingsproject (hoe klein ook) te laten beoordelen door ecologen en het bevoegde gezag. Het niet gebruiken van een SMP zou er volgens u toe leiden dat particulieren de gebruikelijke onderzoeks- en vergunningsplicht vanuit de Omgevingswet moeten laten uitvoeren. De kosten voor deze procedures zijn te hoog om door particulieren gedragen te kunnen worden. Onder een SMP wordt het gehele traject voor particulieren makkelijker en betaalbaarder gemaakt, wat bijdraagt aan de bescherming van de gebouwbewonende soorten.

In het kader van deze aanvraag is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van bijzondere verblijfplaatsen en bolwerken van nesten van beschermde soorten. De kleinere verblijfplaatsen en individuele nestlocaties van bijvoorbeeld de huismus en de gierwaluw kunnen in de praktijk altijd aanwezig zijn. Daarom is gekozen om bij iedere werkzaamheid standaard compensatie aan te brengen. Bij een individueel gebouw kan het echter

mogelijk zijn dat er geen kleine verblijfplaats of nestlocatie aanwezig is, maar er wel wordt gecompenseerd voor kleine verblijfplaatsen en/of nestlocatie. Dit leidt dan ook per saldo tot een overmaat aan gecompenseerde kleine verblijfplaatsen en nestlocaties. Ter vergelijking: wanneer voor alle werkzaamheden afzonderlijke vergunningen zouden worden aangevraagd, zou alleen compensatie plaatsvinden bij bebouwing waar daadwerkelijk kleine verblijfplaatsen en nestlocaties zijn vastgesteld. Onder het SMP wordt daarentegen bij alle bebouwing waar werkzaamheden plaatsvinden compensatie gerealiseerd. Zo wordt er een overschot aan voorzieningen voor kleine verblijfplaatsen van vleermuizen en nestlocaties van onder andere de huismus en de gierzwaluw gerealiseerd. Dit betekent dat een alternatief met enkelvoudige aanvragen geen beter alternatief is, omdat bij enkelvoudige aanvragen enkel de verloren kleine verblijfplaatsen en nestlocaties worden gecompenseerd.

De bijzondere verblijfplaatsen van vleermuizen en bolwerken van nesten zijn volledig in kaart gebracht. Deze worden inzichtelijk in de (te realiseren) SMP-beheersapplicatie, waarin de vastgestelde (bijzondere) verblijfplaatsen, nestlocaties (bolwerken) en bijbehorende beschermingszones inzichtelijk zijn voor vergunninggebruikers die werkzaamheden onder het SMP willen uitvoeren. Waar noodzakelijk worden de bijzondere verblijfplaatsen en de bolwerken gecompenseerd middels een enkelvoudige aanvraag en conform de geldende richtlijnen, zoals opgenomen in de relevante kennisdocumenten van de betreffende soorten. Deze functies mogen niet worden aangetast onder dit SMP. Gelet hierop is er geen beter alternatief voor de voorgestelde werkwijze.

Indien potentiële verblijfplaatsen en nestlocaties zullen worden verstoord, aangetast of vernield, worden gebouwen voorafgaand aan de werkzaamheden en buiten de kwetsbare perioden zorgvuldig ongeschikt gemaakt, zodat aanwezige dieren de verblijfplaatsen en nestlocaties zelfstandig kunnen verlaten en het risico op doden minimaal is. Bij werkzaamheden waarbij potentiële verblijfplaatsen en nestlocaties behouden blijven, worden maatregelen getroffen om de functionaliteit en toegankelijkheid te waarborgen, onder meer via het 'steigerprotocol'.

Op deze manier kunnen de werkzaamheden worden uitgevoerd met zo min mogelijk negatieve effecten op de aanwezige soorten. Gelet op het hiervoor genoemde is er geen beter alternatief voor de voorgestelde werkwijze en inrichting voor het bereiken van de doelstellingen van de projecten.

Planning

Het doel van de aanvraag is het mogelijk maken van beheer, onderhoud, verduurzaming, renovatie en overige werkzaamheden aan bestaande bebouwing. Deze werkzaamheden worden in basis buiten de kwetsbare (bovengenoemde) perioden van de bijzondere nest- en verblijfplaatsen uitgevoerd. Indien dit niet mogelijk is, of indien bijzondere nest- en verblijfplaatsen worden aangetast of verwijderd, worden deze voorafgaand aan de werkzaamheden op zorgvuldige wijze ongeschikt gemaakt, buiten de kwetsbare periode van de soorten en functies. In dergelijke gevallen stelt een ter zake kundig ecooloog een ecologisch werkprotocol (EWP) op. In dat geval worden aanvullende maatregelen getroffen om negatieve effecten op de betrokken soorten zoveel mogelijk te voorkomen, te beperken en waar nodig te compenseren. Daarbij wordt een alternatieve planning met minder negatieve effecten op de soorten meegewogen en, indien mogelijk, toegepast. Het EWP met de voorgestelde maatregelen zal, voorafgaand aan de werkzaamheden, ter beoordeling en goedkeuring aan de gemeente De Bilt worden voorgelegd. Gelet op het hiervoor genoemde is er geen beter alternatief voor de voorgestelde planning voor het bereiken van de doelstellingen van de projecten.

Conclusie alternatievenafweging

Hiermee heeft u aangetoond dat er geen redelijke alternatieven zijn waarbij er minder negatief effecten op de beschermde soorten optreedt en de doelstellingen van de ruimtelijke ingreep worden bereikt. De alternatievenafweging is voldoende onderbouwd. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een omgevingsvergunning in het kader van de Omgevingswet voor een flora- en fauna-activiteit.

b) Belangenafweging

Aangedragen belangen

We toetsen of de ruimtelijke ingreep nodig is op grond van een erkend belang zoals is vastgelegd in het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Voor de gierzwaluw, de huismus en de huiszwaluw heeft u de omgevingsvergunning aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 8.74j, eerste lid, onder b, aanhef en onder 4° (als primair belang) en onder 1° (als secundair belang), van het Besluit kwaliteit: "ter bescherming van flora en fauna" en "in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid"

Voor de baardvleermuis, de gewone dwergvleermuis, de gewone grootoorvleermuis, de kleine dwergvleermuis, de laatvlieger, de meervleermuis, de ruige dwergvleermuis en de tweekleurige vleermuis heeft u de omgevingsvergunning aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 8.74k, eerste lid, onder b, aanhef en onder 1° (als primair belang) en onder 3° (als secundair belang), van het Besluit kwaliteit leefomgeving: "in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats" en "in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten".

Onderbouwing en beoordeling van belangen

Belang bescherming flora, fauna en habitats (primair belang)

Het doel van het SMP is om zoveel mogelijk kansen te benutten voor gebouwbewonende soorten, onder andere door consequent natuurvriendelijk te werken en natuurinclusief te bouwen. Hiermee wordt een ecologische plus gerealiseerd en worden negatieve effecten op lokale populaties voorkomen. In het SMP van 9 februari 2026 geeft u aan: "Eén van de uitgangspunten van de werkwijze van het SMP is het realiseren van voorzieningen in elke woning waarmee, ten opzichte van reguliere compensatie, een overmaat aan voorzieningen wordt gerealiseerd. Dit draagt bij aan de ecologische plus."

Er wordt een ecologische verbetering (plus) gerealiseerd door een ruime hoeveelheid voorzieningen aan te brengen voor kleine verblijfplaatsen en nestlocaties. Op alle locaties waar werkzaamheden worden uitgevoerd binnen dit SMP, wordt gecompenseerd voor deze kleinere verblijfplaatsen en nestlocaties. Dit betekent dat ook compensatie plaatsvindt bij gebouwen waar dergelijke functies voorafgaand aan de werkzaamheden niet aanwezig waren. Hiermee ontstaat automatisch een meerwaarde voor de (beschermde) soorten. Het vergroten van het aanbod aan nest- en verblijfplaatsen voor beschermde soorten maakt dat er ruimte gecreëerd wordt voor populaties om te groeien en het netwerk aan nest- en verblijfplaatsen uitgebreid en robuuster wordt.

Daarnaast geeft u in het SMP van 9 februari 2026 aan: "De gebiedsgerichte omgevingsvergunning voor flora en fauna activiteiten op basis van een SMP wordt primair aangevraagd voor het wettelijke belang 'Bescherming van de wilde flora of fauna' en 'Instandhouding van de natuurlijke habitats'. Het doel van het SMP is om ruimtelijke ontwikkelingen te faciliteren waarbij de huidige biodiversiteit wordt behouden en waar mogelijk

vergroot en het aanbod van verblijfplaatsen voor beschermde soorten te vergroten. Om deze belangen te onderbouwen en de lokale staat van instandhouding van soorten op lange termijn te waarborgen, zijn ambitie en een langetermijnvisie onmisbaar.”

Het SMP De Bilt heeft een looptijd van 10 jaar en de geplande voorzieningen voor soorten (zoals beschreven in het SMP) hebben een minimale levensduur van 25 jaar, inclusief een verplichting tot periodiek onderhoud. Door dit langetermijnperspectief wordt een blijvende beschikbaarheid van geschikte nestlocaties en verblijfplaatsen verzekerd. Dit is belangrijk voor gebouwbewonende soorten, omdat zij afhankelijk zijn van een stabiel netwerk van rust- en voortplantingsplaatsen in bebouwing. Het langdurig in stand houden en onderhouden van deze voorzieningen ondersteunt stabiele voorzieningen en dus stabiele populaties binnen het plangebied. Daarmee wordt bijgedragen aan het behoud en, waar mogelijk, de verbetering van de lokale staat van instandhouding op de lange termijn.

Wanneer werkzaamheden worden uitgevoerd aan gebouwen die geschikt kunnen zijn voor gebouwbewonende soorten, treft de gemeente naast de bestaande ruime mitigatiemaatregelen ook aanvullende voorzieningen. Gebouwen met een lage potentie worden bij renovatie juist geschikt gemaakt voor soorten door het aanbrengen van voorzieningen (zoals een toegankelijke spouw of dak en ingebouwde kasten). Daarnaast wordt ingezet op natuurinclusief bouwen bij nieuwbouw en herontwikkeling (sloop/nieuwbouw), waarbij wordt gestuurd op het realiseren van (royale) verblijfplaatsen voor gebouwbewonende soorten, zoals toegankelijke spouwmuren voor vleermuizen en een groene omgeving voor de huismus. Ook wordt de buitenruimte ingericht met expliciete aandacht voor biodiversiteit. Hiermee wordt het bestaande ecologische netwerk versterkt en robuuster gemaakt, wat resulteert in een gevarieerd en duurzaam aanbod aan verblijfplaatsen en nestlocaties voor gebouwbewonende soorten.

We hebben uw onderbouwing van dit belang beoordeeld. Uit uw onderbouwing blijkt dat er inderdaad sprake is van bescherming van flora, fauna en habitats en waarom dit nodig is.

Belang Volksgezondheid/openbare veiligheid: verduurzaming en renovatie/onderhoud (secundair belang)

Het doel van het SMP is om werkzaamheden voor verduurzaming mogelijk te maken. U geeft in het SMP van 9 februari 2026 aan: “Slecht geïsoleerde woningen zorgen voor een groot aandeel in de CO₂ -uitstoot. In een slecht geïsoleerde woning moet immers meer gestookt worden om een warm binnenklimaat te behouden. Ook voor kantoorpanden van bedrijven gelden streefwaarden voor energie-labels. Individuele particuliere huiseigenaren en VvE's zullen ook energetische maatregelen willen uitvoeren aan hun woningen en kunnen daarvoor gebruik maken van het SMP. Op deze wijze wordt door de initiatiefnemers een (belangrijke) bijdrage geleverd aan het behalen van nationale (Energieakkoord; Convenant Energiebesparing Huursector) en mondiale (Klimaatakkoord van Parijs) klimaatdoelen. (...)”

Het verduurzamen van gebouwen in de gemeente is een essentieel onderdeel van de energietransitie, als doel om in 2040 energieneutraal te zijn. De overstap naar hernieuwbare energie is alleen mogelijk als de energiebehoefte voor verwarming drastisch wordt verminderd. Duurzamere verwarmingsmethoden, zoals warmtepompen, zijn alleen effectief in optimaal geïsoleerde gebouwen. Daarom moeten zowel nieuwe als bestaande gebouwen veel beter geïsoleerd worden dan nu het geval is. Het verduurzamen van gebouwen is cruciaal om verdere klimaatverandering te voorkomen en dient tevens het belang van de volksgezondheid.”

In het Klimaatverdrag van Parijs hebben 195 landen afgesproken in 2050 de stijging van de gemiddelde wereldtemperatuur beperkt te hebben tot ruim onder 2 graden Celsius, en zo mogelijk 1,5 graden Celsius. In

Nederland zijn afspraken gemaakt in het Energieakkoord van 2013 en in het Klimaatakkoord van 2019. In het Energieakkoord is afgesproken dat alle burgers in 2050 in een energieneutraal huis wonen.

Het doel van het nationale Klimaatakkoord is in Nederland 49% minder broeikasgassen uit te stoten in 2030 in vergelijking met 1990. Om dit doel te bereiken, hebben bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden in het nationale Klimaatakkoord maatregelen en afspraken vastgelegd. Onder andere over de verduurzaming van 1,5 miljoen bestaande woningen voor 2030 volgens een wijkgerichte aanpak. Om deze doelstelling te kunnen bereiken, is grootschalige renovatie van de bestaande woningen nodig.

Bij woningen die in eigendom zijn van woningcorporaties (dit zijn zo'n 100.000 woningen) is de verhuurder verantwoordelijk voor het aanpassen van een woning. De geplande woningrenovaties waarin energiebesparing en andere energieprestatie-verbeterende maatregelen meegenomen zijn, zorgen voor een vermindering van het gebruik van fossiele brandstoffen. Dit leidt tot een verbeterde luchtkwaliteit.

De verduurzaming van bestaande woningen is daarom in het belang van de volksgezondheid.

Door klimaatverandering is niet alleen de volksgezondheid, maar ook de openbare veiligheid in het geding. In de "Nationale Veiligheid Strategie" van 2019 wordt klimaatverandering, in combinatie met de (versnelde) zeespiegelstijging, aangemerkt als een risico voor de samenleving. In Nederland vergroot klimaatverandering bijvoorbeeld het risico op overstromingen (vanuit zee en/of vanuit een rivier). In de "Rijksbrede Risicoanalyse Nationale Veiligheid" van het Analistennetwerk Nationale Veiligheid (2022) wordt beschreven dat klimaatverandering verschillende nationale dreigingen versterkt. Door klimaatverandering wordt de kans op weersextremen groter. Dit is bijvoorbeeld extreme neerslag, extreme hitte en extreme droogte. Dit zijn op zich al bedreigingen voor de nationale veiligheid, maar de extremen kunnen ook leiden tot verstoringen in de vitale infrastructuur, zoals de drinkwater-, elektriciteits- en telecomvoorzieningen. Verduurzaming heeft als doel de klimaatverandering te beperken. Daarom is verduurzaming ook in het belang van de openbare veiligheid.

Daarnaast geeft u aan dat het doel van het SMP het uitvoeren van renovaties en onderhoud is. U geeft in het SMP van 9 februari 2026 aan: "In de meeste gevallen zal het gaan om het uitvoeren van periodiek onderhoud of renovatiewerkzaamheden met als doel om schade of gevaar te voorkomen. (...) Het achterwege laten van onderhoud van het casco leidt immers uiteindelijk tot een zodanige verslechtering van de woningen, dat deze onbewoonbaar worden en moeten worden gesloopt. (...) Het grote openbare belang van de instandhouding van sociale huurwoningen raakt daarmee ook het belang van volksgezondheid en omvat ook redenen van sociale en economische aard. Het niet tijdig uitvoeren van regulier planmatig onderhoud aan de sociale huurwoningen van [woningcorporatie] Woongroen zal uiteindelijk immers leiden tot onder andere lekkages en schimmelvorming en sloop van deze woningen. Het sociale en economische belang bij het voorkomen hiervan door tijdig regulier onderhoud uit te voeren aan de woningen, is een gegeven. Het door tijdig onderhoud voorkomen van gezondheidsrisico's voor de bewoners van de sociale huurwoningen van Woongroen is dat evenzeer. (...) In dat kader wordt allereerst nogmaals benadrukt dat het bij planmatig onderhoud gaat om een langetermijnbelang; namelijk het in stand houden van de sociale huurwoningvoorraad van Woongroen ook in de toekomst."

Het achterwege laten van onderhoud of renovatie leidt tot verval van woningen, waardoor ze op termijn gevaarlijk of zelfs onbewoonbaar kunnen worden. Het binnenklimaat kan verslechteren, met gezondheidsrisico's zoals schimmelvorming. Daarnaast is het nodig om bijvoorbeeld asbest uit woningen te verwijderen om de veiligheid en gezondheid van bewoners te waarborgen. Tijdig en structureel onderhoud

ondersteunt dus zowel de leefbaarheid als de veiligheid van de sociale huurwoningen op de lange termijn. Daarom is renovatie en onderhoud ook in het belang van de openbare veiligheid.

We hebben uw onderbouwing van dit belang beoordeeld. Uit uw onderbouwing blijkt dat er inderdaad sprake is van bescherming van de volksgezondheid en openbare veiligheid en waarom dit nodig is.

Conclusie belangenafweging

Hiermee heeft u aangetoond dat de ruimtelijke ingreep nodig is vanwege een wettelijk erkend belang. En het belang van de ingreep weegt in dit geval zwaarder dan het beschermingsbelang van de soorten, waarvoor voldoende maatregelen worden getroffen. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een omgevingsvergunning in het kader van de Omgevingswet voor een flora- en fauna-activiteit.

c) Ecologische beoordeling

Uitgevoerd onderzoek

U heeft het plangebied onderzocht of laten onderzoeken op de aanwezigheid van beschermde soorten. U heeft ook onderzocht of laten onderzoeken welk effect de ruimtelijke ingrepen hebben op de aanwezige beschermde soorten en deze onderzoeken aangeleverd bij de aanvraag. Op basis van artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht hebben we ons verzekerd van de kwaliteit en zorgvuldigheid van het uitgevoerde ecologisch onderzoek.

Onderzoeksresultaten: aanwezige beschermde soorten

Gemeente De Bilt maakt gebruik van een SMP-beheersapplicatie, waarin de vastgestelde (bijzondere) verblijfplaatsen, nestlocaties (bolwerken) en bijbehorende beschermingszones inzichtelijk zijn voor vergunninggebruikers die werkzaamheden onder het SMP willen uitvoeren.

Voor de soorten gewone dwergvleermuis en laatvlieger is voldoende aannemelijk gemaakt dat deze soorten in het plangebied aanwezig zijn en welke functies het plangebied voor deze soorten vervult. Daarnaast worden voldoende mitigerende en compenserende maatregelen getroffen, dan wel worden kwetsbare functies buiten de reikwijdte van het SMP gelaten, waardoor werkzaamheden binnen de scope van dit SMP kunnen worden uitgevoerd.

Tegelijkertijd zijn voor deze soorten op een aantal locaties zogenoemde onbevestigde kraamverblijfplaatsen waargenomen. Op deze locaties zijn aanwijzingen voor de aanwezigheid van kraamverblijven aangetroffen, maar ontbraken voldoende waarnemingen om het bestaan van een kraamverblijf met zekerheid vast te stellen. Hierbij ging het bijvoorbeeld om een beperkt aantal zwermende dieren of een relatief korte activiteitsduur. Hierdoor is de nulmeting voor deze soorten nog niet volledig.

Aanvullend ecologisch onderzoek is daarom noodzakelijk om tot een volledige nulmeting te komen. Deze nulmeting dient als uitgangspunt voor het monitoren van de effecten van de werkzaamheden, de getroffen maatregelen en de ontwikkeling van de populaties van deze soorten gedurende de looptijd van deze vergunning.

Vogelsoorten

- **Gierzwaluw**

Van de gierzwaluw zijn in totaal zijn 51 nesten vastgesteld binnen de gemeente De Bilt, wat overeenkomt met 51 broedparen. De meeste gierzwaluwen zijn in het noorden en oosten van De Bilt aangetroffen en in Bilthoven,

in de noordelijke helft van de wijk 'De Leijen'. Daarnaast zijn ook enkele losse, meer geïsoleerde, broedkolonies aangetroffen in Maartensdijk en Westbroek.

De meeste nesten zijn aangetroffen in kopgevels, veelal onder overhangende kantpannen. Daarnaast zijn nesten vastgesteld bij loodslabben, schoorstenen, boeidelen, dakoverstekken en opbouwkasten. Ook zijn enkele nesten aangetroffen tussen de dakgoot en de gevel. Net als de huismus maakt de gierzwaluw voornamelijk gebruik van woningen met pangedekte daken. Deze daktypen blijken binnen de gemeente het meest geschikt als nestlocatie. Bebouwing met platte daken, zoals bedrijfspanden en loodsen op bedrijventerreinen, is daarentegen minder geschikt voor de soort.

- **Huisumus**

Verspreid over de gehele gemeente De Bilt zijn in totaal 2.389 huismus-individueen waargenomen. Omdat het onderzoek is uitgevoerd tijdens de voortplantingsperiode van de soort, bestaat circa 80% van de waarnemingen uit mannelijke individuen. Op basis hiervan wordt de populatie geschat op ongeveer 1.400 tot 1.600 broedparen.

Huismussen komen in vrijwel alle wijken en buurten binnen de gemeente voor. Een duidelijke uitzondering vormen delen van De Bilt/Bilthoven, Hollandsche Rading en Groenekan, waar de soort beduidend minder voorkomt:

- De Bilt/Bilthoven: de villawijken in het noordoostelijke deel van Bilthoven, bedrijventerrein Larenstein, het gebied ten westen van de Biltse Rading en ten oosten van de Brandenburgerweg (ter hoogte van Grote Beer);
- Hollandsche Rading: het gebied ten westen van het spoor, met uitzondering van de parallelwegen van de Tolakker;
- Groenekan: het gebied ten oosten van het spoor langs de Groenekanseweg en in het park.

Binnen de gemeente blijken woningen met pangedekte daken het meest geschikt als nestlocatie voor de huismus. Platte daken en bedrijventerreinen, die voornamelijk bestaan uit bedrijfspanden en loodsen met platte daken, zijn daarentegen minder geschikt. Zoals in het activiteitenplan van 9 februari 2026 is aangegeven:

"Huismussen kunnen bij pangedekte daken vaak vanuit de goot onder de pannen kruipen en daar nestelen. Daarnaast vinden huismussen op kopse gevels vaak toegang tot het dakvlak via de kantpannen en kunnen ze daar een nest maken. De resultaten van de aanwezigheid van huismussen lijkt hier inderdaad op aan te sluiten en vooral gekoppeld te zijn aan de beschikbaarheid van de pangedekte daken als geschikte nestplaats."

- **Huiszwaluw**

Tijdens het ecologische onderzoek zijn nesten van de huiszwaluw aangetroffen, met een duidelijk zwaartepunt in Maartensdijk. In het activiteitenplan van 9 februari 2026 is hierover het volgende opgenomen: "Deze bevonden zich geclusterd op de Tuinlaan 8, 18, 20 en 22, op de Prinses Amaliaaan, Dorpsweg 116, Tolakkerweg 181, Molenweg 46, Prinses Marijkelaan 59, Prins Bernhardlaan 36-36a en 134-134a, Molenweg 6 en Prins Alexanderplantsoen 16. Ook in Groenekan werden geclusterd huiszwaluwnesten aangetroffen op de Ruigenhoeksedijk 3, 11 en 15. In Westbroek zijn op twee locaties huiszwaluwnesten aangetroffen, namelijk op de Prinses Christinastraat 8 en Dr. Welfferweg 12. Tot slot zijn in De Bilt op de Emmalaan 13 en Steinburglaan 5 huiszwaluwnesten waargenomen."

Vanwege de kleinschalige dorpskernen was het in sommige gevallen lastig om huiszwaluwnesten waar te nemen. De bebouwing bestaat hier veelal uit vrijstaande woningen, waardoor niet alle gevels en dakranden

volledig konden worden onderzocht. Hierdoor is waarschijnlijk sprake van een onderschatting van het aantal aanwezige nesten van de huiswaluw binnen de gemeente De Bilt.

Vleermuizen

- **Baardvleermuis**

Tijdens het onderzoek zijn geen waarnemingen gedaan van de baardvleermuis. De soort is in Nederland relatief zeldzaam, maar kent onder meer in de provincie Utrecht een belangrijk verspreidingsgebied.

Binnen de gemeente De Bilt zijn potentiële zomer-, paar- en kraamverblijfplaatsen voor de soort aanwezig. Van de baardvleermuis is bekend dat deze gebruikmaakt van vleermuiskasten, zolders, ruimtes achter gevelbetimmering en vensterluiken van gebouwen. Daarnaast zijn binnen de gemeente potentiële winterverblijfplaatsen aanwezig in fort en ijskelders. Deze locaties bevinden zich echter buiten de bebouwde kom en daarmee buiten het plangebied van het SMP.

Uit gegevens van de NDFF is binnen de gemeente één locatie bekend van een overwinterende baardvleermuis, namelijk in Heidepark in Bilthoven.

- **Gewone dwergvleermuis**

Alle functies van de gewone dwergvleermuis zijn binnen de gemeente De Bilt aangetroffen. Tijdens het onderzoek zijn 16 (massa)winterverblijfplaatsen, 465 locaties met baltsactiviteit, 37 bevestigde kraamverblijfplaatsen en 31 onbevestigde kraamverblijfplaatsen vastgesteld.

Op locaties met onbevestigde kraamverblijfplaatsen zijn wel aanwijzingen voor kraamverblijven aangetroffen, maar ontbraken voldoende waarnemingen om deze met zekerheid vast te stellen. Hierbij ging het bijvoorbeeld om een beperkt aantal zwermende dieren of een relatief korte activiteitsduur.

Kraamverblijfplaatsen zijn aangetroffen in inbouwkasten, kieren, open stootvoegen, schoorstenen, onder kantpannen, achter boeiborden en bij dakoverstekken.

De 16 aangetroffen (massa)winterverblijfplaatsen zijn verspreid over de gemeente: vijf in De Bilt, acht in Bilthoven, twee in Maartensdijk en één in Westbroek. Twee winterverblijven zijn vastgesteld in kerken en één verblijfplaats in een voormalige watertoren. De overige winterverblijfplaatsen bevonden zich in grotere gebouwen, zoals wooncomplexen en bedrijfspanden. Het aantal zwermende dieren varieerde per locatie van één tot dertig individuen, waarbij het merendeel van de locaties tussen de vijf en tien dieren telde.

De populatiegrootte van de gewone dwergvleermuis binnen de gemeente wordt geschat op circa 2.465 individuen. Deze schatting is gebaseerd op het aantal vrouwtjes binnen de vastgestelde kraamkolonies, dat wordt geraamd op ongeveer 1.000 dieren. Per vrouwtje is uitgegaan van één jong, waarmee het totaal aantal dieren binnen de kraamkolonies wordt geschat op circa 2.000 individuen (1.000 vrouwtjes en 1.000 jongen). Het aantal mannetjes is gebaseerd op het aantal locaties met baltsactiviteit, waarbij per baltslocatie één mannetje is aangehouden. Op basis van de 465 vastgestelde baltslocaties wordt het aantal mannetjes geschat op circa 465 dieren.

- **Gewone grootoorvleermuis**

De gewone grootoorvleermuis is waargenomen binnen het plangebied. In de gemeente De Bilt zijn vier mogelijke kraamverblijfplaatsen en één zomerverblijfplaats van de soort vastgesteld. Winterverblijfplaatsen zijn tijdens het onderzoek niet aangetroffen.

De zomerverblijfplaats is vastgesteld in de kerktoeren van Westbroek aan de Kerkdijk, waar één stil zwermend individu rondom de toren is waargenomen. De mogelijke kraamverblijfplaatsen zijn voornamelijk vastgesteld aan de hand van sporen. Omdat het foerageergebied van de gewone grootoorvleermuis relatief klein is – doorgaans circa 150 meter rondom de verblijfplaats – is uitgegaan van vier afzonderlijke kraamgroepen. Deze kraamgroepen kunnen relatief klein zijn en bestaan mogelijk uit slechts enkele dieren, vanaf circa vier individuen.

Omdat de verblijfplaatsen hoofdzakelijk op basis van sporen zijn vastgesteld, is het niet mogelijk een betrouwbare populatieschatting op te stellen. Op basis van de aangetroffen waarnemingen en de bekende verspreiding van de soort kan de aanwezigheid van aanvullende zomer- en paarverblijfplaatsen in bebouwing echter niet worden uitgesloten. Van de gewone grootoorvleermuis is bekend dat deze gebruikmaakt van onder meer spouwmuren, (kerk)zolders, (woon)boerderijen, ruimten onder dakpannen en vleermuiskasten.

- **Kleine dwergvleermuis**

De kleine dwergvleermuis is tijdens het onderzoek 31 keer overvliegend waargenomen binnen de gemeente De Bilt. Tijdens het ecologische onderzoek zijn echter geen verblijfplaatsen van de soort vastgesteld.

Uit gegevens van de NDFF zijn binnen de gemeente twee winterverblijfplaatsen bekend, afkomstig uit 2014 en 2018. Deze locaties bevinden zich aan Heidepark 7A t/m 7E en Heidepark 9 in Bilthoven. Vermoedelijk maakten de vleermuizen hierbij gebruik van de kelders van de betreffende gebouwen als winterverblijfplaats.

Gelet op de vastgestelde waarnemingen en de bekende verspreiding van de soort kan de aanwezigheid van verblijfplaatsen, zoals zomer- en paarverblijfplaatsen, binnen de gemeente niet worden uitgesloten. Van de kleine dwergvleermuis is bekend dat deze gebruikmaakt van onder meer spouwmuren, dakconstructies, ruimtes achter gevelbetimmering en vleermuiskasten.

- **Laatvlieger**

De laatvlieger is aangetroffen binnen het plangebied. Tijdens het onderzoek zijn de volgende verblijfplaatsen vastgesteld:

- Geen winterverblijfplaatsen;
- 3 bevestigde kraamverblijfplaatsen;
- 4 onbevestigde kraamverblijfplaatsen;
- 9 zomerverblijfplaatsen;
- 1 mogelijke zomerverblijfplaats.

De zomerverblijfplaatsen zijn grotendeels bij toeval vastgesteld, omdat het onderzoek naar de soort niet specifiek was gericht op dit type verblijfplaats. Vanwege de kwetsbaarheid van de laatvlieger zijn deze verblijfplaatsen wel opgenomen in de onderzoeksresultaten. Het aantal vastgestelde zomerverblijfplaatsen vormt daardoor waarschijnlijk een onderschatting van het werkelijke aantal binnen de gemeente De Bilt.

Van de laatvlieger is bekend dat verblijfplaatsen onder meer voorkomen in spouwmuren, achter gevelbetimmering, onder daklijsten, onder dakpannen en achter vensterluiken. Daarnaast wordt de soort regelmatig aangetroffen op (kerk)zolders. Omdat de soort binnen het plangebied is waargenomen en wijdverspreid voorkomt, kan de aanwezigheid van aanvullende zomer- en paarverblijfplaatsen binnen de gemeente niet worden uitgesloten.

Eén kraamkolonie kan gebruikmaken van meerdere kraamverblijfplaatsen. Om inzicht te krijgen in het aantal kraamkolonies is rondom iedere verblijfplaats een straal van 200 meter gehanteerd. Overlappende zones rondom kraamverblijfplaatsen zijn daarbij geïnterpreteerd als behorend tot dezelfde kraamkolonie. Op basis hiervan wordt het aantal kraamkolonies binnen de gemeente geschat op vier.

Het aantal vrouwtjes is op basis van de aanwezige kraamkolonies geschat op circa 25 individuen. Daarnaast is uitgegaan van één jong per vrouwtje. Het totale aantal dieren binnen de kraamkolonies in de gemeente wordt daarmee geschat op circa 50 individuen. Deze schatting vormt waarschijnlijk een onderschatting van de werkelijke populatieomvang, aangezien kleinere verblijfplaatsen hierin niet zijn meegenomen.

- **Meervleermuis**

De meervleermuis is aangetroffen binnen het plangebied. Van de soort zijn twee kraamverblijfplaatsen vastgesteld, namelijk aan Kerkdijk 60 in Westbroek (121 uitvliegende dieren) en aan de Wokammerweg 7/7a, eveneens in Westbroek (45 uitvliegende dieren). Beide verblijfplaatsen maken onderdeel uit van dezelfde kraamkolonie.

In de overige delen van de gemeente De Bilt zijn slechts beperkt opnamen van de meervleermuis gedaan. Hierdoor kan met redelijke zekerheid worden aangenomen dat dit de enige bekende kraamkolonie binnen de gemeente betreft. De kraamkolonie wordt al geruime tijd gevolgd. Uit eerder onderzoek bleek dat de kolonie in 2023 uit circa 150 dieren bestond en in 2024 uit circa 50 dieren.

Tijdens het onderzoek zijn geen winterverblijfplaatsen of mannengroepen van de meervleermuis vastgesteld. De populatieschatting is gebaseerd op de periode waarin de kraamkolonie de grootste omvang had, namelijk circa 150 dieren. Daarbij is uitgegaan van één jong per vrouwtje per jaar. Het totale aantal dieren binnen de kraamkolonie wordt daarmee geschat op circa 300 individuen. Deze schatting vormt waarschijnlijk een onderschatting van de werkelijke populatieomvang binnen de gemeente, aangezien kleinere verblijfplaatsen hierin niet zijn meegenomen.

Gelet op de aanwezigheid van de kraamverblijfplaatsen kan worden aangenomen dat binnen de gemeente ook zomer- en paarverblijfplaatsen van de soort aanwezig zijn. Van de meervleermuis is bekend dat verblijfplaatsen onder meer voorkomen op (kerk)zolders, in spouwmuren en onder dakpannen.

- **Ruige dwergvleermuis**

Binnen de woonkernen van de gemeente De Bilt zijn geen kraam- of winterverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis vastgesteld. Wel zijn verspreid over de gehele gemeente waarnemingen van de soort gedaan. Tijdens het onderzoek zijn 84 baltslocaties en 10 zomerverblijfplaatsen vastgesteld.

Het aantal zomerverblijfplaatsen vormt waarschijnlijk een sterke onderschatting van het werkelijke aantal, aangezien het onderzoek niet specifiek gericht was op zomerverblijfplaatsen van deze soort en uitsluitend toevallige waarnemingen zijn geregistreerd. Door de gehanteerde onderzoeksmethode was het bovendien niet

mogelijk om de exacte locaties van paarverblijfplaatsen vast te stellen. Daarom zijn baltslocaties gebruikt als indicatie voor de aanwezigheid van paarverblijfplaatsen.

De verdeling van de vastgestelde baltslocaties over de verschillende woonkernen is als volgt:

- De Bilt: 18
- Bilthoven: 13
- Groenekan: 3
- Maartensdijk: 30
- Westbroek: 17
- Hollandsche Rading: 3

Gelet op de verspreiding van de soort en het vergelijkbare gebruik van gebouwen ten opzichte van de gewone dwergvleermuis, kan worden aangenomen dat zomer-, paar- en mogelijk andere verblijfplaatsen binnen de woonkernen aanwezig zijn. De ruige dwergvleermuis is een migrerende soort die vooral tijdens de trekperiode wijdverspreid in Nederland voorkomt. Het aantal aanwezige individuen fluctueert daarbij sterk per jaar, waardoor het lastig is een betrouwbare populatieschatting op te stellen.

Het aantal mannelijke dieren kan indicatief worden geschat op basis van het aantal vastgestelde baltslocaties. Hierbij is uitgegaan van één mannetje per baltslocatie, waarmee het aantal mannelijke individuen binnen de gemeente wordt geschat op circa 84 dieren. Het aantal aanwezige individuen fluctueert jaarlijks in deze periode, waardoor het lastig is om een betrouwbare inschatting te geven van de populatiegrootte.

- **Tweekleurige vleermuis**

De tweekleurige vleermuis is tijdens het onderzoek niet waargenomen. Aangezien de soort over relatief grote afstanden migreert, kan de aanwezigheid van zomer- en paarverblijfplaatsen binnen de gemeente De Bilt echter niet worden uitgesloten. Deze verblijfplaatsen kunnen zich ook op grotere afstand bevinden van de bekende kraamkolonie in Maarssenbroek.

Staat van instandhouding

Vogelsoorten

- **Gierzwaluw**

Landelijk

In de broedperiode is de gierzwaluw een algemeen voorkomende soort in Nederland, waarbij ze voornamelijk in stedelijk gebied aanwezig kunnen zijn (Factsheets voor 25 soorten. Logemann et al., 2018). De aantallen en aantalsontwikkelingen van gierzwaluwen zijn momenteel onduidelijk. Er wordt geschat dat het aantal broedparen tussen de 45.000 en 70.000 ligt (Gierzwaluw. Stats.sovon.nl. Sovon, 2022). Vanaf 2007 is de broedpopulatie van de gierzwaluw significant afgenomen (Broedvogels in Nederland in 2020. Boele et al., 2022). De gierzwaluw gebruikt vaak jaren achtereenvolgende nestlocaties (Kennisdocument Gierzwaluw, BIJ12, 2023), maar het is een mobiele soort die zich door heel Nederland verspreidt. Het verspreidingsgebied is hierdoor beoordeeld als 'gunstig' (Factsheets voor 25 soorten. Logemann et al., 2018). Sovon beoordeelde de landelijke staat van instandhouding van de gierzwaluw in 2013 nog als 'gunstig' (Het belang van Nederland buiten de Ecologische Hoofdstructuur voor soorten van de Vogelrichtlijn en van bijlage V van de Habitatrichtlijn. Vogel et al., 2013). Logemann et al. (Factsheets voor 25 soorten, 2018) beoordelen de landelijke staat van instandhouding vijf jaar later als 'ongunstig – ontoereikend'. In de artikel 12-rapportage (zes-jaarlijkse rapportage over de staat van instandhouding van soorten beschermd onder de Habitatrichtlijn) wordt de populatietrend op korte termijn (2006-2018) beoordeeld als 'afnemend' en op lange termijn (1979-2018) als

'onbekend'. In de artikel 12-rapportage wordt de verspreidingstrend van de soort op zowel korte termijn (2006-2018) als op lange termijn (1979-2018) als 'stabiel' beoordeeld (European Environmental Agency, 2019).

Provinciaal

De broedpopulatie in de provincie Utrecht wordt geschat op 2.070-3.220 broedparen, 5% van de totale populatie van Nederland (Sovon, 2018-2020). Woningrenovatie, nieuwbouw en het Bouwbesluit-verbod van openingen (zoals stootvoegen) in woningen hebben invloed op het aantal nestgelegenheden voor gierzwaluwen. Hierdoor is de kwaliteit van het leefgebied afgenomen (Kennisdokument Gierzwaluw, BIJ12, 2023). De bedreiging van renovatie- en nieuwbouwprojecten op de verblijfplaatsen van gierzwaluwen is ook in de provincie Utrecht en in de gemeente De Bilt aanwezig. Het is daardoor de verwachting dat de provinciale status niet afwijkt van de landelijk staat van instandhouding.

Lokaal

Over de lokale staat van instandhouding geeft u in het SMP van 9 februari 2026 aan: "Er zijn 51 nesten aangetroffen binnen de gemeente. Het totaal aantal nesten zal hoger zijn doordat met de onderzoeksinspanning er nog nesten gemist zijn. De meeste gierzwaluwen zijn in het noorden en oosten van De Bilt aangetroffen en in Bilthoven, in de noordelijke helft van de wijk 'De Leijen'. Daarnaast zijn ook enkele losse, meer geïsoleerde, broedkolonies aangetroffen in Maartensdijk en Westbroek.

(...) Het wordt aangenomen dat het aantal "oorspronkelijke" nestgelegenheden voor de gierzwaluw achteruitgegaan is door de vele renovatie- en nieuwbouwprojecten van de afgelopen decennia (...). De broedmogelijkheden worden beperkt door een veranderde bouwstijl. Door de toepassing van nieuwe dakconstructies bij renovatie en nieuwbouw verdwijnt veel nestgelegenheid en komen er geen nestgelegenheden terug of bij. (...) De bedreiging van renovatie- en nieuwbouwprojecten op de verblijfplaatsen van gierzwaluwen is ook in de provincie Utrecht en in de gemeente De Bilt aanwezig. Het is daardoor de verwachting dat de lokale staat van instandhouding hetzelfde is als de landelijke."

- **Huismus**

Landelijk

De huismus komt in vrijwel heel Nederland voor (Kennisdokument Huismus, BIJ12, 2023). De kwaliteit van het leefgebied van de huismus is de afgelopen jaren afgenomen door onder andere renovatie en isolatie van gebouwen, een kleiner voedselaanbod, minder beschutting (Kennisdokument huismus, BIJ12, versie 2.0 - 2022) en roofdieren (Kennisdokument huismus, BIJ12, versie 1.0 - 2017).

De huismussenpopulatie werd in 2017 tussen de 600.000 en 1 miljoen broedparen geschat. Sinds midden jaren '80 is de landelijke populatie huismussen met ruim 60% afgenomen, met een significante afname in de jaren '90 (Broedvogels in Nederland in 2017. Boele et al., 2019). Het Netwerk Ecologische Monitoring (NEM) geeft in recente metingen een stabiele huismussenpopulatie sinds het jaar 2000 weer (Broedvogels in Nederland in 2020. Boele et al., 2022). Gegevens van het Punt Transect Tellingen Project tonen echter een lichte afname (Huismus en Ringmus in Nederland meer dan 40 jaar gevolgd. Van Manen, 2020). Sovon beoordeelt de landelijke staat van instandhouding van de huismus als 'zeer ongunstig' (Staat van instandhouding van soorten van de Vogelrichtlijn zonder instandhoudingsdoelen in Natura 2000-gebieden. Foppen R. & Vogel R., 2022).

In de artikel 12-rapportage wordt de populatietrend op korte termijn (2006-2018) beoordeeld als toenemend en op lange termijn (1979-2018) als afnemend. In de artikel 12-rapportage wordt de verspreidingstrend van de

soort op zowel korte termijn (2006-2018) als op lange termijn (1979-2018) als 'stabiel' beoordeeld (European Environmental Agency, 2019).

Provinciaal

De broedpopulatie in de provincie Utrecht wordt geschat op 27.000-45.000 broedparen, 5% van de totale populatie van Nederland (Sovon, 2018-2020). De trend in verspreiding en populatie van de huismus in de provincie Utrecht is echter nog onbekend. Doordat op provinciaal niveau dezelfde dreigingen voor de kwaliteit van het leefgebied aanwezig zijn, wordt verwacht dat de provinciale trend niet afwijkt van de landelijke populatietrend.

Lokaal

Over de lokale staat van instandhouding geeft u in het SMP van 9 februari 2026 aan: "Verspreid over de gehele gemeente zijn huismussen aangetroffen, met een geschat aantal van 1.300 tot 1.600 broedparen. In De Bilt/Bilthoven, Hollandsche Rading en Groenekan zijn er wel duidelijk delen waar huismussen minder voorkomen, namelijk:

- Hollandsche Rading: West van het spoor, afgezien van de parallelwegen van de Tolakker.
- Groenekan: Ten oosten van het spoor langs de Groene-kanseweg en in het park.
- De Bilt/Bilthoven: De villawijken (noordelijk-oostelijke deel van Bilthoven, bedrijventerrein Larenstein, westelijk van Biltse Rading, oostelijk van Brandenburgerweg (t.h.v. Grote beer))

Eén van de bedreigende aspecten, het slechte toekomstperspectief door verduurzaming/renovatie van gebouwen, vormt voornamelijk een bedreiging wanneer er geen rekening wordt gehouden met de mogelijke aanwezigheid van de huismus en er geen passende maatregelen worden getroffen.

Hoewel het verlies van leefgebied door verstenen van tuinen ook onder de huidige wetgeving valt, wordt dit aspect vaak onderschat. Bij een enkele bewoner die zijn tuin aanpast hoeft nog geen sprake te zijn van een negatief effect op de leefomgeving. Naarmate dit bij meer en meer tuinen plaats vindt, wordt echter een keerpunt bereikt waarbij het aanwezige leefgebied niet meer toereikend is.

De trends die een bedreiging vormen voor de populatie van de huismus, zijn ook in de provincie Utrecht en in de gemeente De Bilt aanwezig. Het is daardoor de verwachting dat de lokale staat van instandhouding hetzelfde is als de landelijke."

- **Huiszwaluw**

Landelijk

Over de landelijke staat van instandhouding geeft u in het SMP van 9 februari 2026 aan:

"De landelijke staat van instandhouding van de huiszwaluw is in Nederland zeer ongunstig. Zowel het verspreidingsgebied, de huidige populatiegrootte, het leefgebied als het toekomstperspectief zijn (zeer) ongunstig. De landelijke aantallen namen sinds ongeveer 1970 sterk af. De soort verdween in deze periode uit nagenoeg alle grote steden, terwijl de aantallen in dorpen en kleine steden onder druk stonden. Sinds de eeuwwisseling vertonen de aantallen enig herstel."

De geschatte landelijke broedpopulatie bestaat uit 99.000-110.000 paren (Goutbeek et al., 2025). De staat van instandhouding van de huiszwaluw als broedvogel in Nederland is 'zeer ongunstig' (Adams et al., 2020; Foppen R. & Vogel R., 2022). De geschatte broedpopulatie in provincie Utrecht is 2.460-3.480 broedparen, ongeveer 3% van de landelijke broedpopulatie. In de laatste twaalf jaar is in de provincie geen significante aantalsverandering vastgesteld in het aantal broedparen (Sovon, 2026).

In de artikel 12-rapportage wordt de populatietrend op korte termijn (2006-2018) beoordeeld als toenemend en op lange termijn (1979-2018) als afnemend. In de artikel 12-rapportage wordt de verspreidingstrend van de soort op zowel korte termijn (2006-2018) als op lange termijn (1979-2018) als 'stabiel' beoordeeld (European Environmental Agency, 2019).

Provinciaal

De landelijke trends die een bedreiging vormen voor de huiszwaluw zijn ook in de provincie Utrecht en de gemeente De Bilt aanwezig. Het is daardoor de verwachting dat de provinciale status niet afwijkt van de landelijke staat van instandhouding.

Lokaal

Over de lokale staat van instandhouding geeft u in het SMP van 9 februari 2026 aan:

"De huiszwaluwen zijn vrijwel uit alle grote steden verdwenen en in dorpen en kleinere steden staan de aantallen ook erg onder druk. (...) In het plangebied zijn met name in Maartensdijk, maar ook in Groenekan en De Bilt, nesten van de huiszwaluw aangetroffen tijdens de nulmeting. Volgens de NDFF zijn in de afgelopen 5 jaar over de hele gemeente huiszwaluwen waargenomen. Het zwaartepunt van de waarnemingen ligt duidelijk in Westbroek, maar ook op de Ruigenhoeksedijk in Groenekan en ten noordoosten van de Emmalaan in De Bilt zijn grotere concentraties huiszwaluwen aanwezig. (...) De huiszwaluw heeft een behoorlijk specifieke voorkeur voor zijn nestlocatie. Hij bouwt zijn nestkommen tegen de buitenzijde van gebouwen, onder witte of licht gekleurde overstekken. Zelfs wanneer kunstnesten gebruikt worden, zijn deze afhankelijk van een overstek om functioneel te zijn. Voor het bouwen van een nest hebben de huiszwaluwen een bron van zand, klei of modder in de omgeving nodig. (...) Doordat de SMP-activiteiten beperkt zijn tot bebouwing, zijn er geen negatieve effecten op bronnen van nestmateriaal."

Vleermuizen

- **Baardvleermuis**

Landelijk

De landelijke staat van instandhouding van de baardvleermuis is 'matig ongunstig'. Een referentiewaarde van 2.500-4.000 volwassen dieren wordt voldoende geacht voor een duurzame populatie (Ottburg & van Swaay, 2014). In de artikel 17-rapportage wordt de populatie over de periode van 2012-2017, geschat op 1.000-6.000 individuen, met als beste schatting 3.500 individuen (European Environmental Agency, 2019).

De populatietrend is bepaald aan de hand van tellingen in winterverblijven. Het zwaartepunt van de verspreiding in de winter ligt in het rivierengebied, de hogere zandgronden, het heuvelland en de landgoederenzone in de duinen. De trend over de periode 1986-2020 laat een 'matige toename' zien (significante toename van $\leq 5\%$), echter laat de trend voor de laatste twaalf jaar een 'matige afname' (significante afname $\leq 5\%$) zien. De trend wordt daarom beoordeeld als 'verslechterend' (Overwinterende vleermuizen in Nederland in 1986-2020 op basis van het NEM Meetprogramma Wintertellingen Vleermuizen, La Haye & van der Meij, 2022).

In de artikel 17-rapportage wordt leefgebied beoordeeld als 'onbekend' (European Environmental Agency, 2019). Met name kraamverblijfplaatsen staan onder druk omdat geschikte locaties (oude gebouwen, kerken/kerkzolders) verdwijnen. Geschiktheid van het foerageergebied in bossen lijkt licht te stijgen omdat bossen ouder worden en vanwege het toepassen van duurzamer bosbeheer. Naar verblijfplaatsen is

onvoldoende onderzoek gedaan.

Provinciaal en lokaal

In het SMP van 9 februari 2026 geeft u aan: "Tijdens de nulmeting zijn geen waarnemingen gedaan of opnamen gemaakt van de baardvleermuis. Doordat de soort in gebouwen verblijft, zijn er echter wel potentieel geschikte verblijfplaatsen voor de baardvleermuis aanwezig. Het gaat om zowel zomer-, paar en kraamverblijfplaatsen. (...) Daarnaast is er vanuit NDFF 1 locatie bekend binnen het plangebied (Heidepark, Bilthoven) waar een overwinterende baardvleermuis is aangetroffen.

De landelijke trends die een bedreiging vormen voor de populatie van de baardvleermuis, zijn ook in de provincie Utrecht en in de gemeente De Bilt aanwezig. Het is daardoor de verwachting dat de provinciale [status] en lokale (gemeentelijke) staat van instandhouding overeenkomen met de landelijke staat van instandhouding. "

- **Gewone dwergvleermuis**

Landelijk

Het verspreidingsgebied dat groot genoeg wordt geacht voor duurzaam voortbestaan van de gewone dwergvleermuis, de referentiewaarde, is geheel Nederland (Ottburg & van Swaay, 2014). De soort is in bijna alle 10x10 kilometerhokken met landoppervlak van Nederland waargenomen. De meest recente verspreidingstrend is bepaald aan de hand van NEM Vleermuis Transect Tellingen sinds 2015 en toont een matige toename. De verspreiding wordt in de artikel 17-rapportage van 2019 beoordeeld als 'gunstig' (European Environmental Agency, 2019).

De exacte landelijke populatieomvang is niet bekend. Een referentiewaarde van 300.000-600.000 volwassen dieren wordt voldoende geacht voor een duurzame populatie (Ottburg & van Swaay, 2014). In de artikel 17-rapportage wordt de populatie geschat op 200.000-600.000 individuen. De meest recente populatietrend is bepaald aan de hand van NEM Vleermuis Transect Tellingen sinds 2015 en toont een matige toename.

De populatieomvang wordt in de artikel 17-rapportage beoordeeld als 'onbekend', vanwege het ontbreken van een statistisch betrouwbare trend over de periode 2006-2017 (European Environmental Agency, 2019).

In de artikel 17-rapportage van 2019 wordt het leefgebied beoordeeld als 'onbekend'. In de periode 2006-2017 was het leefgebied qua oppervlak en kwaliteit voldoende voor duurzaam voortbestaan. De gewone dwergvleermuis is in Nederland grotendeels afhankelijk van bebouwing voor zijn verblijfplaatsen. In "De provinciale status van 20 soorten in de provincie Utrecht" van Elders et al., 2025, wordt het leefgebied van de soort beoordeeld op basis van expert judgement. Het verblijfshabitat wordt bedreigd door onder andere renovatie in het kader van de energietransitie en door sloop en nieuwbouw, waardoor verblijfplaatsen worden aangetast. Compenserende alternatieve verblijfplaatsen zijn voor een aantal functies nog niet bewezen gelijkwaardig in kwaliteit en kwantiteit. Kwaliteit en kwantiteit van het leefgebied nemen ook af door de afname van insecten en toename van aanvaringen met windturbines. Specifiek voor verbindend habitat zal de door de LED-transitie verwachte toename aan verlichting een negatief effect hebben. Exacte trends in de kwaliteit van het leefgebied zijn niet bekend.

Het toekomstperspectief wordt in de artikel 17-rapportage van 2019 beoordeeld als 'onbekend'. Ook de landelijke staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis wordt in de artikel 17-rapportage beoordeeld als 'onbekend'.

Provinciaal

In "De provinciale status van 20 soorten in de provincie Utrecht" van Elders et al., 2025, wordt de provinciale status van de gewone dwergvleermuis als volgt beoordeeld.

Op basis van beschikbare gegevens komt de gewone dwergvleermuis naar verwachting voor in de gehele provincie. Ongeveer 7% van het landelijke verspreidingsgebied ligt waarschijnlijk in de provincie Utrecht. Er vindt echter geen gericht verspreidingsonderzoek plaats in de provincie Utrecht, een referentiewaarde ontbreekt en er zijn geen betrouwbare gegevens over de trend. De verspreiding wordt daarom beoordeeld als 'onbekend'.

Voor de provincie is geen exacte populatieomvang bekend. Er zijn geen representatieve resultaten uit meetprogramma's beschikbaar om trends vast te kunnen stellen op provincieniveau. Uit de gegevens die zijn verzameld in het kader van de VleerMUS-projecten (Meetnet Urbane Soorten voor vleermuizen) in de steden Utrecht en Amersfoort zijn nog geen statistisch zekere trends bepaald. Wel lijken de aantallen gewone dwergvleermuizen hier af te nemen. Mogelijk is dit alleen een korte fluctuatie. De populatie wordt beoordeeld als 'onbekend'.

Over de kwaliteit van het leefgebied zijn geen exacte gegevens beschikbaar, maar naar verwachting komt de provinciale status overeen met de landelijke. De provincie Utrecht heeft een relatief groot aandeel urbaan gebied, waardoor relatief veel verblijfplaatsen in woningen worden bedreigd door met name verduurzaming. Ten aanzien van massawinterverblijfplaatsen is dit een extra groot risico. Omdat kwaliteit van vooral verblijfs habitat en in mindere mate het verbindend habitat afnemen, wordt het provinciale leefgebied beoordeeld als 'matig ongunstig'.

Het toekomstperspectief voor de gewone dwergvleermuis in Utrecht wordt beoordeeld als 'matig ongunstig', vooral vanwege de bedreigingen van het leefgebied.

Samengevat wordt de provinciale status van de gewone dwergvleermuis beoordeeld als 'matig ongunstig'.

Lokaal

Er is geen reden om aan te nemen dat de lokale (gemeentelijke) staat van instandhouding afwijkt van de landelijke staat van instandhouding en de provinciale status.

Over de lokale staat van instandhouding geeft u in het SMP van 9 februari 2026 aan:

"Tijdens de nulmeting zijn alle functies van verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis in de gemeente aangetroffen. Er zijn naar schatting 21 kraamkolonies in de gemeente aanwezig. Er zijn daarnaast ook 16 winterverblijven aangetroffen. Afgezien van deze belangrijke functies zijn ook zomer- en paarverblijfplaatsen te verwachten in bebouwing. Hier is geen gericht onderzoek naar verricht, maar deze functies hebben minder specifieke eisen en kunnen in elk gebouw worden aangetroffen dat potentiële verblijfplaatsen bevat.

Binnen Gemeente De Bilt, zijn voor de kernen Hollandsche Rading, Westbroek, Groenekan en De Bilt geen duidelijke spreiding in aangetroffen kraamverblijven te vinden. In Maartensdijk valt op dat de meeste kraamverblijfplaatsen in het noordelijke deel van het dorp zitten en in Bilthoven zitten, naar verhouding, weinig kraamverblijfplaatsen vs. de kern De Bilt. Voor deze beide plekken geldt dat de meeste kraamverblijfplaatsen zijn aangetroffen in de oudste delen van de dorpen. Bilthoven bestaat daarnaast voor een groot deel uit villawijken. Deze woningen zijn mogelijk anders opgebouwd (zoals bijvoorbeeld rieten daken) dan woningen uit

de oudere delen waardoor ze minder geschikte locaties bieden voor verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Een andere reden kan zijn dat woningen in deze wijken al langer geleden voor een groot deel verduurzaamd zijn en daarmee minder potentiële verblijfplaatsen bieden.

Winterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis zijn voornamelijk in De Bilt en Bilthoven aangetroffen. Dit is mogelijk doordat er in deze dorpen meer hoogbouw aanwezig is dan bij andere, omliggende dorpen. Daarnaast zijn dit de grootste dorpen binnen de Gemeente De Bilt waardoor het binnen deze dorpen mogelijk warmer is dan omliggende dorpen en daarmee een beter overwinteringsklimaat biedt voor de gewone dwergvleermuis.”

- **Gewone grootoorvleermuis**

Landelijk

De landelijke staat van instandhouding wordt door Logemann et al. (Factsheets voor 25 soorten, 2018) beoordeeld als 'ongunstig – ontoereikend' en door de Zoogdiervereniging als 'matig ongunstig' (Gewone grootoorvleermuis. Zoogdiervereniging.nl, 2018).

Er is geen wetenschappelijk goed onderbouwde schatting van de landelijke populatiegrootte van de gewone grootoorvleermuis. In de recente artikel 17-rapportage over de implementatie van de Europese Habitatrichtlijn werd de populatieomvang tussen de 6.000 en 11.000 individuen geschat (European Environmental Agency, 2019). Er zijn van de soort alleen gegevens vanuit het NEM-meetprogramma Wintertellingen beschikbaar (Telganger, Zoogdiervereniging, 2023). De gewone grootoorvleermuis is een soort die zowel in de zomer (tot ongeveer 3 kilometer) als tussen zomer- en wintergebied (tot ongeveer 10 kilometer), betrekkelijk korte afstanden aflegt tussen verblijfplaats en foerageergebied. Dit betekent dat de dieren die in winterverblijven waargenomen worden over het algemeen uit de directe omgeving van zo'n verblijf komen. Voor de gewone grootoorvleermuis mag daarom aangenomen worden dat de winterdata relatief representatief zijn voor de zomerpopulatie (Factsheets voor 24 soorten, Zoogdiervereniging, 2019).

De trend van de populatie geeft sinds het begin (1999) van het NEM-meetprogramma Wintertellingen een matige toename weer (European Environmental Agency, 2019). Voor de laatste tien jaar laten de meetgegevens een matige afname zien. De trend wordt daarom beoordeeld als 'verslechterend' (Factsheets voor 25 soorten. Logemann et al., 2018).

De gewone grootoorvleermuis maakt voor haar kraamverblijven vooral gebruik van oude bomen in lanen, op landgoederen en in parken, en van kerkzolders en andere gebouwen. De oude laanbomen verdwijnen steeds meer. Ook de renovatie van kerkzolders, de verduurzamingsmaatregelen en het onderhoud aan gebouwen, het weren van vogels, het verdwijnen van kleinschalige agrarische bedrijven en de restauratie van historische gebouwen leiden tot een verlies aan verblijfplaatsen (Factsheets voor 24 soorten, Zoogdiervereniging, 2019). De gewone grootoorvleermuis gebruikt lijnvormige elementen voor de dagelijkse trek tussen verblijfplaatsen en voedselgebieden. Singels en houtwallen die verdwijnen en leefgebied en vliegroutes die onderbroken en te veel verlicht worden, kunnen een negatieve impact hebben op de gewone grootoorvleermuis. De kwaliteit van het leefgebied wordt daarom als 'ongunstig – ontoereikend' ingeschat (Factsheets voor 24 soorten, Zoogdiervereniging, 2019).

Provinciaal

In "De provinciale status van 20 soorten in de provincie Utrecht" van Elders et al., 2025, wordt de provinciale status van de gewone grootoorvleermuis als volgt beoordeeld.

De gewone grootoorvleermuis is in de periode 2017-2022 waargenomen binnen 15 10x10 kilometerhokken. Dat betekent dat 9,3% van het bekende landelijke verspreidingsgebied in de provincie Utrecht ligt. Maar deze gegevens bieden geen grote zekerheid, omdat er zowel landelijk als provinciaal geen gericht verspreidingsonderzoek heeft plaatsgevonden. De soort wordt vooral in wintertelobjecten waargenomen, maar over de verspreiding in zomerhabitat is weinig bekend. Een referentiewaarde ontbreekt en er zijn geen trendgegevens. De verspreiding wordt daarom beoordeeld als 'onbekend'.

Voor de provincie is geen exacte populatieomvang bekend. Wel blijkt uit tellingen van overwinterende individuen in winterverblijfplaatsen een stabiele trend. Het is waarschijnlijk dat hierin ook vleermuizen met zomerhabitat buiten de provincie worden meegeteld. Vanwege de stabiele trend wordt de populatieomvang beoordeeld als 'gunstig'.

Net als op landelijk niveau wordt het provinciale leefgebied beoordeeld als 'matig ongunstig'. De bedreigingen voor het provinciale leefgebied komen overeen met de landelijke.

Het provinciale toekomstperspectief komt overeen met het landelijke en wordt beoordeeld als 'matig ongunstig'. Samengevat wordt de provinciale status van de gewone grootoorvleermuis beoordeeld als 'matig ongunstig'.

Lokaal

Er is geen reden om aan te nemen dat de lokale (gemeentelijke) staat van instandhouding afwijkt van de landelijke staat van instandhouding en de provinciale status.

Over de lokale staat van instandhouding geeft u in het SMP van 9 februari 2026 aan:

"In de woonkernen van de gemeente zijn 4 (mogelijke) kraamverblijfplaatsen van de gewone grootoorvleermuis bekend. Deze zijn allen aangetroffen en ingevoerd op basis van sporen van de soort. Ook is er een zomerverblijf van de soort aangetroffen. Alle verblijfplaatsen zijn bij kerktorens aangetroffen, dit is ook waar de inwendige inspecties zijn gedaan. Dit is met name doordat deze locaties ook daadwerkelijk toegankelijk zijn. (Kleine) Verblijfplaatsen kunnen zich echter ook in spouwmuren of op andere locaties bevinden. Hier is echter geen gericht onderzoek naar gedaan.

De gemeente bevat potentiële winterverblijfplaatsen bij de forten en ijskelders die buiten de bebouwde kom, en daarmee buiten het plangebied van het SMP, vallen. Daarnaast is er vanuit NDFF 1 locatie bekend binnen het plangebied (Heidepark, Bilthoven) waar overwinterende grootoorvleermuizen zijn aangetroffen."

- **Kleine dwergvleermuis**

Landelijk

De kleine dwergvleermuis lijkt een trekkende vleermuissoort, maar er ontbreekt nog veel informatie over deze soort, die relatief nieuw is voor Nederland. Uit beperkt ringonderzoek blijkt dat de dieren tussen de 150 en 775 kilometer afleggen. In Nederland, provincie Zuid-Holland, zijn twee kraamkolonies bekend. Er is geen berekening van de landelijke populatie bekend. Kleine dwergvleermuis is nog zeer beperkt vastgesteld in Nederland. Er zijn wel enkele waarnemingen in Utrecht bekend, ook in de gemeente De Bilt.

De kleine dwergvleermuis maakt gedurende het hele jaar gebruik van gebouwen als verblijfplaats en vertoont veel overeenkomsten met de gewone dwergvleermuis. De Zoogdiervereniging beoordeelt de staat van instandhouding als 'onbekend' (Kleine dwergvleermuis. Zoogdiervereniging.nl, 2018).

Over de landelijke staat van instandhouding geeft u in het SMP van 9 februari 2026 het volgende aan: "De staat van instandhouding van de kleine dwergvleermuis is onbekend. Van de kleine dwergvleermuis zijn weinig gegevens bekend. De soort is moeilijk te onderscheiden van de gewone dwergvleermuis, hiervoor moet men de vleermuis in de hand hebben. De sonar van de kleine dwergvleermuis is alleen te onderscheiden in batloggeropnamen die van goede kwaliteit zijn en voldoende calls bevatten. Er wordt daarom verwacht dat de soort vaker wordt waargenomen dan gedacht. Vanwege de overeenkomst in verblijfplaatsen met de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis kan ervan worden uitgegaan dat de kleine dwergvleermuis ook wordt bedreigd door verduurzaming en renovatie van gebouwen."

Provinciaal en lokaal

Op provinciaal niveau komt de kleine dwergvleermuis voornamelijk voor in het westelijk deel van de provincie Utrecht. De ontwikkelingen die landelijk een bedreiging vormen voor de kleine dwergvleermuis, spelen ook in de provincie Utrecht en in de gemeente De Bilt. Daarom mag worden aangenomen dat de status op provinciaal niveau en de staat van instandhouding op lokaal niveau vergelijkbaar zijn met de landelijke staat van instandhouding.

Over de lokale staat van instandhouding geeft u in het SMP van 9 februari 2026 aan:

"Van de kleine dwergvleermuis zijn geen kraamverblijven in de gemeente De Bilt aangetroffen. Doordat de kleine dwergvleermuis zo zeldzaam is, is het onduidelijk of er knelpunten in De Biltse leefomgeving zijn. Vanwege de overeenkomsten tussen de kleine en gewone dwergvleermuis, zullen kleine dwergvleermuizen waarschijnlijk tegen dezelfde knelpunten aanlopen als de gewone dwergvleermuis: een beperkt aanbod verblijfplaatsen bij moderne gebouwen. De kleine dwergvleermuis zal ook profijt hebben van maatregelen die voor de gewone dwergvleermuis worden getroffen."

- **Laatvlieger**

Landelijk

De landelijke staat van instandhouding van de laatvlieger wordt in de artikel 17-rapportage beoordeeld als 'matig ongunstig' (European Environmental Agency, 2019).

In 2017-2022 is de laatvlieger waargenomen in 373 10x10 km-hokken, tegenover 465 hokken in 2006-2017. Dit is een afname. Het verspreidingsgebied dat groot genoeg wordt geacht voor duurzaam voortbestaan van de soort, de referentiewaarde, is geheel Nederland (491 10x10 km-hokken) (Ottburg & van Swaay, 2014). Een exacte verspreidingstrend is niet bekend. De verspreiding wordt in de artikel 17-rapportage beoordeeld als 'onbekend' (European Environmental Agency, 2019).

De exacte landelijke populatieomvang is niet bekend. De populatie wordt geschat op 10.000-40.000 individuen, terwijl 30.000-50.000 als duurzaam wordt beschouwd. Het "NEM Vleermuis Transect Tellingen" toont tussen 2015 en 2022 een matige afname in populatie-omvang (NEM VTT). De populatieomvang wordt in de artikel 17-rapportage beoordeeld als 'matig ongunstig' (European Environmental Agency, 2019).

De kwaliteit van het leefgebied van de laatvlieger staat onder druk. Het voedselhabitat wordt beïnvloed door veranderingen in landbouw en bosbeheer, met overwegend negatieve effecten op het voedselaanbod van

(mest)kevers. In stedelijke gebieden leidt afname van de biodiversiteit tot verdere verslechtering van het voedselaanbod. Verblijfplaatsen bevinden zich vooral in gebouwen en worden bedreigd door sloop, nieuwbouw en renovatie. De effectiviteit van alternatieve verblijfplaatsen is zelden aangetoond, en exacte trends in leefgebied-kwaliteit zijn niet bekend. Door druk op voedsel- en verblijfshabitat wordt de landelijke staat van instandhouding in de artikel 17-rapportage beoordeeld als 'matig ongunstig' (European Environmental Agency, 2019).

Provinciaal

De provinciale status van de laatvlieger wordt beoordeeld als 'matig ongunstig'.

Ongeveer 8% van het landelijke verspreidingsgebied ligt waarschijnlijk in de provincie Utrecht. Er vindt echter geen gericht verspreidingsonderzoek plaats in de provincie Utrecht, een referentiewaarde ontbreekt en er zijn geen betrouwbare gegevens beschikbaar over de trend. De verspreiding wordt daarom beoordeeld als 'onbekend'.

Voor de provincie is geen exacte populatieomvang bekend. Er zijn geen representatieve resultaten uit meetprogramma's beschikbaar om trends vast te kunnen stellen op provincieniveau. De populatie wordt beoordeeld als 'onbekend'.

Over de kwaliteit van het leefgebied zijn geen exacte gegevens beschikbaar, maar naar verwachting komt de provinciale status overeen met de landelijke. Omdat voedsel- en verblijfshabitat onder druk staan wordt het provinciale leefgebied beoordeeld als 'matig ongunstig'.

Lokaal

Er is geen reden om aan te nemen dat de lokale (gemeentelijke) staat van instandhouding afwijkt van de landelijke staat van instandhouding en de provinciale status.

Over de lokale staat van instandhouding geeft u in het SMP van 9 februari 2026 aan:

"De landelijke trends die een bedreiging vormen voor de populatie van de laatvlieger, zijn ook in de provincie Utrecht en in de gemeente De Bilt aanwezig. Bij een beoordeling van de provinciale staat van instandhouding werd de staat van instandhouding van de laatvlieger als 'matig ongunstig' beoordeeld. Bovenop het verlies van woonhabitat wordt ook het verlies van foerageergebied aangedragen als knelpunt. (...)

Van de laatvlieger zijn (mogelijke) kraamverblijfplaatsen aangetroffen in Bilthoven en Maartensdijk. Waardoor in andere dorpskernen geen kraamverblijven zijn aangetroffen is onduidelijk. De laatvlieger is groter dan de gewone dwergvleermuis en heeft daardoor grotere toegangen tot verblijfplaatsen nodig. Mogelijk dat deze in woningen in andere kernen ontbreken, wat niet waarschijnlijk lijkt aangezien gierzwaluwen in andere dorpskernen – m.u.v. Hollandsche Rading – ook geschikte locaties weet te vinden (laatvlieger en gierzwaluw maken gebruik van gelijksoortige invliegopeningen en als een gierzwaluw voldoende ruimte vindt om in te vliegen, is deze er ook voor laatvlieger). Mogelijk heeft het daarom met voorkeur, microklimaten binnen de verblijfplaatsen of de mate van plaats trouwheid van de soort te maken.

Doordat de laatvlieger grotere afstanden aflegt gedurende de nacht dan de gewone dwergvleermuis, is foerageergelegenheid een kleiner (of geen) knelpunt. De parken, groenstroken en waterlichamen vormen ook verbindingen die deze trek faciliteren."

- **Meervleermuis**

Landelijk

In "De provinciale status van 20 soorten in de provincie Utrecht" van Elders et al., 2025, wordt de landelijke staat van instandhouding van de meervleermuis als volgt beoordeeld.

Volgens de artikel 17-rapportage bestond het landelijke verspreidingsgebied van de meervleermuis in de periode 2006-2017 uit 292 10x10 kilometerhokken. Uit data van de NDFF en NEM blijken gevalideerde waarnemingen binnen 233 10x10 kilometerhokken in de periode 2017-2022. Er is geen systematisch verspreidingsonderzoek geweest naar de soort, maar wel vinden regelmatig onderzoeken plaats met als doel het in kaart brengen van de verblijfplaatsen. De soort is het meest algemeen in de (waterrijke) provincies Noord-Holland, Zuid-Holland, Friesland en Groningen. In de artikel 17-rapportage wordt aangegeven dat de trend onbekend is, omdat er onvoldoende data beschikbaar is (European Environmental Agency, 2019). Ook wordt aangegeven dat het verspreidingsgebied mogelijk groter is dan nu bekend, doordat er onvoldoende onderzoek naar is gedaan. De negatieve trend in het aantal bekende (kraam)verblijfplaatsen en de daling in het aantal dieren per getelde verblijfplaats zouden wel kunnen leiden tot een achteruitgang in het verspreidingsgebied. Verdere trendbepalingen zijn nog onzeker. Het verspreidingsgebied dat groot genoeg wordt geacht voor duurzaam voortbestaan van de meervleermuis, de referentiewaarde, bestaat uit 491 10x10 kilometerhokken, oftewel heel Nederland (Ottburg & van Swaay, 2014). De verspreiding wordt in de artikel 17-rapportage beoordeeld als 'onbekend' (European Environmental Agency, 2019).

De landelijke populatieomvang wordt over de periode 2017-2022 geschat op 4.500-8.000 individuen. Dit is op basis van een extrapolatie van een beperkte hoeveelheid data. Een referentiewaarde van 6.000 volwassen vrouwtjes (5.000-7.000) en 1.500 mannetjes (1.000-3.000) wordt voldoende geacht voor een duurzame populatie (Ottburg & van Swaay, 2014). In de artikel 17-rapportage wordt aangegeven dat de populatietrend over 2006-2017 afnemend is. Dit is gebaseerd op de resultaten uit de tellingen van kraam- en zomerverblijfplaatsen van meervleermuizen, waarbij sprake is van jaarlijkse achteruitgang van 3-6 %. Bij tellingen van overwinterende meervleermuizen bleek juist een toenemende trend, maar de zometellingen worden op basis van expert judgement om verschillende ecologische redenen representatiever geacht. De populatieomvang wordt in de artikel 17-rapportage beoordeeld als 'matig ongunstig' (European Environmental Agency, 2019).

Volgens de artikel 17-rapportage was het bezette leefgebied in de periode 2006-2017 qua oppervlak en kwaliteit voldoende voor het duurzaam voortbestaan van de soort. Wel staat de kwaliteit van het leefgebied onder druk, met het verblijfshabitat. De meervleermuis kiest verblijfplaatsen in gebouwen, vooral in dorp- of stadsranden met een relatief open bebouwing en in de buurt van groot open water. Als verbindend habitat en voedselhabitat gebruikt de soort vooral kleinere wateren, maar ook groene lijnvormige structuren als route naar het grotere water waar ze foerageren. De grootste bedreiging vormt het afnemende aanbod van verblijfplaatsen in gebouwen door onder andere sloop en renovatie, verwijdering van asbest en het verduurzamen van gebouwen. Compensatie en natuurinclusief bouwen zijn op zich gunstig, maar er zijn nog nauwelijks voorbeelden bekend van succesvolle compenserende verblijfplaatsen voor de soort. Naast de druk op verblijfplaatsen wordt het voedselhabitat bedreigd door lichthinder en verlies aan biomassa van insecten, al zijn er ook positieve invloeden in de vorm van bijvoorbeeld verbetering van biodiversiteit. In de artikel 17-rapportage is de trend beoordeeld als verslechterend, op basis van expert judgement op beperkte data en gericht op verschillende facetten van het leefgebied. De huidige situatie is in vergelijking met de oude situatie ongunstig, ook al is het bezette leefgebied nog kwalitatief voldoende. Er zijn echter bedreigingen die naar verwachting de komende jaren niet afnemen.

Het leefgebied wordt in de artikel 17-rapportage dan ook beoordeeld als 'matig ongunstig' (European Environmental Agency, 2019).

Het toekomstperspectief wordt in de artikel 17-rapportage beoordeeld als 'matig ongunstig'. Ook de landelijke staat van instandhouding van de meervleermuis wordt in de artikel 17-rapportage beoordeeld als 'matig ongunstig' (European Environmental Agency, 2019).

Provinciaal

In "De provinciale status van 20 soorten in de provincie Utrecht" van Elders et al., 2025, wordt de provinciale status van de meervleermuis als volgt beoordeeld.

In de provincie Utrecht is de meervleermuis in de periode 2017-2022 waargenomen in 77 1x1 kilometerhokken binnen 11 10x10 kilometerhokken, wat zou betekenen dat 6,2% van het landelijke verspreidingsgebied in de provincie ligt. Deze gegevens bieden echter weinig zekerheid, omdat geen gericht verspreidingsonderzoek heeft plaatsgevonden. Het is zeer aannemelijk dat het verspreidingsgebied groter is, vooral rondom vaarten en rivieren. Naast de drie bekende kraamkolonies in Kamerik, Vinkeveen en Westbroek zijn vermoedelijk meerdere niet ontdekte kraamkolonies aanwezig. Trendgegevens en een referentiewaarde zijn niet bekend. De provinciale verspreiding wordt daarom beoordeeld als 'onbekend'.

Voor de provincie is geen exacte populatieomvang bekend. Aangezien de provinciale verspreiding deels onbekend is, kan deze niet worden gebruikt voor de schatting van aantallen. Er zijn geen representatieve resultaten uit meetprogramma's om trends vast te kunnen stellen op provincieniveau, maar op basis van expert judgement wordt ervan uitgegaan dat de populatietrend in Utrecht, net zoals landelijk, negatief is. De provinciale populatieomvang wordt daarom beoordeeld als 'matig ongunstig'.

De kwaliteit van het leefgebied in de provincie wordt op basis van expert judgement beoordeeld als in hoge mate overeenkomend met de landelijke situatie. Gunstig is dat bekende verblijfplaatsen van meervleermuizen bij werkzaamheden aan gebouwen worden ontzien en dat binnen een straal van 200 meter hieromheen niet zomaar werkzaamheden mogen worden uitgevoerd.

Ook in de provincie geldt dat er weliswaar meer aandacht is voor compensatie en natuurinclusief bouwen met bijvoorbeeld (pre-)SMP's, maar dat er nauwelijks voorbeelden bekend zijn van succesvolle compenserende verblijfplaatsen voor de soort. De provinciale trend komt naar verwachting overeen met de landelijke. Op basis van expert judgement wordt de status van de kwaliteit van het leefgebied in de provincie Utrecht beoordeeld als 'matig ongunstig'.

Het toekomstperspectief voor de meervleermuis in Utrecht wordt op basis van expert judgement beoordeeld als 'matig ongunstig' vanwege de hierboven genoemde bedreigingen. Samengevat wordt de provinciale status van de meervleermuis beoordeeld als 'matig ongunstig'.

Lokaal

Er is geen reden om aan te nemen dat de lokale (gemeentelijke) staat van instandhouding afwijkt van de landelijke staat van instandhouding en de provinciale status.

Over de lokale staat van instandhouding geeft u in het SMP van 9 februari 2026 aan:

“De landelijke trends die een bedreiging vormen voor de populatie van de meervleermuis, zijn ook in de provincie Utrecht en in de gemeente De Bilt aanwezig. (...)

De meervleermuis is, net als de laatvlieger, een grotere vleermuis. Hierdoor loopt de soort waarschijnlijk tegen dezelfde problemen aan. Daarnaast is de soort erg plaatstrouw, gevoelig voor verstoring aan de verblijfplaatsen en stellen ze hoge eisen aan de verblijfplaats. De meervleermuis maakt waarschijnlijk gebruik van een grote ruimte (en mogelijkheid tot toegang tot verschillende locaties in de bebouwing) zodat ze altijd een variatie aan microklimaat hebben en onder verschillende omstandigheden de ideale locatie kunnen kiezen. Hierdoor is de meervleermuis niet flexibel in verblijfplaats en kan het zijn dat er niet veel woningen voldoen aan de eisen van de verblijfplaats.

Net als voor de laatvlieger kan het aanbod potentiële verblijfplaatsen worden vergroot door het realiseren van voorzieningen. Maar net als de laatvlieger zijn er voor de meervleermuis weinig effectieve voorzieningen bekend.

De ligging van de potentiële verblijfplaatsen speelt ook nog een rol. De meervleermuis zoekt zijn verblijfplaatsen dichtbij zijn migratieroutes: Westbroek is omgeven door open landschap met relatief kleine slootjes en beken. Ondanks dat dit om relatief kleine wateren gaat, zouden deze gebruikt kunnen worden als migratieroute naar het foerageergebied richting bijvoorbeeld de Nedereindsche vaart.

Meervleermuizen jagen tot op 10-20 kilometer van hun verblijfplaats. Foerageergelegenheid speelt daardoor een kleinere rol bij het kiezen van een verblijfplaats. Daar komt nog bij dat de Gemeente De Bilt in de buurt van veel grotere waterlichamen zoals de Breukelveensche plas, Nedereindsche vaart, de Vecht, poldergebieden en watergangen rond fort en etc.).”

- **Ruige dwergvleermuis**

Landelijk

Het verspreidingsgebied van de ruige dwergvleermuis bestaat uit geheel Nederland en wordt groot genoeg geacht voor het duurzaam voortbestaan van de soort (Ottburg & van Swaay, 2014). De meest recente verspreidingstrend is bepaald aan de hand van NEM Vleermuis Transect Tellingen over de periode 2015-2022 en is stabiel. De verspreiding wordt in de artikel 17-rapportage van 2019 beoordeeld als ‘gunstig’ (European Environmental Agency, 2019).

De exacte landelijke populatieomvang is niet bekend. Een referentiewaarde van 50.000-100.000 volwassen dieren wordt voldoende geacht voor een duurzame populatie (Ottburg & van Swaay, 2014). In de artikel 17-rapportage wordt de populatie geschat op 4.000-400.000 individuen. De meest recente populatietrend is bepaald aan de hand van NEM Vleermuis Transect Tellingen sinds 2015 en is stabiel. De populatieomvang wordt in de artikel 17-rapportage beoordeeld als ‘onbekend’ vanwege het ontbreken van een statistisch betrouwbare trend over de periode 2006-2017 (European Environmental Agency, 2019).

Verblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis bevinden zich vooral in gebouwen, bomen en vleermuiskasten. In de artikel 17-rapportage van 2019 wordt het leefgebied beoordeeld als ‘gunstig’, omdat het leefgebied in de periode 2006-2017 qua oppervlak en kwaliteit voldoende was voor het duurzaam voortbestaan van de soort en de trend voor kwaliteit van het leefgebied voor deze periode stabiel leek te zijn. In “De provinciale status van 20 soorten in de provincie Utrecht” van Elders et al., 2025, wordt echter aangegeven dat deze beoordeling is

gemaakt op basis van expert judgement en zeer beperkte data. Ook wordt hierin aangegeven dat mogelijke negatieve effecten van energietransitie en na-isolatie zijn toegenomen nadat de artikel 17-rapportage van 2019 is uitgebracht, wat de kwaliteit van het leefgebied ongunstiger maakt. Er zijn bedreigingen voor het leefgebied, zoals het verslechterende aanbod aan verblijfplaatsen door renovatie en sloop van woningen en sanering van oude bomenlanen. Compenserende alternatieve verblijfplaatsen zijn niet in alle gevallen bewezen effectief. Verder nemen de kwaliteit en kwantiteit van het voedselhabitat ook af door de afname van insecten. Daarnaast is de ruige dwergvleermuis een van de meest voorkomende slachtoffers van windturbines. Specifiek voor verbindend habitat zal de door de LED-transitie verwachte toename aan verlichting een negatief effect hebben. Exacte trends in kwaliteit van het leefgebied zijn niet bekend.

Het toekomstperspectief wordt in de artikel 17-rapportage van 2019 beoordeeld als 'matig ongunstig'. Ook de landelijke staat van instandhouding van de ruige dwergvleermuis wordt in de artikel 17-rapportage beoordeeld als 'matig ongunstig'.

Provinciaal

In "De provinciale status van 20 soorten in de provincie Utrecht" van Elders et al., 2025, wordt de provinciale status van de ruige dwergvleermuis als volgt beoordeeld.

Op basis van beschikbare gegevens komt de ruige dwergvleermuis naar verwachting voor in de gehele provincie. Ruim 10% van het landelijke verspreidingsgebied ligt waarschijnlijk in de provincie Utrecht. Er vindt echter geen gericht verspreidingsonderzoek plaats in de provincie Utrecht, een referentiewaarde ontbreekt en er zijn geen betrouwbare gegevens beschikbaar over de trend. De verspreiding wordt daarom beoordeeld als 'onbekend'.

Voor de provincie is geen exacte populatieomvang bekend. Er zijn geen representatieve resultaten uit meetprogramma's om trends vast te kunnen stellen op provincieniveau. De populatie wordt beoordeeld als 'onbekend'.

Over de kwaliteit van het leefgebied zijn geen exacte gegevens beschikbaar. Wel is bekend dat provinciaal sprake is van dezelfde bedreigingen als op landelijk niveau. Hoewel de kwaliteit van het landelijke leefgebied in 2019 nog beoordeeld werd als 'gunstig', wordt de provinciale status in 2025 op basis van expert judgement minder positief beoordeeld. De kwaliteit van vooral verblijfshabitat en in mindere mate het verbindend habitat is namelijk afnemend. Aangenomen wordt dat dit inmiddels ook voor het landelijk leefgebied geldt. Het provinciale leefgebied wordt vanwege de afnemende kwaliteit beoordeeld als 'matig ongunstig'. Het toekomstperspectief voor de ruige dwergvleermuis in Utrecht wordt op basis van expert judgement beoordeeld als 'matig ongunstig' vanwege de hierboven genoemde bedreigingen.

Samengevat wordt de provinciale status van de ruige dwergvleermuis beoordeeld als 'matig ongunstig'.

Lokaal

Er is geen reden om aan te nemen dat de lokale (gemeentelijke) staat van instandhouding afwijkt van de landelijke staat van instandhouding en de provinciale status.

De kans is vrij groot dat een willekeurige woning een functie heeft voor ruige dwergvleermuizen, zowel zomer- als paar- en winterverblijfplaatsen. De ruige dwergvleermuis is weinig kritisch wat betreft de keuze en inname van verblijfplaatsen. De populatie ruige dwergvleermuizen in Nederland bestaat in de gebouwde omgeving

voornamelijk uit mannetjes. Gedurende het najaar passeren de migrerende vrouwtjes (en jonge mannetjes) vanuit het voortplantingsgebied ons land. De voortplantende populatie is dus voor een groot deel afhankelijk van de voortplantingsgebieden in Noordoost Europa. Het is moeilijk in te schatten hoe groot de populatie ruige dwergvleermuizen is en de aantallen kunnen wisselen per seizoen. De mannetjes in de provincie Utrecht concentreren zich vooral rond die migratiestromen en zijn naar verwachting in wisselende dichtheden aanwezig. Een dichtheid kan daarom voor de gemeente De Bilt daarom niet worden berekend.

Over de lokale staat van instandhouding geeft u in het SMP van 9 februari 2026 aan:

"In de woonkernen van de gemeente zijn geen kraamverblijven van de ruige dwergvleermuis aangetroffen. Van de soort zijn wel zomerverblijfplaatsen in De Bilt en Bithoven aangetroffen. Paargrids (ter indicatie van het aantal paarterritoria en daarmee paarverblijfplaatsen (...)) zijn het meest in De Bilt, Maartensdijk en Westbroek waargenomen. (...) Aangezien de ruige dwergvleermuis zijn kraamverblijven voornamelijk in Midden- en Oost-Europa heeft, is het onduidelijk of er knelpunten in De Biltse leefomgeving zijn. Vanwege de overeenkomsten tussen de gewone en ruige dwergvleermuis, zullen ruige dwergvleermuizen ook profijt hebben van maatregelen die voor de gewone dwergvleermuis worden getroffen."

- **Tweekleurige vleermuis**

Landelijk

Over de landelijke staat van instandhouding geeft u in het SMP van 9 februari 2026 het volgende aan: "De landelijke staat van instandhouding van de tweekleurige vleermuis is matig ongunstig. De soort komt relatief wijd verspreid voor, maar is zeldzaam en de populatiegrootte en trend zijn niet goed in beeld. De soort is afhankelijk van gebouwen in zowel zomer als winter en wordt daardoor sterk bedreigd door de verduurzaming/renovatie van gebouwen."

De landelijke populatie in 1994 wordt geschat tussen de 50 en 250 vrouwtjes (Limpens et al., 1997) en voor de periode 2017-2022 tussen de 50 en 500 dieren. De kraamgroep van de tweekleurige vleermuis die bekend is uit Maassenbroek bestaat ongeveer 50 dieren. Voor deze uiterst mobiele soort (afstanden binnen een netwerk van zomer- en wintergebieden kunnen tot wel 1.500 km bedragen) is het bijna onmogelijk om te spreken van een Nederlandse, op zichzelf staande, populatie. Dit aantal, tussen de 50 en 500 vrouwtjes, is in Nederland niet voldoende om van een duurzame populatie te spreken. Echter als grensoverschrijdend netwerk met Noordwest-Europese schaal, kan een aantal van 50-500 dieren in alleen Nederland wel als duurzaam worden gezien (Ottburg & van Swaay, 2014).

In de artikel 17-rapportage van 2019 wordt het verspreidingsgebied beoordeeld als 'gunstig', de populatie als 'onbekend', de kwaliteit van het leefgebied als 'matig ongunstig' en het toekomstperspectief wordt tevens beoordeeld als 'matig ongunstig'. De conclusie van de artikel 17-rapportage voor de landelijke staat van instandhouding van de tweekleurige vleermuis is dan ook 'matig ongunstig'. De artikel 17-rapportage geeft aan dat de grootste drukfactor vooral stedelijke ontwikkeling is. Dit komt, net zoals bij de andere gebouwbewonende soorten, onder andere door het verslechterende aanbod aan verblijfplaatsen door renovatie en sloop van woningen (European Environmental Agency, 2019).

Provinciaal en lokaal

Over de provinciale status en de lokale staat van instandhouding geeft u in het SMP van 9 februari 2026 het volgende aan: "De landelijke trends die een bedreiging vormen voor de populatie van de tweekleurige vleermuis, zijn ook in de provincie Utrecht en in de gemeente De Bilt aanwezig. Het is daardoor de verwachting dat de lokale staat van instandhouding hetzelfde is als de landelijke. Hierbij moet wel gezegd worden dat een

belangrijk aspect van de bedreiging, het slechte toekomstperspectief door verduurzaming/renovatie van gebouwen, voornamelijk een bedreiging vormt wanneer er geen rekening wordt gehouden met de mogelijke aanwezigheid van de tweekleurige vleermuis en er geen passende maatregelen worden getroffen. (...)

Doordat de tweekleurige vleermuis een zeldzame vleermuis is, is moeilijk te bepalen welke knelpunten de populatie heeft. Een voorkeur voor muurspleten en zolders van hoge gebouwen beperkt echter wel het aantal potentiële verblijfplaatsen dat de soort in De Bilt kan vinden. De combinatie van een hoog gebouw met zolder is eigenlijk alleen maar aanwezig bij kerken, waarvan er maar een beperkt aantal zijn. De meer moderne kerken hebben niet eens zolderruimten meer. Moderne hoogbouw heeft ook geen van buitenaf toegankelijke zolderruimten. De tweekleurige vleermuis is ook een grotere vleermuis, waardoor muurspleten ook groter moeten zijn om een geschikte verblijfplaats te vormen. In het geval dat er beperkingen aan het foerageergebied zijn, worden deze waarschijnlijk opgevangen door de maatregelen die in de visie groen en biodiversiteit worden genomen.”

Effect van de ruimtelijke ingreep op de aanwezige beschermde soorten

De werkzaamheden die toegestaan zijn onder het SMP kunnen het functionele leefgebied van de huismus (tijdelijk) aantasten. Ook kunnen de werkzaamheden leiden tot het verlies van nestlocaties van de gierzwaluw, de huismus en de huiszwaluw. Daarnaast kunnen de werkzaamheden leiden tot het verlies van verblijfplaatsen van de baardvleermuis, de gewone dwergvleermuis, de gewone grootoorvleermuis, de kleine dwergvleermuis, de laatvlieger, de meervleermuis, de ruige dwergvleermuis en de tweekleurige vleermuis.

De werkzaamheden leiden mogelijk ook tot verstoring van de baardvleermuis, de gewone dwergvleermuis, de gewone grootoorvleermuis, de kleine dwergvleermuis, de laatvlieger, de meervleermuis, de ruige dwergvleermuis en de tweekleurige vleermuis. Ondanks het nemen van mitigerende maatregelen, worden bij het uitvoeren van de werkzaamheden, mogelijk ook individuen gedood door de verborgen leefwijze van deze soorten.

Dit betekent dat er sprake is van het overtreden van de verbodsbepalingen uit de Omgevingswet. Een omgevingsvergunning op grond van de Omgevingswet is daarom noodzakelijk.

Mitigerende (verzachtende) en compenserende (vervangende) maatregelen

U heeft mitigerende en compenserende maatregelen voorgesteld om de negatieve ecologische effecten van de werkzaamheden te beperken.

We gaan deels akkoord met de voorgestelde mitigerende en compenserende maatregelen. In bijlage 1 van dit besluit vindt u de extra mitigerende en compenserende maatregelen die noodzakelijk zijn om de negatieve effecten van de werkzaamheden te verzachten.

Het doel van een SMP is om de populaties van de aangevraagde soorten in stand te houden en te verbeteren. De gemeente De Bilt wil dit onder andere bereiken door de aangevraagde werkzaamheden uit te laten voeren met een weloverwogen werkwijze. De werkwijze is gericht op het zoveel mogelijk voorkomen van het doden, verwonden en verstoren van de soorten die last kunnen ondervinden van de werkzaamheden om zo de populatie in stand te houden en/of te verbeteren. De gemeente De Bilt ziet er op toe dat bij nieuwbouw en herontwikkeling (sloop en nieuwbouw) voldoende maatregelen worden genomen om nest- en verblijfplaatsen en functioneel leefgebied in de directe omgeving van de nieuwbouw te realiseren. Uitgangspunt in het SMP is dat bij werkzaamheden de aanwezige nest- en verblijfplaatsen zoveel mogelijk worden behouden. Tijdens de

werkzaamheden moeten vergunninggebruikers voorzieningen treffen voor gebouwbewonende vogels en vleermuizen. Deze voorzieningen worden ook gerealiseerd op locaties waar vóór de werkzaamheden geen bestaande verblijfplaatsen of toegangsmogelijkheden aanwezig waren. Op deze manier ontstaat een netwerk van vervangende én extra verblijfplaatsen voor beschermde soorten.

Gebruik maken van de vergunning

Het doel van het SMP is om ruimtelijke ontwikkelingen te faciliteren waarbij de huidige biodiversiteit wordt behouden en waar mogelijk vergroot. Daarnaast wordt het aanbod van nestlocaties, verblijfplaatsen en eventueel functioneel leefgebied voor beschermde soorten vergroot. Bij aanvragen waarvoor een omgevingsvergunning onder de Omgevingswet nodig is, controleert de gemeente De Bilt via het beheer- en managementsysteem of er mogelijk sprake is van beschermde soorten ter plaatse van het project. De gemeente De Bilt wijst de initiatiefnemer op de mogelijkheid de werkzaamheden binnen de kaders van het SMP uit te voeren. Het staat de initiatiefnemer vrij om de werkzaamheden onder het SMP uit te voeren of ervoor te kiezen om de gebruikelijke ecologische onderzoeksprocedure te doorlopen en, indien nodig, een separate omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit aan te vragen bij het bevoegd gezag.

De gemeente De Bilt is als vergunninghouder verantwoordelijk voor naleving van de voorschriften en kan de omgevingsvergunning door middel van een overeenkomst laten gebruiken door de vergunninggebruikers. Vergunninghouder en vergunninggebruiker kunnen binnen de reikwijdte van het SMP de werkzaamheden uitvoeren en moeten zich daarbij altijd houden aan de voorwaarden uit de vergunning. Zij dienen dus de werkwijze en de maatregelen uit het SMP op te volgen. Vergunninggebruikers moeten hierover terugkoppelen aan de gemeente De Bilt. De gemeente De Bilt kan altijd besluiten dat vergunninggebruikers de omgevingsvergunning niet mogen gebruiken. Ook kan de gemeente De Bilt de overeenkomst tot gebruik intrekken als vergunninggebruikers niet werken volgens de voorschriften van het SMP.

De gemeente De Bilt dient te allen tijde een actueel overzicht van de vergunninggebruikers van het SMP en de door hen uitgevoerde werkzaamheden te kunnen overleggen aan de toezichthouder namens bevoegd gezag; Omgevingsdienst Utrecht (ODU). Om dit te waarborgen zijn voorschriften 4 tot en met 12 opgenomen in bijlage 1 van dit besluit.

Toepassingsbereik werkzaamheden en gebouwtypen

De vergunning is alleen van toepassing op de in het SMP omschreven werkzaamheden, voor de daarin aangewezen gebouwen en soort-functie-combinaties, en worden uitgevoerd volgens de ecologische (maat)werkprotocollen. Het type werkzaamheden die binnen de scope van dit SMP vallen staan beschreven in voorschrift 13 in bijlage 1 van dit besluit.

Het SMP geldt voor een beperkt aantal werkzaamheden en soorten, zoals genoemd in paragraaf 2.1 'Omschrijving van de aanvraag' van dit besluit. In diezelfde paragraaf is beschreven dat werkzaamheden die niet in deze vergunning zijn genoemd, in beginsel buiten de reikwijdte van de gebiedsgerichte omgevingsvergunning vallen. Werkzaamheden die vergelijkbaar zijn in aard en impact kunnen onder voorwaarden alsnog onder het SMP worden uitgevoerd. Een werkwijze en bijbehorende voorwaarden zijn opgenomen onder voorschrift 14 in bijlage 1 van dit besluit.

Daarnaast is deze vergunning uitsluitend van toepassing op de in paragraaf 2.1 'Omschrijving van de aanvraag' van dit besluit beschreven bebouwing. Ter borging hiervan zijn voorschriften 15 en 16 in dit besluit opgenomen.

Ecologische werkprotocollen

Om gebruik te kunnen maken van de gebiedsbrede omgevingsvergunning voor flora-en fauna-activiteiten op grond van de Omgevingswet, die is verleend op basis van het SMP, worden de werkzaamheden uitgevoerd volgens de werkwijzen zoals vastgelegd in de ecologische werkprotocollen. De maatregelen in deze werkprotocollen zijn erop gericht overtreding van de verbodsbepalingen, zoals het doden, verwonden en/of verstoren van de beschermde soorten, te voorkomen en het verlies van verblijfplaatsen te mitigeren. De werkprotocollen bevatten richtlijnen om deze overtredingen te voorkomen. Voor ieder project dienen deze richtlijnen echter nader te worden uitgewerkt, afgestemd op de specifieke situatie en de aard van de werkzaamheden.

De ecologische werkprotocollen dienen invulling te geven aan de voorwaarden uit de Kennisdocumenten (BIJ12) en beschikbare kennis en onderzoeksprotocollen voor de soorten waar geen kennisdocument voor aanwezig is. Zo dienen de te treffen maatregelen conform vigerende kennisdocumenten, mitigatiecatalogus of vergelijkbaar te worden uitgevoerd, onder andere voor kwetsbare perioden, compensatiefactor, expositie van de voorzieningen et cetera. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in de aanwezigheid van soort-functie-combinaties, de uit te voeren werkzaamheden op de projectlocatie en het effect van deze werkzaamheden op beschermde soorten. De uitwerking van de maatregelen wordt opgenomen in het ecologische werkprotocol en eventuele afwijkingen op de standaard uitvoering van de werkprotocollen worden voorzien van een ecologische onderbouwing in het betreffende werkprotocol. De verduidelijking van deze werkwijze is opgenomen in voorschriften 17 tot en met 20, te vinden in bijlage 1 van dit besluit.

Het SMP is een levend document waarin, als er nieuwe inzichten zijn over de vergunde soorten en functies, ook de ecologische werkprotocollen aangepast moeten worden. Dit is opgenomen in voorschrift 21, te vinden in bijlage 1 van dit besluit.

Uitgezonderde functies van het SMP

Voor de aangevraagde soorten vleermuizen zijn bepaalde kwetsbare functies uitgezonderd van het SMP. Het gaat hierbij om:

- Massawinterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis;
- Grote (winter)verblijfplaatsen ≥ 5 individuen van de gewone grootoorvleermuis;
- Kraamverblijfplaatsen van
 - De laatvlieger;
 - De gewone grootoorvleermuis;
 - De tweekleurige vleermuis;
 - De meervleermuis;
- Mannenverblijven van de meervleermuis;
- Belangrijke (≥ 10 individuen) verblijfplaatsen van de kleine dwergvleermuis;
- Belangrijke (≥ 3 individuen) verblijfplaatsen van de baardvleermuis.

Door de complexiteit van deze functies moeten wanneer verstorende en/of vernietigende werkzaamheden bij deze verblijven plaatsvinden, losse vergunningsaanvragen ingediend worden bij het bevoegd gezag (provincie Utrecht). Ter waarborging is voorschrift 22 opgenomen in bijlage 1 van dit besluit.

Bijzondere nest-/verblijfplaatsen

Voor de aangevraagde soorten vleermuizen en vogels vallen een aantal kwetsbare functies, bijzondere nest-/verblijfplaatsen binnen de scope van het SMP. Het gaat hierbij om:

- Kraamverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis;
- Bolwerken van nesten van huismus (10 nesten of meer);
- Bolwerken van nesten van gierzwaluw (5 nesten of meer).

Ter waarborging is voorschrift 23 opgenomen in bijlage 1 van dit besluit.

Beschermingszones

Tijdens de nulmetingen zijn bijzondere verblijfplaatsen van vleermuizen en bolwerken van vogelsoorten in kaart gebracht. Verblijfplaatsen van vleermuizen worden veelal vastgesteld op basis van in- of uitvliegende dieren of bij het 'aantikken' van de plek waar de toegang tot verblijfplaats zich bevindt, zoals spouwmuren of holten onder daken. Via deze ruimten kunnen vleermuizen zich door spouwmuren of daken van het hele gebouw verplaatsen. Indien een verblijfplaats in een gebouw binnen een huizenblok of vergelijkbare huizenblokken in de directe omgeving is vastgesteld, is het aannemelijk dat de overige gebouwen van het huizenblok op eenzelfde manier geschikt zijn voor en gebruikt worden door vleermuizen. Hierdoor kunnen werkzaamheden mogelijk ook effect hebben op vleermuizen, ook wanneer in het betreffende gebouw geen verblijfplaats is aangetroffen, maar wel in hetzelfde huizenblok of in de directe omgeving. Ditzelfde principe geldt voor bolwerken van vogelsoorten zoals huismus en gierzwaluw. Om deze reden wordt er in het SMP gebruikgemaakt van beschermingszones rond vastgestelde bijzondere verblijfplaatsen van vleermuizen en bolwerken van vogelsoorten. De beschermingszones variëren van 200 tot 300 meter rond de bijzondere verblijfplaatsen van vleermuizen. De beschermingszone is afhankelijk van de soort-functie-combinatie en het type bebouwing, waarbij ook parameters zoals bouwjaar en bouwstijl zijn meegenomen. De beschermingszones zullen ook op de natuurwaardekaart van de SMP-beheersapplicatie te zien zijn. In deze beschermingszone zijn aanvullende maatregelen noodzakelijk om bijzondere verblijfplaatsen goed te kunnen beschermen, zoals bijvoorbeeld werken buiten de kwetsbare periode.

In voorschriften 24 en 25, bijlage 1 van dit besluit, is opgenomen dat in het ecologische werkprotocollen rekening wordt gehouden met de beschermingszones van de verschillende soort-functie-combinaties en een aangepaste werkwijze wordt gehanteerd, zodat wordt aangesloten op het ecologisch werkprotocol bij een bijzondere verblijfplaats. Waar nodig kan, in overleg met een ter zake kundig ecooloog, een maatwerkplan worden opgesteld.

Maatwerk en grootschalige werkzaamheden

Voor sommige soort-functie-combinaties die binnen het SMP vallen is maatwerk noodzakelijk, omdat het een kwetsbare functie betreft waarvoor geen gestandaardiseerde compensatie mogelijk is. Voor deze soort-functie-combinaties moet een maatwerkplan, met het maatwerk daarin beschreven, opgesteld worden door een deskundig ecooloog. Dit maatwerkplan dient te worden voorgelegd aan en beoordeeld door een ecologisch deskundige van de gemeente De Bilt. Soort-functie-combinaties die hier in ieder geval onder vallen zijn:

- Een bolwerk of cluster van meer dan tien nestplaatsen van de huismus binnen een straal van 50 meter, gemeten vanaf het midden van de kolonie;
- Een cluster van meer dan vijf nestplaatsen van de gierzwaluw binnen een straal van 50 meter, gemeten vanaf het midden van de kolonie.

Om dit te waarborgen is voorschrift 26 opgenomen in bijlage 1 van dit besluit.

Maatwerk en grootschalige werkzaamheden moeten altijd worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige. Er wordt vooraf een maatwerkplan en een ecologisch werkprotocol opgesteld door de ecooloog. Tijdens de werkzaamheden wordt een logboek bijgehouden waarin onder meer afwijkingen van het ecologisch werkprotocol en de vrijgave van de locatie door de ecooloog worden vastgelegd. Om dit te waarborgen zijn voorschriften 27 en 28 opgenomen in bijlage 1 van dit besluit.

Soortspecifieke voorschriften

Voor soort-functie-combinaties die binnen het SMP vallen en waar géén maatwerk voor nodig is, worden voorzieningen gerealiseerd zoals beschreven in het SMP van 9 februari 2026, of de vigerende Kennisdocumenten van BIJ12. Deze voorzieningen moeten tevens voldoen aan de vereisten rond de plaatsing van de voorzieningen, zoals genoemd in de vigerende Kennisdocumenten van BIJ12, mits deze beschikbaar is voor de soort. Hierbij kan gedacht worden aan plaatsingshoogte, oriëntatie (windrichting), afmetingen, etc. Om dit te waarborgen is voorschrift 29 opgenomen in bijlage 1 van dit besluit.

- **Vogels**

Werkzaamheden worden in beginsel buiten het broedseizoen uitgevoerd. Het broedseizoen loopt globaal van 15 maart tot en met 31 augustus, maar kan per vogelsoort verschillen. Indien werkzaamheden toch binnen het broedseizoen moeten plaatsvinden, moeten vooraf maatregelen worden getroffen om verstoring van broedende vogels te voorkomen. Afhankelijk van de situatie kan het plangebied buiten de kwetsbare broedperiode natuurvrij gemaakt worden, of wordt voorafgaand aan de werkzaamheden door een deskundig ecooloog een veldcontrole uitgevoerd. Indien daarbij broedende vogels worden aangetroffen, worden de werkzaamheden uitgesteld totdat het nest niet meer in gebruik is en de jongen zelfstandig het nest hebben verlaten. Ter borging zijn voorschriften 30 en 31 aan deze vergunning verbonden.

- **Gierzwaluw**

Indien de aanwezigheid van gierzwaluwnesten in het plangebied niet kan worden uitgesloten, worden werkzaamheden buiten het broedseizoen van de gierzwaluw uitgevoerd. Dit broedseizoen loopt globaal van half april tot half augustus. Ter borging is voorschrift 32 aan de vergunning verbonden.

- **Huismus**

Het kan voorkomen dat om werkzaamheden te kunnen uitvoeren, bijvoorbeeld bij sloop en nieuwbouw, ook het functionele leefgebied (de groenstructuren) van de huismus wordt aangetast. De aanwezigheid van voldoende functioneel leefgebied is van essentieel belang om de functie van een nestlocatie of rustplaats te kunnen vervullen. Aantasting van functioneel leefgebied leidt, zonder mitigerende maatregelen tot functieverlies van de (alternatieve) nestlocaties. Om te voorkomen dat functioneel leefgebied rondom nesten van de huismus verloren gaat, is voorschrift 33 opgenomen in bijlage 1.

- **Huiszwaluw**

Werkzaamheden aan voor de huiszwaluw geschikte bebouwing kunnen uitsluitend worden uitgevoerd indien daarvoor geschikte permanente alternatieven zijn gerealiseerd. In het SMP is voorzien in het behoud dan wel de realisatie van overstekken met een minimale diepte van 20 centimeter, maar zijn geen specifieke nestvoorzieningen voor de huiszwaluw opgenomen. Daarmee is de beschikbaarheid van geschikte alternatieve nestgelegenheid nog onvoldoende geborgd. Om te waarborgen dat voor de huiszwaluw geschikte bebouwing blijvend over voldoende nestgelegenheid beschikt, is voorschrift 34 aan deze vergunning verbonden.

- **Vleermuizen**

Werkzaamheden worden, indien de aanwezigheid van vleermuizen in de bebouwing niet kan worden uitgesloten, uitgevoerd buiten de geldende kwetsbare perioden. Afhankelijk van de functie van de bebouwing voor vleermuizen geldt de kraamperiode van 1 mei tot en met 1 augustus of de winterrustperiode van 1 november tot en met 1 april. Om dit te waarborgen is voorschrift 35 aan de vergunning verbonden.

- **Gewone dwergvleermuis en laatvlieger**

Het uitgevoerde ecologisch onderzoek naar de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger is van voldoende kwaliteit en zorgvuldigheid om de vergunning te kunnen verlenen. Echter, heeft geen volledig onderzoek plaatsgevonden naar de kraamverblijfplaatsen van de soorten in het kader van de nulmeting voor dit SMP. Er zijn een aantal zogenoemde onbevestigde kraamverblijfplaatsen vastgesteld, waarbij de verblijfplaats niet succesvol kon worden uitgeteld. Aangezien een kraamverblijfplaats een essentiële functie heeft voor de soorten, is het van belang de omvang van de kraamkolonies in kaart te brengen. Om dit te waarborgen zijn de aanvullende voorschriften 36 en 37 aan dit besluit verbonden.

Salderingsboekhouding

Om voldoende inzicht te houden in het aantal functionele nest- en verblijfplaatsen in de gemeente De Bilt, wordt er door de gemeente De Bilt een salderingsboekhouding bijgehouden. De salderingsboekhouding geeft een overzicht van de locaties en data waarop alternatieve nestlocaties en verblijfplaatsen beschikbaar zijn. Bij grootschalige werkzaamheden kan aan de hand van de salderingsboekhouding worden bepaald of er reeds voldoende alternatieve verblijfplaatsen aanwezig zijn voor de vergunde soort-functie-combinaties. Doordat op basis van het SMP een gebiedsbrede omgevingsvergunning voor flora- en fauna-activiteiten is verleend en maatregelen structureel en vrijwel gebiedsdekkend worden getroffen, ontstaat een gebiedsbrede verbetering voor de betrokken soorten. Door het realiseren van plussen, gelijk en voorafgaand aan andere (vooral ook kleinschalige) ruimtelijke ingrepen, worden eventuele negatieve effecten vanuit die ingrepen (ruimschoots) ondervangen. Het bijhouden van de salderingsboekhouding is de verantwoordelijkheid van de gemeente De Bilt als vergunninghouder. Dit is opgenomen in voorschrift 38 in bijlage 1. De salderingsboekhouding dient tenminste één keer per jaar inzichtelijk te zijn voor het bevoegd gezag. De voorwaarden hiervoor zijn opgenomen in voorschrift 39 in bijlage 1.

Onderzoeksresultaten: aanwezige beschermde soorten

De gemeente De Bilt is voornemens bij de implementatie van het SMP gebruik te maken van een SMP-beheersapplicatie, waarin de vastgestelde (bijzondere) verblijfplaatsen, nestlocaties (bolwerken) en bijbehorende beschermingszones inzichtelijk zijn voor vergunninggebruikers die werkzaamheden onder het SMP willen uitvoeren. Om te waarborgen dat de vastgestelde (bijzondere) verblijfplaatsen, nestlocaties (bolwerken) en bijbehorende beschermingszones inzichtelijk zijn voor vergunninggebruikers is voorschrift 40 opgenomen in bijlage 1 van dit besluit.

Natuurvriendelijk Isoleren (NVI)

Onder de omgevingsvergunning in het kader van het pre-SMP heeft gemeente De Bilt, de methodiek van Natuurvriendelijk Isoleren (NVI) voor de isolatie van particuliere, grondgebonden woningen toegepast. Deze methode wordt landelijk gebruikt en er zijn steeds meer isolatiebedrijven gecertificeerd en gewend aan deze werkwijze voor natuurvriendelijk isoleren. In het SMP wordt voor het uitvoeren van verduurzamingswerkzaamheden aan individuele grondgebonden woningen (enkelvoudige aanvragen, voor één woning) de methodiek van natuurvriendelijk isoleren overgenomen. In bijlage 1 is in voorschriften 41 tot en met 45 opgenomen bij welke werkzaamheden deze methodiek kan worden toegepast en welke voorwaarden

daaraan verbonden zijn. Daarnaast is opgenomen dat de methodiek nader dient te worden uitgewerkt in een ecologisch werkprotocol. De methode kan uitsluitend worden toegepast bij woningen waar geen sprake is van bijzondere verblijfplaatsen van vleermuizen en die niet zijn gelegen binnen een bolwerk van de huismus of gierzwaluw.

Evaluatiemoment

In jaar 9 van de monitoring dient een evaluatie van het SMP plaats te vinden met het bevoegd gezag waarin zowel ecologisch als uitvoeringsmatig gekeken wordt naar de behaalde resultaten tot nu toe. Er wordt op dat moment ook gekeken naar een eventuele verlenging van de vergunning en welke aanvullende voorwaarden daarvoor gelden. De vergunninghouder initieert het evaluatiemoment met het bevoegd gezag en een ecologische deskundige (in dienst van de gemeente De Bilt of ingehuurd door de gemeente De Bilt). Hiervoor moet vooraf ook een evaluatierapportage worden aangeleverd. In bijlage 1 van dit besluit is voorschrift 46 opgenomen om dit te waarborgen.

Monitoring

Om de ontwikkeling van de populaties van de aangevraagde soorten te volgen en in te kunnen grijpen als er blijkt dat er een negatieve trend is ontstaan, wordt monitoring uitgevoerd. In de gemeente De Bilt worden belangrijke functies zoals bolwerken van vogelsoorten, kraamverblijfplaatsen en massawinterverblijfplaatsen van overige gebouwbewonende vleermuizen gemonitord. Maatwerkvoorzieningen zullen ook gecontroleerd worden om vast te stellen of ze functioneel zijn. Wanneer er grootschalige werkzaamheden plaatsvinden bij bolwerken van de gierzwaluw of de huismus en kraam- en/of (massa)winterverblijfplaatsen wordt extra monitoring uitgevoerd om de effecten van de werkzaamheden te onderzoeken. De monitoringsresultaten dienen ook als informatie voor de evaluatie van dit SMP.

In de voorschriften 47 tot en met 92 in bijlage 1 en aanvullend in bijlage 3 van dit besluit is de monitoringsinspanning nader uitgewerkt.

Conclusie ecologische beoordeling

Het nemen van mitigerende en compenserende maatregelen zorgt ervoor dat de maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de gierzwaluw, de huismus en de huiszwaluw, en er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de baardvleermuis, de gewone dwergvleermuis, de gewone grootoorvleermuis, de kleine dwergvleermuis, de laatvlieger, de meervleermuis, de ruige dwergvleermuis en de tweekleurige vleermuis, in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Binnen het SMP zijn voldoende maatregelen vastgelegd om de populaties van de in deze vergunning opgenomen soorten niet alleen te behouden, maar ook de lokale staat van instandhouding te verbeteren. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een omgevingsvergunning in het kader van de Omgevingswet voor een flora- en fauna-activiteit.

2.5 Conclusie toetsing aan de omgevingsvergunningsvoorwaarden

U heeft voldaan aan alle drie de voorwaarden voor een omgevingsvergunning op grond van de Omgevingswet voor een flora- en fauna-activiteit. Daarom verlenen we u een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet.

Aan deze omgevingsvergunning op grond van de Omgevingswet hebben we voorschriften verbonden. De voorschriften staan in bijlage 1 van dit besluit. De voorschriften moeten nageleefd worden en maken integraal deel uit van deze omgevingsvergunning.

3. Aanvullende informatie

3.1 Inwerkingtreding van dit besluit en verzending van dit besluit

Vier weken nadat dit besluit aan de aanvrager bekend gemaakt is, treedt dit besluit in werking. Dit betekent dat de werkzaamheden vanaf dat moment uitgevoerd kunnen worden. Heeft u een vraag over de inwerkingtreding? Neem dan contact op met het team Vergunningverlening Natuur en Landschap via servicebureau@provincie-utrecht.nl of 030 258 91 11.

Twee werkdagen na bekendmaking aan de aanvrager verschijnt dit besluit ook op www.officielebekendmakingen.nl.

De provincie hecht veel waarde aan een goede samenwerking en bevordert dat de verschillende overheidsinstanties zo veel mogelijk gecoördineerd optreden. Informatie-uitwisseling is daarom belangrijk.

We verzenden dit besluit aan gemeente De Bilt en een afschrift van dit besluit aan:

- Omgevingsdienst Utrecht (ODU).

3.2 Bezwaar indienen

Belanghebbenden kunnen bij Gedeputeerde Staten van Utrecht bezwaar indienen tegen dit besluit binnen 6 weken na de verzenddatum van dit besluit. De datum van ontvangst van het ondertekende bezwaarschrift bepaalt of het binnen deze termijn van 6 weken valt. We raden u daarom aan zo snel mogelijk het bezwaarschrift in te dienen.

U kunt op de volgende manieren een bezwaarschrift indienen:

- Via het formulier "Bezwaar maken tegen een beslissing van de provincie". U vindt dit formulier op www.provincie-utrecht.nl.
- Via een zelfgeschreven bezwaarschrift.

Kunt u nog niet precies aangeven waarom u bezwaar maakt, bijvoorbeeld omdat u hiervoor nog aanvullende informatie of advies nodig heeft? Dan kunt u in het bezwaarschrift-formulier c.q. het zelfgeschreven bezwaarschrift aangeven dat u pro forma bezwaar wilt maken. U kunt dan op een later moment aangeven waarom u bezwaar maakt. Verstuur deze aanvullende bezwaargronden per post binnen 4 weken nadat u het bezwaarschrift verstuurd heeft.

Print het ingevulde bezwaarschrift-formulier of het zelfgeschreven bezwaarschrift, onderteken het met een "natte handtekening" en stuur het inclusief eventuele bijlagen per post naar:

Provincie Utrecht
t.a.v. de secretaris van de Awb-adviescommissie
Postbus 80300
3508 TH Utrecht

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn geen kosten verbonden.

Let op: het indienen van een bezwaarschrift stelt de inwerkingtreding van het besluit niet uit. Vindt u het belangrijk dat een rechter met spoed kijkt naar de werking van het besluit, voordat Gedeputeerde Staten van Utrecht een beslissing nemen op uw bezwaarschrift? Dan heeft u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. Een voorlopige voorziening is een apart proces, naast het bezwaar. Het is een speciale maatregel zolang het bezwaar nog in behandeling is. De voorzieningenrechter kijkt in dat geval of er een spoedeisend belang is en komt met een uitspraak of de werkzaamheden op basis van het besluit wel of niet mogen starten of doorgaan. U moet op het moment dat u een voorlopige voorziening aanvraagt al wel een bezwaarschrift ingediend hebben. Het verzoek om een voorlopige voorziening stuurt u naar:

Voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland
Sector bestuursrecht
Postbus 16005
3500 DA Utrecht

Aan de behandeling van een voorlopige voorziening zijn kosten verbonden. Meer informatie hierover vindt u op www.rechtspraak.nl.

3.3 Andere toestemmingen

Het kan zijn dat u voor uw project ook andere ontheffingen, vergunningen of toestemmingen nodig heeft op grond van andere wetten of verordeningen. Kijk voor informatie op <https://omgevingswet.overheid.nl/home> of neem hierover contact op met uw gemeente, waterschap en/of regionale uitvoeringsdienst.

Meer informatie

Heeft u hier een vraag over? Neem dan contact op met het team Vergunningverlening Natuur en Landschap via servicebureau@provincie-utrecht.nl. Of via het algemeen telefoonnummer van de provincie Utrecht (030 258 91 11, vraag naar het Servicebureau van het team Vergunningverlening Natuur en Landschap). Wanneer u contact opneemt, vermeld dan ons zaaknummer (dit zaaknummer vindt u bovenaan). Dan kunnen we u zo snel mogelijk helpen.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Dit document is niet getekend omdat dit geen officieel document is.

Bijlage 1: Voorschriften bij de omgevingsvergunning

Algemeen

1. Alle mitigerende en compenserende maatregelen zoals genoemd in het SMP en de ecologische werkprotocollen moeten worden uitgevoerd, voor zover deze betrekking hebben op deze omgevingsvergunning en voor zover deze niet in strijd zijn met de specifieke voorschriften in deze bijlage. Ook als de geldigheidsduur, die is opgenomen in dit besluit, is afgelopen.
2. Deze omgevingsvergunning geldt alleen voor de beschermde soorten en werkzaamheden die conform de aanvraag uitgevoerd worden, voor zover in deze omgevingsvergunning zelf niet anders aangegeven is. Worden er bij de uitvoering van de werkzaamheden andere beschermde soorten aangetroffen? Of zijn er andere verboden handelingen noodzakelijk? Dan moet de vergunninghouder direct contact opnemen met bevoegd gezag (servicebureau@provincie-utrecht.nl of per post via Provincie Utrecht, postbus 80300, 3508 TH, Utrecht).
3. In het SMP is opgenomen dat bepaalde werkzaamheden uitgevoerd moeten worden onder begeleiding van een ecologisch deskundige. Dit is een persoon met een opleiding in de Nederlandse ecologie of hiermee vergelijkbare studiegebieden. Of een persoon die op een andere manier aantoonbare soortenkennis heeft van de soorten waarvoor dit besluit is verleend. De ecologisch deskundige begeleidt de uitvoering van de voorgeschreven mitigerende en compenserende maatregelen.

Gebruik maken van de vergunning

4. De vergunninghouder (gemeente De Bilt) kan vergunninggebruikers gebruik laten maken van deze vergunning. Onder vergunninggebruiker wordt onder meer verstaan: particulieren, bedrijven, stichtingen en verenigingen, of andere partijen zoals opgenomen in het SMP.
5. In het geval de gemeente De Bilt vergunninggebruiker gebruik laat maken van de vergunning, zorgt de gemeente De Bilt ervoor dat de volgende gegevens geregistreerd worden.
 - a. Naam, adres en telefoonnummer van de vergunninggebruiker waarvoor de omgevingsvergunning zal gaan gelden;
 - b. De activiteiten die onder de omgevingsvergunning zullen worden verricht door de vergunninggebruiker;
 - c. De verwachte periode waarbinnen die activiteiten zullen worden verricht door de vergunninggebruiker;
 - d. De projectlocatie waar die activiteiten zullen worden verricht door de vergunninggebruiker. Indien zich op de projectlocatie een verblijfplaats met een bijzondere ecologische waarde zou kunnen bevinden, voegt de gemeente De Bilt indien nodig het (door de (ecoloog van de) gebruiker uitgevoerde) aanvullende onderzoek en de extra voorgeschreven maatregelen toe;
 - e. De registratie mag ook onderdeel uitmaken van de salderingsboekhouding.
6. De gemeente De Bilt zorgt ervoor dat de registratie, genoemd in voorschrift 10, te allen tijde opvraagbaar en beschikbaar is voor bevoegd gezag en diens toezichthouder; Omgevingsdienst Utrecht (ODU). Dit kan door te werken met een SMP-beheersapplicatie waartoe bevoegd gezag en ODU toegang hebben en de registratie kan inkijken. In het geval er niet gewerkt wordt met een SMP-beheersapplicatie, dan dient jaarlijks in december een verslag te worden verstuurd aan de Omgevingsdienst Utrecht (ODU) via wnl@odu.nl. Vermeld hierbij het zaaknummer van de omgevingsvergunning en dat het SMP De Bilt betreft.
7. De vergunninggebruiker kan zelf geen (andere) vergunninggebruikers van deze vergunning gebruik laten maken, dat kan alleen de gemeente De Bilt.
8. De vergunninggebruiker kan een ander (privaat rechtelijk rechtspersoon) de opdracht geven om de activiteit op de projectlocatie uit te voeren.

9. De gemeente De Bilt laat alleen vergunninggebruikers van deze vergunning gebruikmaken als vast staat dat niet te veel, ter beoordeling door een deskundig ecooloog, ontwikkelingen met potentiële negatieve impact op de aangevraagde soorten, tegelijkertijd worden uitgevoerd, wanneer positieve ontwikkelingen nog niet of onvoldoende zijn gerealiseerd.
10. Indien de gemeente De Bilt heeft bepaald dat deze vergunning ook geldt voor een vergunninggebruiker, gelden de volgende voorschriften.
 - a. De gemeente De Bilt blijft aangemerkt als aanvrager van de vergunning en vergunninghouder. De gemeente De Bilt draagt (krachtens artikel 5.37 van de Omgevingswet) zorg voor de naleving van de in deze vergunning opgenomen voorschriften;
 - b. De vergunninggebruikers zijn op de projectlocatie, waar de activiteit die onder deze vergunning valt plaatsvindt, verantwoordelijk voor het naleven van de in deze vergunning opgenomen voorschriften;
 - c. De gemeente De Bilt sluit met de vergunninggebruikers een privaatrechtelijke overeenkomst. Deze overeenkomst bevat in ieder geval:
 - i. Naam van de vergunninggebruiker;
 - ii. Locatie, aard en omvang van de werkzaamheden waarvoor de omgevingsvergunning wordt gebruikt door de vergunninggebruiker;
 - iii. Tijdsperiode waarin de vergunninggebruiker gebruik maakt van de omgevingsvergunning;
 - iv. Overzicht van de te volgen (maat)werkprotocollen en zo nodig compenserende voorzieningen, de voorschriften en de uit deze vergunning voortvloeiende verplichtingen;
 - v. De overige rechten en verplichtingen van de vergunninggebruiker met betrekking tot de activiteiten de projectlocatie;
 - vi. Een kopie van de omgevingsvergunning.
 - d. De vergunninggebruiker vult ten minste twee weken voor de start van de werkzaamheden die invloed hebben op de beschermde soorten het meldingsformulier 'Start werkzaamheden soortenbescherming' volledig in bij de Omgevingsdienst Utrecht (ODU). Dit formulier is te vinden op www.ODU.nl.
 - e. Indien bij de gemeente De Bilt de vrees bestaat dat een vergunninggebruiker zich niet aan de vergunningsvoorschriften houdt, meldt de gemeente De Bilt dit direct aan de Omgevingsdienst Utrecht (ODU).
11. De gemeente De Bilt kan altijd besluiten dat vergunninggebruikers de omgevingsvergunning niet mogen gebruiken of de overeenkomst tot gebruik in te trekken als vergunninggebruikers niet werken volgens de voorschriften van het SMP. De vergunninghouder vermeldt intrekkingen met inhoudelijke onderbouwing direct aan de Omgevingsdienst Utrecht (ODU);
12. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moet een bewijs van de overeenkomst tussen vergunninghouder en vergunninggebruiker over het gebruik van deze vergunning op de locatie van de werkzaamheden aanwezig zijn en op verzoek getoond worden aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.

Toepassingsbereik werkzaamheden en gebouwtypen

13. Het SMP geldt uitsluitend voor de hieronder genoemde werkzaamheden en soorten. Werkzaamheden die niet zijn genoemd, vallen buiten deze omgevingsvergunning. Indien daarvoor een vergunningsplicht geldt, dient hiervoor afzonderlijk een omgevingsvergunning te worden aangevraagd.
 - a. Sloop en nieuwbouw
 - i. Herontwikkeling
 - b. Verduurzaming gebouwen
 - i. Isoleren van spouwmuren
 - ii. Isoleren binnenzijde dak

- iii. Isoleren buitenzijde dak
- iv. Isoleren van borstwering
- v. Isoleren buitenzijde buitenmuur
- vi. Isoleren binnenzijde buitenmuur
- vii. Plaatsing PV/PV T/zonneboiler
- c. Renovatie van gebouwen
 - i. Vervangen voegwerk
 - ii. Vervangen dakpannen / overlagen plat dak
 - iii. Vervangen van boeiboorden, hemelwater afvoer, gevelbetimmering en/of windveren
 - iv. Vervangen kozijnen
 - v. Vervangen spouwankers
 - vi. Vervangen of sloop van schoorsteen
 - vii. Vervangen of herstellen van loodslabben
- d. Beheer en onderhoud aan gebouwen
 - i. Partieel herstel voegwerk, dakpannen, boeiboorden, hemelwater afvoer; gevelbetimmering en/of windveren, houtrot etc.
 - ii. Schilderwerk, gevelreiniging, reiniging dakgoot
- e. Verbouwen
 - i. Vervangen of plaatsen dakkapel of dakraam
 - ii. Realiseren van op-, aan- of uitbouw
- f. Overige
 - i. Aanpassingen gebouwgebonden groenvoorzieningen
 - ii. Verwijderen tijdelijke mitigatie
 - iii. Plaatsing (vaste) steigers
 - iv. Calamiteiten

Onder 'aanpassingen aan gebouwgebonden groenvoorzieningen' wordt verstaan: werkzaamheden aan groenvoorzieningen binnen 1 meter van een gebouw die verband houden met de uitvoering van de in dit besluit beschreven werkzaamheden of maatregelen.

14. Werkzaamheden die niet in deze vergunning zijn genoemd, maar vergelijkbaar zijn in aard en impact kunnen, onder voorwaarden, alsnog onder het SMP worden uitgevoerd. Een deskundig ecooloog beoordeelt de impact van de situatie en onderbouwt of aansluiting is bij de vergunde werkzaamheden en het treffen van passende maatregelen. Vervolgens wordt een voorstel voor de voorgenomen werkzaamheden en maatregelen ter goedkeuring aan de gemeente De Bilt voorgelegd. De gemeente De Bilt beoordeelt de impact en beslist of toestemming wordt verleend voor uitvoering.
15. Het SMP is uitsluitend van toepassing op de volgende gebouwtypen:
 - a. Grondgebonden gebouwen met een woon-, bedrijfs- of sociale functie, waaronder in ieder geval woningen, wooncomplexen, scholen en kantoorgebouwen;
 - b. Gestapelde gebouwen met een woon-, bedrijfs- of sociale functie, waaronder in ieder geval woningen, wooncomplexen, scholen en kantoorgebouwen;
 - c. Bijgebouwen horend bij bovengenoemde gebouwen (zoals tuinschuurtjes) binnen de bebouwde kom en binnen het plangebied van dit SMP.

16. Het SMP is niet van toepassing op de volgende objecten en gebouwtypen:
- a. Agrarische bebouwing, waaronder agrarische schuren;
 - b. Civiele kunstwerken, waaronder bruggen;
 - c. Forten;
 - d. Zolders en kapconstructies van grootschalige gebouwen, waaronder landhuizen, kastelen, kloosters en kerken.

Ecologische werkprotocollen

17. Voor elk project wordt een ecologisch werkprotocol opgesteld met daarin ten minste de van toepassing zijnde voorschriften uit dit besluit en de soortspecifieke maatregelen uit dit SMP. De vergunninghouder kan hiervoor gebruikmaken van het werkprotocol dat is aangeleverd bij de oorspronkelijke vergunningaanvraag of van het uniforme ecologische werkprotocol (U-EWP) dat is opgesteld door de provincie Utrecht. Daarbij gelden de volgende voorwaarden:
- a. Het werkprotocol bevat ten minste de volgende aspecten:
 - i. Omschrijving van het plangebied (inclusief kaart);
 - ii. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
 - iii. Mitigerende en compenserende maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
 - iv. De manier waarop omgegaan wordt met onverwacht aangetroffen (beschermde) soorten binnen het plangebied.
 - b. De vergunninghouder mag kiezen welke van de onder dit voorschrift bedoelde werkprotocollen wordt gebruikt. Daarbij gelden de volgende voorwaarden:
 - i. Wanneer de vergunninghouder gebruikmaakt of gaat maken van de door het bevoegd gezag geaccordeerde U-EWP's, die zijn opgesteld voor de SMP-vergunning, hoeft hiervoor geen wijziging van de bestaande vergunning te worden aangevraagd bij het bevoegd gezag. De vergunninghouder informeert het bevoegd gezag en de Omgevingsdienst Utrecht (ODU) via wnl@odu.nl ten minste vier weken voorafgaand aan de overstap naar de U-EWP's hierover;
 - ii. Indien de vergunninghouder besluit geen gebruik te maken van de U-EWP's, moet een wijziging van de bestaande SMP-vergunning worden aangevraagd voor een inhoudelijke beoordeling van de door de vergunninghouder gewenste ecologische werkprotocollen.
 - I. Een wijziging van de bestaande SMP-vergunning hoeft niet te worden aangevraagd indien de vergunninghouder volledig gebruikt maakt van de werkprotocollen die bij de oorspronkelijke SMP-vergunningaanvraag zijn ingediend. De vergunninghouder informeert het bevoegd gezag en de Omgevingsdienst Utrecht (ODU) via wnl@odu.nl over de overstap ten minste vier weken voorafgaand aan deze overstap.
 - c. Bij gebruik van de U-EWP's geldt:
 - i. De vergunninghouder gebruikt altijd de meest actuele versie van het U-EWP die door het bevoegd gezag is geaccordeerd.
18. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moet het ecologisch werkprotocol op de locatie van de werkzaamheden aanwezig zijn en op verzoek getoond worden aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
19. Tijdens het uitvoeren van grootschalige werkzaamheden moet een logboek bijgehouden worden. In het logboek worden de gemaakte ecologische keuzes vastgelegd, zoals het goedkeuren/vrijgeven van het plangebied door een ecologisch deskundige en afwijkingen van het ecologisch werkprotocol (indien goedgekeurd door de vergunninghouder).

20. Indien voor de werkzaamheden of voor bijzondere functies een maatwerkprotocol moet worden opgesteld, wordt de uitwerking van de maatregelen opgenomen in een ecologisch werkprotocol. Eventuele afwijkingen op de standaard uitvoering van de werkprotocollen worden voorzien van een ecologische onderbouwing in het betreffende werkprotocol.
21. Het SMP is een levend document. Wanneer ecologische inzichten wijzigen en dit leidt tot aanpassingen in de Kennisdocumenten van BIJ12 of soortspecifieke protocollen indien geen kennisdocument beschikbaar is (opgesteld door bijvoorbeeld de Zoogdiervereniging, SOVON, RAVON, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, EIS, FLORON, STONE et cetera.), worden deze inzichten door de vergunninghouder verwerkt en de ecologische werkprotocollen hierop aangepast.

Uitgezonderde functies van het SMP

22. De volgende soort-functie-combinaties zijn uitgesloten voor werkzaamheden binnen dit SMP:

- a. Massawinterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis;
- b. Grote (winter)verblijfplaatsen ≥ 5 individuen van de gewone grootoorvleermuis;
- c. Kraamverblijfplaatsen van:
 - i. De laatvlieger;
 - ii. De gewone grootoorvleermuis;
 - iii. De tweekleurige vleermuis;
 - iv. De meervleermuis;
- d. Mannenverblijven van de meervleermuis;
- e. Belangrijke (≥ 10 individuen) verblijfplaatsen van de kleine dwergvleermuis;
- f. Belangrijke (≥ 3 individuen) verblijfplaatsen van de baardvleermuis.

Wanneer men voornemens is verstorende en/of vernietigende werkzaamheden bij deze verblijfplaatsen uit te voeren, dient een enkelvoudige vergunningsaanvraag ingediend te worden bij het bevoegd gezag (provincie Utrecht). Neem hierover vooraf contact op met het bevoegd gezag voor de details over de onderzoeksinspanning en vergunningsaanvraag.

Bijzondere nest-/verblijfplaatsen

23. De volgende functies worden aangemerkt als bijzondere functies die binnen de scope van dit SMP vallen:
 - a. Kraamverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis;
 - b. Bolwerken van nesten van de huismus (10 nesten of meer);
 - c. Bolwerken van nesten van de gierzwaluw (5 nesten of meer).

Indien verstorende en/of vernietigende werkzaamheden ter plaatse van deze verblijfplaatsen worden voorgenomen, dient een deskundig ecooloog te worden ingeschakeld en een maatwerkplan te worden opgesteld. Dit maatwerkplan wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de gemeente De Bilt.

Beschermingszones

24. Rondom bijzondere verblijfplaatsen van vleermuizen en rondom bolwerken van nestlocaties van de vergunde vogelsoorten moet een beschermingszone worden ingesteld. De beschermingszone heeft een omvang van circa 200 meter tot 300 meter rondom de verblijfplaats. De begrenzing wordt mede bepaald op basis van gelijke gebouwtypen in de omgeving van het gebouw waarin de bijzondere verblijfplaats of het bolwerk is gelegen. Indien noodzakelijk kan in overleg met een deskundig ecooloog een maatwerkplan worden opgesteld. De beschermingszone moet voorafgaand aan de implementatie van het SMP door een deskundig ecooloog in de SMP-beheersapplicatie worden ingevoerd.
25. Indien verstorende en/of vernietigende werkzaamheden dienen plaats te vinden binnen een beschermingszone van een bijzondere verblijfplaats van vleermuizen of bolwerken van nestlocaties van de

vergunde vogelsoorten, wordt de werkwijze onder het ecologisch werkprotocol daar (automatisch) op aangepast, zodat wordt aangesloten op de werkwijze bij bijzondere verblijfplaatsen. Bij werkzaamheden binnen de beschermingszone van deze verblijfplaatsen zal een maatwerkplan moeten worden opgesteld, zoals beschreven in voorschrift 26 tot en met 28.

- a. Als uit ecologisch onderzoek (volgens de meest recente onderzoeksprotocollen) blijkt dat de werkzaamheden de bijzondere nest-/verblijfplaats niet aantasten, hoeft geen maatwerkplan te worden opgesteld. In dat geval mag onder de standaardvoorwaarden van het SMP worden gewerkt.
- b. Als uit ecologisch onderzoek (volgens de meest recente onderzoeksprotocollen) blijkt dat de werkzaamheden de uitgezonderde nest-/verblijfplaats niet aantasten, hoeft geen vergunning te worden aangevraagd. In dat geval mag onder de standaardvoorwaarden van het SMP worden gewerkt. Indien niet kan worden uitgesloten dat de werkzaamheden de uitgezonderde nest-/verblijfplaats aantasten, moet een enkelvoudige vergunning voor flora-en-fauna activiteit worden aangevraagd.

Maatwerk en grootschalige werkzaamheden

26. Indien sprake is van een soort-functie-combinatie binnen het SMP waarvoor maatwerk noodzakelijk is, wordt een maatwerkplan opgesteld door een deskundig ecooloog. Dit maatwerkplan moet ter goedkeuring worden voorgelegd aan en beoordeeld door de gemeente De Bilt. Soort-functie-combinaties die hier in ieder geval onder vallen zijn:
 - a. Een bolwerk of cluster van meer dan tien nestplaatsen van de huismus binnen een straal van 50 meter, gemeten vanaf het midden van de kolonie;
 - b. Een cluster van meer dan vijf nestplaatsen van de gierzwaluw binnen een straal van 50 meter, gemeten vanaf het midden van de kolonie;
 - c. Een kraamverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis.
27. Maatwerk en grootschalige werkzaamheden moeten worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige (zie voor de uitwerking van 'ecologische deskundigheid' voorschrift 3 van deze bijlage). Voorafgaand aan de werkzaamheden stelt de ecologisch deskundige een maatwerkplan en een ecologisch werkprotocol op, waarin onder andere de gekozen mitigerende en compenserende maatregelen en de bijbehorende locaties zijn vastgelegd.
28. Tijdens het maatwerk-werkzaamheden en/of de grootschalige werkzaamheden moet een logboek bijgehouden worden. In het logboek worden de gemaakte ecologische keuzes vastgelegd, zoals het goedkeuren/vrijgeven van het plangebied door een ecologisch deskundige en afwijkingen van het ecologisch werkprotocol (indien goedgekeurd door de vergunninghouder).

Soortspecifieke voorschriften

29. Voor soort-functie-combinaties die binnen het SMP vallen en waarvoor geen maatwerk nodig is, worden voorzieningen gerealiseerd conform het SMP van 9 februari 2026. Deze voorzieningen moeten tevens voldoen, mits een kennisdocument voor de soort beschikbaar is, aan de vereisten uit de meest recente kennisdocumenten van BIJ12, zoals ten aanzien van hoogte, oriëntatie (windrichting) en afmetingen.

Vogels

30. Werkzaamheden worden buiten het broedseizoen uitgevoerd. Dit loopt globaal van 15 maart tot en met 31 augustus, maar kan per vogelsoort verschillen. Afhankelijk van de geschiktheid van het gebouw voor de betreffende soort wordt een soortspecifieke broedperiode aangehouden. Deze broedperiode dient voorafgaand aan de implementatie van het SMP door een deskundig ecooloog in de SMP-beheersapplicatie en/of het (standaard) ecologisch werkprotocol te worden ingevoerd.

31. Indien de werkzaamheden niet buiten het broedseizoen kunnen worden uitgevoerd, wordt één van de volgende maatregelen toegepast:
- a. Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt het plangebied natuurvrij gemaakt door het treffen van vogelwerende maatregelen, buiten de kwetsbare broedperiode;
 - b. Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt een veldcontrole uitgevoerd door een deskundig ecooloog in het gehele projectgebied om vast te stellen of en waar zich broedende vogels bevinden. Indien broedende vogels aanwezig zijn, worden de werkzaamheden uitgesteld totdat het nest niet meer in gebruik is en jongen zelfstandig het nest hebben verlaten.

Gierzwaluw

32. Indien de aanwezigheid van gierzwaluwnesten in het plangebied niet kan worden uitgesloten, dienen de werkzaamheden altijd buiten het broedseizoen van de gierzwaluw te worden uitgevoerd. Het broedseizoen loopt globaal van half april tot half augustus. Hiervan mag alleen worden afgeweken als uit ecologisch onderzoek (uitgevoerd volgens de meest recente onderzoeksprotocollen) blijkt dat er geen gierzwaluwnesten aanwezig zijn, of als sprake is van zwaarwegende redenen. Deze zwaarwegende redenen worden ter beoordeling voorgelegd aan de vergunninghouder, de gemeente De Bilt.

Huismus

33. Functioneel leefgebied van de huismus (groenvoorziening) rondom nesten dient te allen tijde behouden te blijven en mag uitsluitend worden aangetast volgens onderstaande voorschriften. Het functionele leefgebied moet voldoen aan de voorwaarden zoals beschreven in het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2023). De volgende voorschriften zijn van toepassing en worden opgenomen in een (standaard) ecologisch werkprotocol.
- a. De begrenzing van het functioneel leefgebied rondom bolwerken van de huismus wordt voorafgaand aan de werkzaamheden vastgesteld door een ter zake kundig ecooloog en vastgelegd in het ecologisch werkprotocol;
 - b. De groenvoorziening rondom nesten van huismussen, anders dan bolwerken, mag uitsluitend worden aangetast voor zover dit strikt noodzakelijk is voor de uitvoering van de in dit besluit toegestane werkzaamheden;
 - c. Aantasting van de groenvoorziening is uitsluitend toegestaan binnen een afstand van 1 meter van de bebouwing;
 - d. Verwijderde groenvoorziening dient één-op-één en gelijkwaardig te worden gecompenseerd conform het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2023), met inachtneming van de afstand tot de nestlocaties en het type groen.

Huiszwaluw

34. Indien als gevolg van de vergunde werkzaamheden (potentiële) nestgelegenheid van de huiszwaluw verloren gaat, dienen ter compensatie op iedere daarvoor geschikte bebouwing met een wit of lichtgekleurd overstek ten minste twee nestvoorzieningen voor de huiszwaluw te worden aangebracht. Als het maximaal aantal voorzieningen (die voldoen aan de minimale randvoorwaarden uit het SMP) aanwezig en functioneel zijn hoeven voor de volgende werkzaamheden geen extra voorzieningen meer te worden aangebracht.

Vleermuizen

35. Indien de aanwezigheid van vleermuizen in de bebouwing niet kan worden uitgesloten, dienen de werkzaamheden, afhankelijk van de functie van de bebouwing voor vleermuizen, buiten de kwetsbare perioden te worden uitgevoerd. Daarbij gelden de volgende kwetsbare perioden:

- a. Kraamperiode van vleermuizen: 1 mei tot en met 1 augustus;
- b. Winterrustperiode van vleermuizen: 1 november tot en met 1 april.

Indien geen massawinterverblijfplaats of kraamverblijfplaats aanwezig is op de locatie, mogen de werkzaamheden ook tijdens deze perioden worden uitgevoerd, mits de locatie voorafgaand aan de werkzaamheden in de daarvoor geschikte periode natuurvrij is gemaakt en de benodigde alternatieve verblijfplaatsen, zoals beschreven in het SMP, zijn gerealiseerd.

Gewone dwergvleermuis en laatvlieger

36. De zogenoemde onbevestigde kraamverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger die tijdens de nulmeting voor dit SMP zijn aangetroffen, zijn niet volledig onderzocht en gekwantificeerd. In het eerstvolgende monitoringsjaar (2027) dient aanvullend onderzoek te worden uitgevoerd om de aanwezigheid van deze kraamverblijfplaatsen te bevestigen en het aantal individuen dat van deze verblijfplaatsen gebruikmaakt vast te stellen. Het onderzoek wordt bij voorkeur uitgevoerd conform het op dat moment geldende vleermuisprotocol en dient passend te zijn voor de betreffende soort-functiecombinatie. De onderzoeksresultaten, de onderbouwing van de gehanteerde methode en een schatting van de populatieomvang worden opgenomen in de eerste monitoringsrapportage (2027).

37. Zolang het aanvullende onderzoek als bedoeld in voorschrift 36 niet is afgerond, mogen verstorende en/of vernietigende werkzaamheden ter plaatse van de onbevestigde kraamverblijfplaatsen uitsluitend worden uitgevoerd nadat daarvoor een afzonderlijke omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit is verleend door het bevoegd gezag (provincie Utrecht).

- a. Kraamverblijfplaatsen van de laatvlieger mogen uitsluitend worden aangetast op basis van een afzonderlijke omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit, verleend door het bevoegd gezag (provincie Utrecht), zoals beschreven in voorschrift 22.

Salderingsboekhouding

38. De vergunninghouder (gemeente De Bilt) houdt een salderingsboekhouding bij van de werkzaamheden. Hierin wordt in ieder geval het aantal beschikbare functionele nest- en verblijfplaatsen geregistreerd. Vóór aanvang van de werkzaamheden moeten tijdig voldoende geschikte alternatieve voorzieningen zijn gerealiseerd om de aantasting als gevolg van de werkzaamheden te compenseren. Aan de hand van de salderingsboekhouding bepaalt de vergunninghouder of aan deze voorwaarde wordt voldaan.

39. Het bevoegd gezag en diens toezichthouder (ODU) dient minstens één keer per jaar de data van de salderingsboekhouding te kunnen inkijken. Dit kan door te werken met een SMP-beheersapplicatie waartoe het bevoegd gezag toegang heeft en de boekhouding kan inkijken. In het geval er niet gewerkt wordt met een – voor het bevoegd gezag toegankelijke – SMP-beheersapplicatie, dan dient jaarlijks in december een verslag van de salderingsboekhouding te worden verstuurd aan de Omgevingsdienst Utrecht (ODU) via wnl@odu.nl. Vermeld hierbij het zaaknummer van de omgevingsvergunning en dat het SMP De Bilt betreft.

Onderzoeksresultaten: aanwezige beschermde soorten

40. De vastgestelde (bijzondere) verblijfplaatsen, nestlocaties (bolwerken) en bijbehorende beschermingszones moeten inzichtelijk zijn voor vergunninggebruikers die werkzaamheden onder het SMP willen uitvoeren. Dit kan door gebruik te maken van een SMP-beheersapplicatie of het op een andere wijze te implementeren.

Natuurvriendelijk isoleren

41. De methodiek van Natuurvriendelijk Isoleren (NVI) kan enkel worden toegepast bij particuliere, grondgebonden woningen, waar geen sprake is van bijzondere verblijfplaatsen van vleermuizen en die zich niet binnen een bolwerk van huismus of gierzwaluw bevinden.
42. De methodiek van Natuurvriendelijk Isoleren (NVI) is nader uitgewerkt in ecologisch werkprotocollen en een compensatietaakstelling, waarbij gebruik gemaakt moet worden van de meest actuele versie van de NVI protocollen die zijn opgesteld in het kader van de gebiedsgerichte pre-SMP vergunning.
43. De methodiek kan alleen, waar nodig onder voorwaarden zoals gesteld in de bijbehorende werkprotocollen, worden toegepast voor de volgende werkzaamheden:
 - a. Dakisolatie (zowel binnendak- als buitendakisolatie);
 - b. Spouwmuurisolatie;
 - c. Borstweringisolatie;
 - d. Binnenmuurisolatie;
 - e. Buitenmuurisolatie;
 - f. Plaatsen zonnepanelen.
44. De werkzaamheden kunnen uitgevoerd worden door een NVI-gecertificeerd (isolatie)bedrijf.
45. De werkzaamheden worden aangemeld bij de gemeente via bijvoorbeeld een SMP-beheersapplicatie en niet via de meldingsapplicatie NVI. De gemeente neemt de isolatieacties die uitgevoerd worden onder de NVI-protocollen op in de salderingsboekhouding.

Evaluatiemoment

46. In jaar 9 dient een evaluatie van het SMP plaats te vinden met het bevoegd gezag waarin zowel ecologisch als uitvoeringsmatig gekeken wordt naar de behaalde resultaten tot nu toe. De vergunninghouder initieert het evaluatiemoment met het bevoegd gezag en een ecologische deskundige (in dienst van de gemeente De Bilt of ingehuurd door de gemeente De Bilt). Hiervoor moet vooraf ook een evaluatierapportage worden aangeleverd. Het verslag wordt in jaar 9 verstuurd aan de Omgevingsdienst Utrecht (ODU) via wnl@odu.nl. Vermeld hierbij het zaaknummer van de omgevingsvergunning en dat het SMP De Bilt betreft.

Monitoring algemeen

In het plangebied dient monitoring plaats te vinden om de ontwikkeling van de populaties van de aangevraagde soorten te volgen. Hierbij gaat het om het monitoren van de populatieontwikkeling, het herbevestigen of vinden van de belangrijke verblijfplaatsen (bolwerken, kraamverblijfplaatsen en massawinterverblijfplaatsen), de effectiviteit van de maatwerkvoorzieningen die niet bewezen effectief zijn en indien van toepassing het onderzoeken van nieuwe wijken binnen de gemeente De Bilt.

Algemeen en onderzoek

47. De monitoring start het eerstvolgende jaar na afgifte van het SMP. Dit betekent dat de eerste monitoringsrondes (deelonderzoeken) worden uitgevoerd in 2027. Een overzicht welke monitoring per jaar uitgevoerd dient te worden is opgenomen in bijlage 3.
48. De gekozen monitoringsaanpak en eventuele aangepaste werkwijze (zoals het gefaseerd uitvoeren van het onderzoek) wordt gedurende de gehele vergunningsperiode op dezelfde wijze aangehouden.
 - a. De onderzoeken in het kader van de monitoring worden uitgevoerd door deskundig ecologen;
 - b. Er kan alleen worden afgeweken van de voorwaarden onder a, voor onderdelen waarvoor geen specifieke ecologische deskundigheid vereist is (bijvoorbeeld uitvliegtellingen, sensoren plaatsen). In dat geval kan de vergunninghouder beslissen om te werken met geïnstrueerde vrijwilligers of andere niet-ecologen.

49. Bij het onderzoek naar soort-functie-combinaties wordt bij voorkeur het gehele onderzoeksgebied op hetzelfde moment onderzocht.
- Dit betekent dat gelijktijdig verschillende deelgebieden worden onderzocht door verschillende onderzoekers, waardoor een vlakdekkend beeld van populaties in het gehele onderzoeksgebied wordt verkregen, en;
 - Met onderzoeksgebied wordt bedoeld: gebieden met vastgestelde kraamnetwerken, massawinterverblijfplaatsen, bolwerken of clusters van huismus, gierzwaluw en huiszwaluw, inclusief eventuele woonkernen op korte afstand hiervan (waarmee uitwisseling wordt verwacht).
50. Er mag alleen worden afgeweken van de onderzoeksinspanning zoals beschreven onder voorschrift 49, als:
- Er sprake is van grote woonkernen en/of veel woonkernen op korte afstand van elkaar, waar het redelijkerwijs niet haalbaar is om het hele onderzoeksgebied op hetzelfde moment te onderzoeken (bijvoorbeeld door onvoldoende capaciteit van ecologen), en;
 - Het onderzoek gefaseerd wordt uitgevoerd zodanig dat:
 - De woonkernen worden onderverdeeld in onderzoekgebieden van minimaal twee vierkante kilometer (2 km²), die gefaseerd worden gemonitord, en;
 - Binnen een zo kort mogelijk tijdsbestek alsnog 100% van het onderzoeksgebied wordt onderzocht;
 - Een ecologische onderbouwing wordt aangeleverd waaruit blijkt dat het redelijkerwijs niet mogelijk is om de onderzoeksinspanning zoals beschreven onder voorschrift 49 aan te houden en dat de gekozen fasering representatief is voor de aanwezigheid van soort-functie-combinaties in het onderzoeksgebied.
51. Het monitoringsonderzoek volgt de voorwaarden voor wat betreft geschikte weercondities en tijdstippen voor de verschillende soort-functie-combinaties (in overeenstemming met vigerende Kennisdocumenten, Soortinventarisatieprotocollen, vleermuisprotocollen, handreikingen e.d.).
52. De uitvoering van het monitoringsonderzoek is per soort-functie-combinatie uitgewerkt.
53. Het monitoringsonderzoek wordt lopend of fietsend uitgevoerd, passend bij het (deel)gebied.
54. De (belangrijke) monitoringgegevens worden in het jaar van onderzoek ingevoerd in de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) en worden ook bijgehouden in de SMP-beheersapplicatie (indien van het laatste gebruik wordt gemaakt).
55. Bij het vaststellen van nieuwe nestlocaties of verblijfplaatsen tijdens de monitoring of op basis van gegevens uit de NDFF, worden de betreffende gebouwen inclusief hieraan geschakelde gebouwen toegevoegd aan en beschermd onder het SMP.
- Waar nodig worden bufferzones/hoge potentie zones¹ rond nestlocaties of verblijfplaatsen onder het SMP aangepast/uitgebreid en binnen één maand na het vaststellen opgenomen in de SMP-beheersapplicatie (indien hier gebruik van wordt gemaakt).
 - De vergunninghouder (gemeente De Bilt) is verantwoordelijk voor het schriftelijk informeren van de bewoners van de betreffende locatie(s) wanneer (nieuwe) bijzondere verblijfplaatsen worden vastgesteld. Daarbij worden zij op de hoogte gebracht van de voorwaarden die gelden voor het uitvoeren van werkzaamheden aan de betreffende gebouw(en).

¹ De gebruikte term (en werkwijze voor afbakening) verschilt tussen de SMP's. Het gaat om een (deel van een) wijk of de verzameling van gebouwen waarvan op basis van (1) afstand tot vastgesteld verblijf (bijv. aaneengesloten gebouwen), (2) gebouwkenmerken en (3) expert judgement door een ecologisch deskundige, is bepaald dat deze een hoge potentie heeft om deel uit te maken van het vastgestelde (kraam)netwerk/bolwerk van de betreffende soort(en).

56. Omdat de invulling en uitvoering van de ecologische monitoring in het kader van SMP volop in ontwikkeling is, is het mogelijk om waar het kan gebruik te maken van technologische oplossingen. Gebruik van nieuwe technologieën dient vooraf te worden voorgelegd en goedgekeurd door het bevoegd gezag. Het wijzigingsverzoek wordt verstuurd aan servicebureau@provincie-utrecht.nl onder vermelding van het zaaknummer van deze omgevingsvergunning en dat het gaat om SMP De Bilt.

Monitoring-evaluatie en -rapportage

57. De monitoringsrapportage wordt uiterlijk 31 december aangeleverd in het jaar waarop het betreffende onderzoek volledig is uitgevoerd, tenzij anders beschreven. Dit betekent dat de monitoringsrapportages volgen in de jaren 2027, 2029, 2031, 2032, 2033, 2035 en 2036. Dit is opgenomen in het overzicht in bijlage 3.
58. De monitoringsrapportage wordt verstuurd aan de Omgevingsdienst Utrecht (ODU) via wnl@odu.nl. Vermeld hierbij het zaaknummer van de omgevingsvergunning en dat het gaat om SMP De Bilt.
59. De monitoringsrapportage moet minimaal de volgende onderdelen bevatten:
- Bewijs van registratie van (belangrijke) waarnemingen van beschermde soorten in de NDFF;
 - Onderzoeksgegevens (zoals data, tijdstippen, weersomstandigheden en toelichting op de onderzoeksmethode);
 - (Digitaal) overzicht en kaarten van de aangetroffen soort-functie-combinaties, en bijbehorende (aangepaste) bufferzones/ hoge potentie zones;
 - Onderzoeksresultaten (zoals: vastgestelde soorten, functies, belangrijke/kwetsbare verblijfnetwerken en bolwerken).
60. Specifiek voor maatwerkoplossingen/niet-bewezen-effectieve maatregelen, dient daarnaast een beschrijving te worden opgenomen van de volgende 3 punten:
- De onderzochte maatregelen (bijvoorbeeld: datum van realiseren, beschrijving van locatie en directe omgeving, foto's van de maatregelen en locaties van de maatregelen op kaart of luchtfoto, technische beschrijving van de maatregelen, zoals: (constructie)tekeningen, typenummer bij prefab, afmetingen, aantal, materiaal, aantal lagen, etc.);
 - Onderzoeksresultaten (zoals vastgestelde soorten, functies en aantallen individuen);
 - Conclusie waaruit blijkt in hoeverre de maatregelen functioneren voor dezelfde soorten, dezelfde functies en dezelfde aantallen individuen als in de oorspronkelijke situatie (voordat de werkzaamheden werden uitgevoerd).
61. In de monitoringrapportage wordt een vertaalslag gemaakt van de onderzoeksresultaten naar een beoordeling over de populatieontwikkeling per soort (het vergelijken van vastgestelde functies en aantallen met voorgaande jaren). Bij een vastgestelde achteruitgang² van een soort, dient:
- Een (korte) ecologische analyse naar mogelijke oorzaken te worden uitgewerkt, zoals bijvoorbeeld (SMP) werkzaamheden in nabijheid, wijziging in leefgebied/hoeveelheid groen, etc;
 - Een voorstel met te nemen maatregelen te worden uitgewerkt, om achteruitgang te herstellen en te voorkomen (voor het behalen van de SMP doelstelling/ambities).
62. Als 'grootschalige werkzaamheden'³ hebben plaatsgevonden, wordt in de monitoringsrapportage ook een beoordeling opgenomen over de effectiviteit van de mitigerende en/of compenserende maatregelen (zoals: hebben lokale populaties stand gehouden en/of zijn alternatieve voorzieningen in gebruik genomen).

² Wanneer een (deel van) een SMP populatie niet of niet in gelijk(waardige) aantallen wordt teruggevonden en/of er een afname lijkt te zijn in het aantal geschikte verblijven/leefgebied van de SMP soorten.

³ De exacte definitie/grens van 'grootschalige werkzaamheden' kan verschillen per SMP. Het gaat om werkzaamheden aan een groot aantal gebouwen (minimaal 5) tegelijk en/of werkzaamheden die gedurende een lange periode (meerdere maanden/jaren) zorgen voor verstoring/aantasting van leefgebied van de aangevraagde soorten.

63. In de monitoringsrapportage wordt een beoordeling opgenomen over de kwantiteit en kwaliteit van het leefgebied van soorten van dit SMP, in relatie tot:
- a. De functionaliteit nest/verblijfplaatsen (zijn er plekken waar foerageergebied/vliegroutes onvoldoende aanwezig zijn/afnemen waardoor verblijven mogelijk op termijn niet meer functioneel zijn?);
 - b. Een ecologische plus (is er sprake van verbetering van het leefgebied van bepaalde soorten? Zo ja, waar).

Monitoring methoden

Monitoring kraamverblijfplaatsen gewone dwergvleermuis⁴

Het doel van de monitoring is om minimaal de kraamgroepen terug te vinden die zijn vastgesteld tijdens de nulmeting.

64. De monitoring vindt driejaarlijks plaats, in jaar 3, jaar 6 en jaar 9 na vergunningverlening (2029, 2032, 2035).
65. Er worden twee tot drie onderzoeksrondes uitgevoerd, waarvan tenminste:
- a. Minimaal één ochtendronde in de periode half mei tot half juni, en;
 - b. Minimaal één ochtendronde in de periode juni/juli.
66. Bij het aantreffen van kraamverblijfplaatsen of kraamverblijfplaats-indicerende waarnemingen wordt binnen 24 uur (of binnen 48 uur, in geval van slechte weersomstandigheden) een uitvliegtelling uitgevoerd.
67. Als na drie gerichte bezoeken (een deel van) de kraamgroep niet is teruggevonden, dient een extra onderzoeksinspanning in het volgende monitoringsjaar te worden geleverd. Hiervoor wordt een ecologische onderbouwing en een voorstel opgenomen in de monitoringsrapportage. De onderbouwing voldoet aan de vereisten zoals beschreven onder voorschrift 6o.

Monitoring kraamverblijfplaatsen overige vleermuissoorten⁵

De monitoring richt zich op de tijdens de nulmeting vastgestelde kraamgroepen van de laatvlieger en de meervleermuis. Het doel is om minimaal de kraamgroepen terug te vinden die zijn vastgesteld tijdens de nulmeting.

68. De monitoring vindt driejaarlijks plaats, in jaar 3, jaar 6 en jaar 9 na vergunningverlening (2029, 2032, 2035).
69. Het onderzoek bestaat uit vier tot vijf onderzoeksrondes, waarvan twee avondrondes (laatvlieger) en twee tot drie ochtendrondes (beide soorten):
- a. Eén ochtendronde en één avondronde in de periode half mei tot half juni, en;
 - b. Eén of twee ochtendrondes en één avondronde in de periode juni/juli.
70. Indien een kraamverblijfplaats of kraamverblijfplaats-indicerende waarneming wordt vastgesteld, wordt binnen 24 uur (of binnen 48 uur, in geval van slechte weersomstandigheden) een uitvliegtelling uitgevoerd.
71. Als na vijf gerichte onderzoeksrondes (een deel van) de kraamgroep niet is teruggevonden, wordt in het volgende monitoringsjaar aanvullende onderzoeksinspanning geleverd. De ecologische onderbouwing en het voorstel voor deze aanvullende inspanning worden opgenomen in de monitoringsrapportage.

⁴ Voor dit monitoringsonderdeel is een gefaseerde opzet mogelijk. Het jaar van onderzoek betreft voor dit onderdeel in feite het jaar van oplevering van het monitoringsresultaat.

⁵ Voor dit monitoringsonderdeel is een gefaseerde opzet mogelijk. Het jaar van onderzoek betreft voor dit onderdeel in feite het jaar van oplevering van het monitoringsresultaat.

Massawinterverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis⁶

Het doel is om minimaal de tijdens de nulmeting vastgestelde massawinterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis terug te vinden, dan wel vast te stellen.

72. De monitoring vindt plaats in jaar 5 en jaar 9 na vergunningverlening (2031, 2035).
73. Het onderzoek bestaat uit twee avondrondes bij bekende en hoge potentie locaties van massawinterverblijfplaatsen:
 - a. In de periode vanaf begin augustus tot en met half september, en;
 - b. Start rond middernacht, conform de [Handreiking onderzoeksmethodiek SMP van provincie Utrecht](#), en;
 - c. Gezocht wordt naar, en een schatting gemaakt van het aantal, zwermende dieren.
74. Als na twee gerichte onderzoeksrondes (een deel van) de massawinterverblijven niet zijn teruggevonden, wordt in het volgende monitoringsjaar aanvullende onderzoeksinspanning geleverd. De ecologische onderbouwing en het voorstel voor deze aanvullende inspanning worden opgenomen in de monitoringsrapportage.

Monitoring paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis⁷

Het doel is om de populatieontwikkeling van de ruige dwergvleermuis te kunnen volgen.

75. De monitoring vindt plaats in jaar 5 en jaar 9 na vergunningverlening (2031, 2035).
76. Het onderzoek bestaat uit één avondronde bij bekende en hoge potentie locaties van paarverblijven, en aanwezigheid van baltende dieren:
 - a. In de periode van half augustus tot en met eind september, afgestemd op het migratiegedrag (influx migrerende vrouwelijke dieren), en;
 - b. Deze ronde kan gecombineerd worden met het onderzoek naar massawinterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis.

Monitoring bolwerk⁸ gierzwaluw, huismus en huiszwaluw⁹

Het doel is om minimaal de bolwerken van de soorten terug te vinden die zijn vastgesteld tijdens de nulmeting.

77. De monitoring vindt driejaarlijks plaats, in jaar 3, jaar 6 en jaar 9 na vergunningverlening (2029, 2032, 2035).
78. Het onderzoek bestaat uit één tot drie onderzoeksrondes bij bekende bolwerken.
79. Specifiek voor gierzwaluw:
 - a. Minimaal één avondronde in de periode 1 juni t/m 1 juli, en;
 - b. Minimaal één avondronde in de periode 1 juli t/m 15 juli.
80. Specifiek voor huismus:
 - a. Minimaal één ochtendronde in de periode april t/m half mei, en;
 - b. Tussen 1 uur na zonsopgang tot circa middaguur.
81. De bezoeken voor huiszwaluw, kunnen worden gecombineerd met die van gierzwaluw en huismus.

⁶ Voor dit monitoringsonderdeel is een gefaseerde opzet mogelijk. Het jaar van onderzoek betreft voor dit onderdeel in feite het jaar van oplevering van het monitoringsresultaat.

⁷ Voor dit monitoringsonderdeel is een gefaseerde opzet mogelijk. Het jaar van onderzoek betreft voor dit onderdeel in feite het jaar van oplevering van het monitoringsresultaat.

⁸ De gebruikte term verschilt tussen soortmanagementplannen. Een bolwerk wordt gedefinieerd als een gebied met hoge concentraties van nesten van huismussen of gierzwaluwen.

⁹ Voor dit monitoringsonderdeel is een gefaseerde opzet mogelijk. Het jaar van onderzoek betreft voor dit onderdeel in feite het jaar van oplevering van het monitoringsresultaat.

82. Als na drie gerichte onderzoeksrondes (een deel van) de bolwerken niet zijn teruggevonden, wordt in het volgende monitoringsjaar aanvullende onderzoeksinspanning geleverd. De ecologische onderbouwing en het voorstel voor deze aanvullende inspanning worden opgenomen in de monitoringsrapportage.

Monitoring maatwerkvoorzieningen/niet-bewezen-effectieve voorzieningen¹⁰

Het doel is om vast te stellen of de voorzieningen in gebruik zijn genomen, vanaf het moment van plaatsing van de voorziening.

83. De monitoring vindt tweejaarlijks plaats, in jaar 1, jaar 3, jaar 5, jaar 7 en jaar 9 na vergunningverlening (2027, 2029, 2031, 2033, 2035). In het eerste monitoringsjaar (2027) worden tevens de maatwerkvoorzieningen/niet-bewezen-effectieve voorzieningen die in het kader van het pre-SMP, meegenomen in het onderzoek.
- a. Indien wordt vastgesteld dat de voorziening in gebruik is genomen, wordt ecologisch onderbouwd door welke soort(en), met welke functie(s) en in welke aantallen de voorziening wordt gebruikt en wat de verschillen zijn in effectiviteit tussen typen (maatwerk)voorzieningen per soort-functie-combinatie.
84. Indien een voorziening nog niet in gebruik is genomen, wordt ecologisch onderbouwd welke factoren hieraan mogelijk ten grondslag liggen. Waaronder (visuele) kenmerken van de voorziening zelf en omgevingsfactoren zoals aanvliegroutes of de aanwezigheid van alternatieve voorzieningen.

Monitoring functionaliteit gemeentelijke voorzieningen

Het doel is om te monitoren of alle geplaatste gemeentelijke compensatiemaatregelen uit het pre-SMP nog functioneel zijn.

85. De monitoring vindt jaarlijks plaats (2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035 en 2036).
86. Het onderzoek bestaat uit een controle op functionaliteit van alle geplaatste gemeentelijke compensatievoorzieningen (standaard, dan wel maatwerk) voor huismus, gierzwaluw en/of vleermuizen.
- a. De controle wordt jaarlijks uitgevoerd, vóór het kraam-/broedseizoen.
87. Als blijkt dat in de loop van de monitoringsperiode voor een specifieke soort-functiecombinatie een factor 5 aan voorzieningen is gerealiseerd ten opzichte van het aantal gemeentelijke compensatiemaatregelen met dezelfde soort-functiecombinatie, kan de controle van de functionaliteit van deze voorzieningen worden beëindigd.
- a. Indien blijkt dat de voorziening niet langer functioneert of ontbreekt, wordt deze onderhouden, of vervangen voor het eerstvolgende actieve kraam- of broedseizoen, en;
 - b. De controle, onderhoud of vervanging wordt geregistreerd. Een overzicht van de registratie wordt opgeleverd met de eerstvolgende monitoringsrapportage.

Monitoring foerageergebied en vliegroutes

Het doel is om vast te stellen of er voldoende foerageergebieden en/of vliegroutes aanwezig zijn en blijven binnen het SMP-gebied.

88. Het onderzoek bestaat uit een verkennend veldbezoek in combinatie met een modelmatige analyse (bijv. recente luchtfoto's of GIS), waarbij er een kwalitatieve en kwantitatieve analyse plaatsvindt van:
- a. Aanwezige groenstructuren;
 - b. Watelementen;
 - c. Open zand.

¹⁰ Voor dit monitoringsonderdeel is een gefaseerde opzet mogelijk. Het jaar van onderzoek betreft voor dit onderdeel in feite het jaar van oplevering van het monitoringsresultaat.

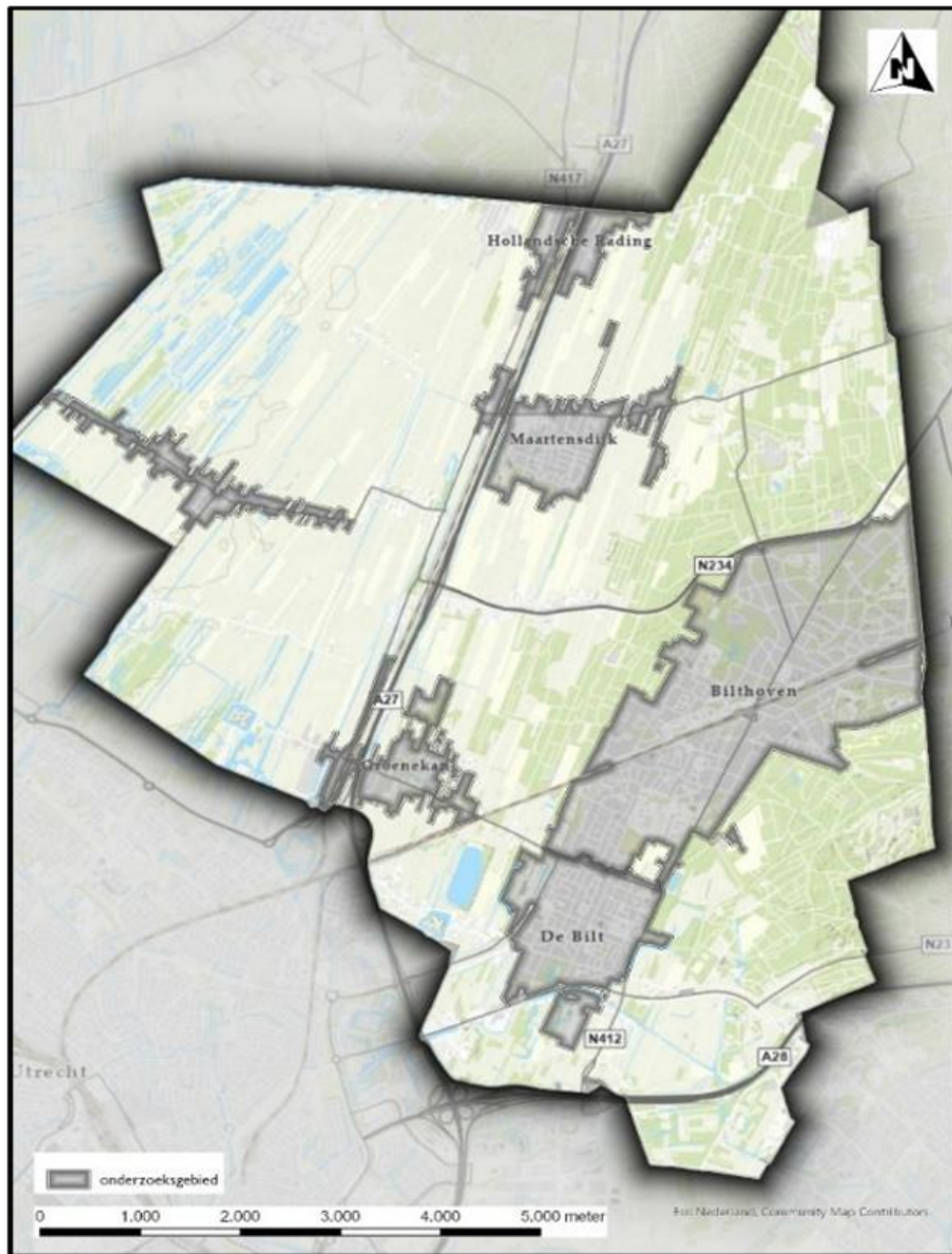
89. Het onderzoek mag gecombineerd worden met andere veldbezoeken in het kader van de overige monitoringsonderzoeken.
90. Het onderzoek wordt uitgevoerd in jaar 9 van de vergunningsperiode en de resultaten worden verwerkt in de monitoringsrapportage.

Monitoring na 'grootschalige ingrepen'

Het doel is om te monitoren of de genomen mitigerende en compenserende maatregelen voldoende doeltreffend zijn geweest (en nog steeds functioneel zijn), en de populaties die binnen en nabij het werkgebied verbleven stand hebben gehouden na het uitvoeren van 'grootschalige ingrepen'.

91. Jaarlijks wordt door de gemeente De Bilt de salderingsboekhouding gecontroleerd of er 'grootschalige ingrepen' hebben plaatsgevonden binnen het SMP-gebied, en wat het werkgebied van betreffende 'grootschalige ingrepen' was.
92. Na afronding van (een fase van) een 'grootschalige ingreep' wordt bij de eerstvolgende monitoringsronde, extra aandacht besteed aan de bolwerken huismus en gierzwaluw/kraamverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis in en nabij het werkgebied van de betreffende 'grootschalige ingreep'. Tijdens het onderzoek wordt gecheckt of:
 - a. De genomen maatregelen effectief zijn geweest, en;
 - b. De dieren nog steeds aanwezig zijn of zijn vertrokken, en;
 - c. De alternatieve voorzieningen die zijn gerealiseerd nog steeds functioneel zijn.

Bijlage 2: Locatie plangebied

De grijs omrande woonkernen vallen binnen het plangebied van SMP De Bilt. Binnen de bebouwde kommen zijn sommige locaties uitgesloten. Kleinere buurtschappen, waaronder Achttienhoven en Achterwetering, alsmede het RIVM-terrein, bungalowparken, De Egelshoek en solitaire (agrarische) bebouwing, vallen buiten de reikwijdte van dit SMP.

De contouren van het plangebied van dit SMP zijn te vinden in de SMP-beheersapplicatie of op te vragen bij de gemeente De Bilt als vergunninghouder (bron: Soortenmanagementplan gemeente De Bilt, 9 februari 2026).

Bijlage 3: Overzicht monitoring per jaar

Hieronder staat de vaste jaarlijkse monitoringsinspanning. Let op, de monitoring die volgt op grootschalige werkzaamheden (voorschriften g1 en g2) is hierin optioneel opgenomen, omdat deze geen onderdeel is van de vooraf planbare terugkerende monitoring.

Jaar 1 (2027)

- Monitoring functionaliteit gemeentelijke voorzieningen;
- Monitoring maatwerkvoorzieningen/niet bewezen effectieve voorzieningen;
- (Monitoring na 'grootschalige ingrepen');
- Aanvullend onderzoek naar onbevestigde kraamverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger;
- Monitoringsrapportage jaar 1 aanleveren bij de ODU voor 31 december.

Jaar 2 (2028)

- (Monitoring na 'grootschalige ingrepen');
- Monitoring functionaliteit gemeentelijke voorzieningen.

Jaar 3 (2029)

- Monitoring functionaliteit gemeentelijke voorzieningen;
- Monitoring kraamverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis;
- Monitoring kraamverblijfplaatsen overige vleermuissoorten;
- Monitoring maatwerkvoorzieningen/niet bewezen effectieve voorzieningen;
- Monitoring bolwerken of clusters van huismus, gierzwaluw en huiszwaluw;
- (Monitoring na 'grootschalige ingrepen');
- Monitoringsrapportage jaar 2 en 3 aanleveren bij de ODU voor 31 december.

Jaar 4 (2030)

- (Monitoring na 'grootschalige ingrepen');
- Monitoring functionaliteit gemeentelijke voorzieningen.

Jaar 5 (2031)

- Monitoring functionaliteit gemeentelijke voorzieningen;
- Monitoring massawinterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis;
- Monitoring paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis;
- Monitoring maatwerkvoorzieningen/niet bewezen effectieve voorzieningen;
- (Monitoring na 'grootschalige ingrepen');
- Monitoringsrapportage jaar 4 en 5 aanleveren bij de ODU voor 31 december.

Jaar 6 (2032)

- Monitoring functionaliteit gemeentelijke voorzieningen;
- Monitoring kraamverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis;
- Monitoring kraamverblijfplaatsen overige vleermuissoorten;
- Monitoring bolwerken of clusters van huismus, gierzwaluw en huiszwaluw;
- (Monitoring na 'grootschalige ingrepen');
- Monitoringsrapportage jaar 6 aanleveren bij de ODU voor 31 december.

Jaar 7 (2033)

- Monitoring functionaliteit gemeentelijke voorzieningen;
- Monitoring maatwerkvoorzieningen/niet bewezen effectieve voorzieningen;
- (Monitoring na 'grootschalige ingrepen');
- Monitoringsrapportage jaar 7 aanleveren bij de ODU voor 31 december.

Jaar 8 (2034)

- Monitoring functionaliteit gemeentelijke voorzieningen;
- (Monitoring na 'grootschalige ingrepen').

Jaar 9 (2035)

- Monitoring functionaliteit gemeentelijke voorzieningen;
- Monitoring kraamverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis;
- Monitoring kraamverblijfplaatsen overige vleermuizen;
- Monitoring massawinterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis;
- Monitoring paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis;
- Monitoring maatwerkvoorzieningen/niet bewezen effectieve voorzieningen;
- Monitoring bolwerken of clusters van huismus, gierzwaluw en huiszwaluw;
- Monitoring foerageergebied en vliegroutes;
- (Monitoring na 'grootschalige ingrepen');
- Monitoringsrapportage jaar 8 en 9 aanleveren bij de ODU voor 31 december;
- Evaluatierapportage aanleveren bij de ODU.

Jaar 10 (2036)

- Monitoring functionaliteit gemeentelijke voorzieningen;
- (Monitoring na 'grootschalige ingrepen');
- Monitoringsrapportage jaar 10 aanleveren bij de ODU voor 31 december.

Bijlage 4: SMP De Bilt